

Liste over hørings svar på høring over udkast til:

"Forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)"

NR:	Navn:
1	AgroSkat
2	Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation
3	BL- Danmarks Almene Boliger
4	Brancheforeningens for Husstandsvindmøller
5	Danmarks Vindmølleforening (+ 3 bilag)
6	Det Økologiske Råd (+ WWF, Greenpeace og Danmarks Naturfredningsforening)
7	CO-Industri
8	Dansk Arbejdsgiverforening
9	Dansk Byggeri
10	Dansk Energi
11	Dansk Fjernvarme
12	Dansk Industri
13	Dansk Solcelleforening
14	Danske Arkitekt Virksomheder
15	Danske Revisorer - FSR
16	Datatilsynet
17	KTO- Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte
18	Landbrug & Fødevarer
19	LO - Landsorganisationen i Danmark
20	LS Stoker og Vind Energi
21	Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi
22	Realkreditforeningen
23	REO
24	SRF - Skattefaglig Forenings Skatteudvalg
25	Tekniq
26	Veltek
27	Videncentret for Landbrug
28	Vindmølleindustrien
29	Aalborg Universitet
30	Rikard Svenningsen
31	Advokatrådet

Energistyrelse

v/ Knud Mægaard
Klarskovvej 69
DK-4220 Korsør

CVR.nr. 29 32 39 09

Tlf. +45 86 86 53 53
Mobil +45 30 12 95 96

www.agroSkat.dk
knud@agroSkat.dk

26. november 2012

Vedr. høring af lovforslag 86 af 20. november 2012 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi m.m.

Tak for det tilsendte lovforslag.

Nedenfor kommenteres primært kun lovforslagets skattemæssige og afgiftsmæssige del vedr. solceller.

Om ændringen til nettomålerordningen til opgørelsen på timebasis

Overgang til nettoafregning på timebasis vil på sigt kunne medføre, at man vil få en betydelig fordel ved at tilrettelægge el forbruget til de perioder af døgnet, hvor der produceres mest el. Dette kan f.eks. ske ved, at vaskemaskinen m.m., jordvarmeanlægget, opvarmning af varmt vand som brugsvand og/eller radiatorvand, placeres i dagstimerne, hvor solen skinner mest. Man vil evt. også kunne overveje at oplagre overskudsproduktionen i dagtimerne i en akkumulator - i princippet på samme måde som i elbiler.

På den måde kan man indenfor døgnet bedre til passe forbruget til produktionen og undgå prisforskellen mellem solgt og købt el. Denne prisforskel vil med tiden blive ganske betydelig - næsten 2 kr. pr kwh. For at reducere disse - vel dybest set helt unødvendige foranstaltninger, som jo ikke reducerer det samlede elforbrug m.m. - burde man ændre afregningsperioden til en opgørelse på f.eks. døgnbasis.

Det bemærkes i øvrigt, at det samlede elforbrug i de fleste tilfælde er højest i dagtimerne, hvorfor den overskydende el produktionen fra solceller i dagtimerne normalt har en større værdi for forsyningsselskaberne i forhold til den el, som solcelleejeren får leveret tilbage igen om aftenen/natten.

I modsætning til andre energiproducenter herunder vindmøller så bruges el fra solceller normalt i nærområdet og kræver derfor ikke ledninger og andre omkostninger til transport af el over store afstande. Så selvom forsyningsselskabet i nettomålerordningen har en vis ulempe ved vederlagsfrit at levere den mængde el tilbage, som tidligere er leveret til forsyningsselskabet, så har forsyningsselskabet også en fordel ved, at den leverede el produktionen i det mindste inden for døgnet, normalt har en større værdi for forsyningsselskabet i forhold til den el, der leveres tilbage igen.

skabet også en fordel ved, at den leverede el produktionen i det mindste inden for døgnet, normalt har en større værdi for forsyningsselskabet i forhold til den el, der leveres tilbage igen.

Set fra et provenumæssigt synspunkt er det selvfølgelig rigtigt, at solceller reducerer elafgiften m.m. Men det gør jo også en direkte reduktion i el forbruget f.eks. ved overgang fra glødepærer til nu i mange tilfælde LED-lys.

En 40 watt glødepære, der erstattes af et LED lys på 4 watt og hvor pæren f.eks. er tændt 1.000 timer om året, reducerer det årlige elforbrug med 36 kwh. Dette medfører alt andet lige, at elafgiften m.m. inkl. moms heraf, reduceres med ca. 50 kr. pr år. Tilbagebetalingsperioden for investeringen i LED lyset vil i dette tilfælde normalt være på ca. 1 år, medens LED lyset forventes at holde i 7 - 10 år.

Set fra et "grønt" synspunkt må det i princippet være ligegyldigt, om man bruger mindre el eller producerer el på solceller uden brug af fossile brændsler.

Mange "grønne afgifter", der bl.a. er indført for at ændre adfærd i en mere "grøn" retning, vil jo, når den ændrede adfærd slår igennem, reducere provenuet. Sat på spidsen, så vil en "grøn afgift", der virker efter den "grønne" hensigt, jo ikke give noget eller kun et meget begrænset provenu.

Jo højere afgifterne bliver, jo større vil denne effekt blive. Det er vel det man nu bl.a. ser på el området.

Skatte og afgiftsmæssige forhold

I skattemæssig og afgiftsmæssig henseende er man nød til at inddrage den samlede effekt af elafgiften og de tilhørende afgifter, moms og skat samt efter lovforslaget tillige tilskuddet til den el-produktionen, der afsættes til forsyningsnettet.

Bemærkningerne til lovforslaget er nedenfor opdelt afhængig af, om der på ejendommen alene er en privat bolig eller om der tillige er en erhvervsmæssig virksomhed f.eks. en landbrugsvirksomhed med både et erhvervsmæssigt og privat forbrug.

Anlæg, der alene forsyner den private bolig med el

Ifølge forslaget ændrer man reglerne om nettoafregning på årsbasis til nettoafregning på timebasis. Dette indebærer, at der i løbet af året både sælges el og købes el. I bemærkningerne er det forudsat, at ca. 40 pct. af den producerede el bruges inden for timen. Dette er nok noget optimistisk, medmindre solcelleejeren foretager en direkte styring af forbruget til de perioder, hvor solen skinner mest. Hvis anlægget kun producerer en begrænset del af det samlede forbrug, vil dette også alt andet lige kunne medføre, at en relativ stor del af produktionen anses for samtidigt forbrugt.

Den solgte el vil efter forslaget i alt blive afregnet med 1,30 kr. pr kwh. i de første 10 år. Ved anlæg, der tilsluttes til el-nettet efter 2013, er afregningsprisen dog mindre. Efter de 10 år fastsættes afregningsprisen til forsyningsselskabets alm. købspris dvs. pt. formentlig ca. 30 - 40 øre pr kwh.

Solcelleejere uden erhvervsmæssig virksomhed kan som hidtil vælge en beskatning efter ligningslovens § 8 P stk. 2 og 3. Dette medfører, at kun 60 pct. af den del af indtægten, der overstiger 7.000 kr. på årsbasis, skal beskattes. Da man ved overgang til timeafregning i større udstrækning vil sælge el,

vil der være flere solcelleejere, der når dette loft. Dette gælder specielt ved anlæg, der producerer lidt i overkanten af det faktiske elforbrug.

Hvis begge ægtefæller ejer ejendommen, kan begge ægtefæller dog bruge 7.000 kr. reglen.

Hvis man ikke vælger reglerne i § 8 P stk. 2 og 3 ville man tidligere være omfattet af reglen om fuld erhvervsmæssig virksomhed jf. § 8 P stk. 5.

Denne bestemmelse foreslås ophævet. Dette må medføre, at man i stedet skal bruge skattelovgivningens alm. regler, hvis man fravælger reglerne i § 8 P stk. 2 og 3.

Dette må bevirke, at indkomsten fra den solgte el dvs. 1,30 kr. pr solgt kwh. skal medregnes til indkomsten.

Samtidigt må der efter skattelovgivningens alm regler være fradragsret for den del af omkostningerne herunder afskrivninger vedr. den del af anlægget, som forholdsmæssigt svarer til den solgte mængde el. Med forudsætningen om, at ca. 60 pct. af produktionen sælges (medens de 40 pct. bruges samtidigt med, at den produceres), vil der være afskrivningsret vedr. ca. 60 pct. af anlæggets købspris.

Da anlægget må anses for et blandet anvendt driftsmiddel, må afskrivningerne ske på basis af reglerne i afskrivningslovens § 11 – 13.

Bemærk i øvrigt, at afskrivningen vil kunne variere betydeligt fra år til år afhængig af fordelingen af totalproduktionen imellem salg og samlet produktion.

Man vil ikke kunne bruge virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen vedr. anlægget, idet anlægget vil være omfattet af bestemmelsen om blandet anvendte aktiver jf. § 1 stk. 3, 1. punktum og § 22 a stk. 5 i lov om virksomhedsskatteloven.

Moms

Som privat husstand med et solcelleanlæg kan man undlade at lade sig momsregistrere vedr. solcelleanlægget. Dette skyldes bl.a., at omsætningen klart vil være under grænsen for momspligt jf. momslovens § 48.

Problemet er dog, om man som privat husstand alternativt jf. momslovens § 49 kan lade sig momsregistrere vedr. solcelleanlægget. Dette vil medføre, at der skal opkræves moms af salgsprisen inkl. tilskuddet. Denne moms kan forsyningsgesellschaften dog medregne til indgående afgift.

Om moms vedr. eget forbrug se nedenfor om anlæg, hvor der også er en erhvervsvirksomhed.

I afgørelsen SKM2012.395.SR afgjorde Skatterådet, at man ikke frivilligt kunne moms registreres vedr. et solcelle anlæg, som efter nettomålerordningen kun forventes at medføre et ubetydeligt salg. Afgørelsen syntes noget konkret begrundet.

Se også SKM2012.394.SR.

Efter omlægningen til timeafregning vil salget være betydeligt større, hvorfor anlægget måske kan momsregistreres.

El-afgiften

Der skal ikke skulle betales elafgift af det samtidige el-forbrug efter timeafregningsmodellen.

Der skal betales elafgift m.m. af den el, der købes.

Anlæg på ejendomme, hvor der også er et erhvervmæssigt elforbrug

Hvis anlægget er knyttet til en husstand, hvor der også er et erhvervmæssigt elforbrug på ejendommen, kan reglerne i ligningslovens § 8 P stk. 2 og 3 (7.000 kr. reglen) ikke anvendes jf. § 8 P stk. 6.

Dette medfører efter gældende regler, at anlægget i sin helhed, skal anses for omfattet af § 8 P stk. 5 dvs. som et 100 pct. erhvervmæssigt anlæg.

Efter forslaget ophæver man dog § 8 P, stk. 5. Dette vil efter undertegnede opfattelse medføre, at man for disse anlæg skal anvende skattelovgivningens alm. regler om forholdsmæssigt fradrag af driftsudgifter og afskrivninger. Disse udgifter må skulle fordeles forholdsmæssigt på basis af den del af el produktionen fra solcelle anlægget, der anvendes erhvervmæssigt i forhold til den samlede produktion. Til det erhvervmæssige elforbrug må skulle medregnes den solgte el.

Efter lovforslaget syntes man at forudsætte, at anlægget – uanset et privatforbrug – skal anses for 100 pct. erhvervmæssigt anvendt og at man i stedet gennemfører en beskatning af det private forbrug efter § 8 P stk. 9. Dette må dog efter undertegnede opfattelse kræve, at lovreglerne direkte beskriver denne situation.

Eksempel:

Samlet privat elforbrug 8.000 kwh, samlet erhvervmæssigt elforbrug 15.000 kwh. Det samlede forbrug er derfor i alt 23.000 kwh.

Samlet el produktion på solcellerne er pr år f.eks. på 6.000 kwh. Opgjort på timebasis er der f.eks. solgt 2.000 kwh og købt 19.000 kwh. svarende til et netto køb på 17.000 kwh.

Salgsprisen af de 2.000 kwh inkl. tilskuddet skal indtægtsføres.

4.000 kwh af solcellernes produktion forbruges i eksempelet samtidigt (inden for samme time), som et elforbrug i privat og/eller i virksomheden. Der skelnes ved timeafregningen ikke imellem om det forbrug, der er samtidigt med produktionen, er et privat forbrug eller et erhvervmæssigt forbrug.

Skattemæssigt skal det opgøres, hvor stor en andel af produktionen på 6.000 kwh, der skattemæssigt bruges privat og hvor stor en del, der bruges erhvervmæssigt.

Man må antagelig skulle foretage en forholdsmæssig fordeling af de 6.000 kwh på forbruget. Dog må den solgte andel tillægges det erhvervmæssige forbrug.

Momsmæssigt kan man dog jf. nedenfor formentlig forlods anse produktionen for at medgå til det private forbrug. Der er således næppe sammenhæng mellem moms og skat på dette område.

Dette vil derfor formentlig medføre, at det erhvervsmæssige forbrug beregnes som:

$$\frac{15.000 + 2.000}{15.000 + 2.000 + 8.000}$$

dvs. 68 pct. af det samlede forbrug er erhvervsmæssigt.

Dette må antagelig medføre, at man også bruger denne fordeling ved fordelingen af egen produktionen, dvs. at man kan anse 68 pct. af produktionen for brugt i virksomheden og 32 pct. for brugt privat.

Dette må derfor medføre, at 68 pct. af afskrivningerne og andre driftsudgifter kan fratrækkes.

Ved ophævelsen af ligningslovens § 8 P stk. 5 vil solcelle anlægget formentlig, som nævnt ovenfor, skulle anses for et blandet anvendt driftsmiddel og vil derfor ikke kunne placeres i virksomhedsordningen – ej heller forholdsmæssigt.

Beskatning af privat forbrug.

I forslaget til § 8 P stk. 9 har man antagelig forudsat, at anlægget skattemæssigt ikke er et blandet anvendt anlæg, men i stedet skal anse for et 100 pct. erhvervsmæssigt anlæg. Samtidigt foretages der en beskatning af privat forbrugt el.

Det private elforbrug skal efter forslaget beskattes med 2,20 kr. pr kwh.

Det er næppe hensigtsmæssigt at gennemføre en sådan beskatning, som ikke modsvares af det skattemæssige fradrag.

Denne sats syntes således at forudsætte, at anlægget skal anses for 100 pct. erhvervsmæssigt i relation til moms. Dette er dog næppe tilfældet jf. nedenfor og vil formentlig stride mod momsdirektiverne.

Da private husstande kan bruge el produceret samtidigt med forbruget, bør der ikke ske nogen regulering vedr. elafgiften for den el, der bruges i den private bolig. Man bør også tage momsreglerne i betragtning ved fastsættelsen af en "beskatning" af det private forbrug. Hvis der ikke er momsfradrag vedr. anlægget i relation til den del af produktionen, der bruges privat, bør der således ikke ske nogen beskatning af et momsbeløb.

Derfor bør selve indkomstbeskatningen svare til elprisen uden elafgifter og uden moms dvs. ca. 1 kr. pr kwh.

Også ved levering til medarbejdere vil man næppe være omfattet af momsreglerne. Dette forhold har jeg dog ikke analyseret nærmere.

Satsen på 2,20 kr. pr kwh svarer pt. til den normale indkøbspris inkl. moms og afgifter.

Man har derudover foreslået en regulering på basis af nettoprisindekset. Denne regulering vil fremover ikke nødvendigvis følge udviklingen i elprisen.

I øvrigt bemærkes, at i den udstrækning, det private elforbrug anvendes til opvarmning evt. via en varmepumpe, har man i finanslovsaftalen for 2012 foreslået, at reducere elafgiften inkl. moms med 0,386 kr. pr kwh for den del af det private elforbrug, der overstiger 4.000 kwh. Dette svarer til en pris på 1,80 kr. pr kwh inkl. moms og den reducerede elafgift. Hvis man fastholder en beskatning på 2,20 kr. pr kwh, bør der dog tages hensyn til dette forhold for boliger der bruger el til opvarmning.

Men som nævnt bør man i relation til indkomstbeskatningen kun tilbageføre et beløb, svarende til evt. skattemæssigt fradrag af omkostningerne vedr. anlægget. Hvis anlægget anses for et blandet driftsmiddel skal der principielt ikke ske nogen beskatning af det private forbrug.

Moms

Momsmæssigt vil solcelle anlægget som udgangspunkt være en del af virksomheden. Da anlægget også har en privat anvendelse, vil man enten skulle betale moms af en beregnet produktionsomkostning (udtagningsmoms) eller også vil anlægget skulle anses for blandet anvendt jf. momslovens § 38, stk. 2. Man kan formentlig vælge mellem disse 2 regler jf. SKM2012.125.SR og juridisk vejledning afsnit D.A.8.1.2.1.

Da man ikke ved lovforslaget ændrer på momsreglerne, vil denne praksis formentlig også skulle bruges fremadrettet. Det er i øvrigt begrænset, hvor meget man kan ændre momsreglerne uden at komme i strid med momsdirektiverne.

Ved beregning af momsen ved udtagning skal anvendes en kalkuleret produktionsomkostning jf. juridisk vejledningen afsnit D.A.8.1.2.1. Bemærk, at man ikke skal anvende satsen i forslagets § 8 P stk. 9 ved beregningen af momsen ved udtagningen til privatforbrug.

Købsmomsen skal ved denne beregning fordeles over 10 år.

Hvis man anser anlægget for et blandet anvendt anlæg efter momslovens § 38, stk. 2, skal man efterregulere fradraget for købsmomsen afhængigt af anlæggets anvendelse i de kommende 5 år.

Fordelingen af anlæggets anvendelse i relation til momsreglerne

Den samlede produktion på solcelle anlægget skal formentlig fordeles på det private forbrug i forhold til det samlede forbrug inkl. solgte el dvs. på samme måde, som i ovennævnte eksempel dvs., at 68 pct. af anlægget i eksempelet momsmæssigt anses for erhvervsmæssigt anvendt.

Ifølge afgørelsen SKM2012.544.SR kan man dog i stedet forlods anse anlægget for at vedrøre det private forbrug. Formentlig kan man jf. den nævnte afgørelse anse anlægget for 100 pct. privat, hvis årsproduktionen er mindre end det private forbrug.

Afgørelsen er næppe afhængig af brugen af nettomålerordningen, hvorfor ændringen af netto målerordning til en opgørelse på timebasis ikke i sig selv bør have betydning i relation til den nævnte afgørelse.

Derfor bør opgørelsen i denne relation stadig kunne foretages på årsbasis. En opgørelse på timebasis vil være meget vanskelig uden en meget omstændelig måling af elforbruget m.m.

Momsmæssigt får man reelt ikke fradrag vedr. anlægsomkostningen og evt. driftsudgifter af den private andel af anlægget. Dette gælder, hvad enten man bruger reglerne om blandet anlæg eller reglerne om udtagningsmomsen. Der kan dog være en tidsforskydning mellem fradraget af købsmomsen og tilbageførslen af momsen ved beregning af udtagningsmomsen.

Derfor bør beskatningen efter forslagets § 8 P stk. 9 reduceres med de momsmæssige konsekvenser.

Moms af indkøbt el.

I foregående afsnit er omtalt, hvor stor en del af den producerede el, der bruges erhvervmæssigt og privat.

I relation til indkøbet af el skal der også foretages en fordeling. Denne fordeling må stemme overens med fordelingen af den producerede el.

Der vil herefter være momsfradrag af den del af den indkøbte el, der bruges erhvervmæssigt.

Elafgiften

I relation til elafgiften m.m. er der refusion af den del af elafgiften, der vedrører det erhvervmæssige forbrug. Der er derimod ikke fradragsret vedr. den el, der indkøbes til privat.

Det samlede indkøb skal derfor fordeles mellem disse 2 anvendelse områder.

Elafgiften fordeles som udgangspunkt efter samme forhold, som virksomheden har fradragsret for moms af indkøbt el jf. § 11, stk. 16 i elafgiftsloven.

Ifølge afgørelsen SKM2012.544.SR kunne man forlods anse anlægget for momsmæssigt privat anvendt. Derfor vil man tilsvarende forlods kunne anse den købte el for anvendt erhvervmæssigt i relation til både moms og elafgift.

Det bør i det mindste afklares om man i denne relation stadig kan foretage opgørelsen på årsbasis selvom man ændrer nettoafregningen til en opgørelse på timebasis.

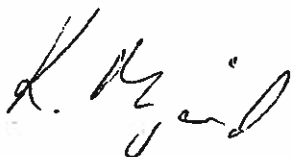
Både nye og gamle anlæg

Skatteydere som allerede har et solcelle anlæg efter de gamle regler vil evt. supplere dette anlæg med et yderligere anlæg efter de nye regler. Det bør afklares hvordan dette nye anlæg tilskudsmæssigt, afgiftsmæssigt og skattemæssigt kan indpasses i regelsættet vedr. det gamle anlæg.

Dette gælder også i relation til nettomålerordningen som jo vil skulle dels foretages på timebasis og dels på årsbasis. I denne forbindelse skal der jo også tages stilling til om det nye anlæg forlods kan anvende timebasis hvorefter det gamle anlæg bruger en opgørelse på årsbasis.

Med venlig hilsen

Knud Maegaard
agroSkat

ens@ens.dk
koep@ens.dk

København, den 26. november 2012

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven samt bekendtgørelse nr. 1068 af 16. november 2012

ABF har via høringsportalen erfaret, at ovennævnte lovforslag er sendt i høring, og at den nævnte bekendtgørelse ledsager høringsmaterialet.

Da forslaget og den udstedte bekendtgørelse omhandler andelsboligforeningernes mulighed for at etablere fælles soicelleanlæg og benytte de særlige afregningsvilkår, som er omhandlet i lovforslaget, skal ABF komme med følgende høringssvar:

Tilbagevirkende kraft

ABF har forståelse for, at der i forbindelse med lovforslag, som vedrører skattemæssige forhold, kan være behov for at agere hurtigt, for at lukke huller i lovgivningen. ABF er dog af den opfattelse, at der i tilfælde som det foreliggende, ikke er sådanne særlige forhold, der gør sig gældende, som nødvendiggør at loven gives tilbagevirkende kraft. ABF anbefaler derfor, at forslaget først får virkning efter lovens stadfæstelse og endelige offentliggørelse. Mange andelsboligforeninger er i færd med at planlægge opsætning af solceller efter de gældende regler, og det forhold, at loven allerede træder i kraft ved offentliggørelsen, vil for mange foreninger kunne fungere som en decideret stopklods for de solcelleprojekter, der er i gang, men som ikke er så langt, at de vil kunne blive omfattet af overgangsreglerne.

Forbrugssted

Det fremgår ikke af lovforslaget samt den medsendte bekendtgørelse, at der med de foreslåede forhøjede satser for fællesanlæg også er taget højde for, at andelsboligforeninger skiller sig ud, når det gælder forbrugsstedet.

Mange andelsboligforeninger består af tæt-lav bebyggelse, der kan være placeret på 2 eller flere forskellige matr.nre. Sådanne anlæg vil ikke kunne anses for ét anlæg, men vil forudsætte at der etableres et antal anlæg, der svarer til antallet af bebyggede og solcellebelagte matr.nre. i foreningen. Dette synes at være særdeles uhensigtsmæssigt, og bidrager ikke til, at skabe en større ensartethed blandt de små og de fælles anlæg, der kan nettoafregne. Det bør derfor angives udtrykkeligt i den udstedte bekendtgørelse, at sådanne anlæg også kan anses for ét anlæg, der kan foretage samlet nettoafregning.

Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation

Vester Farimagsgade 1, 8. sal
1606 København V

Tlf. 33 86 28 30

abf@abf-rep.dk
www.abf-rep.dk

ABF er interesseorganisationen for de private andelsboligforeninger. ABF varetager foreningernes interesser over for politikere og myndigheder. ABF tilbyder desuden juridisk og økonomisk rådgivning, kurser, arrangementer og medlemsbladet ABFnyt. ABF har mere end 4800 medlemsforeninger og repræsenterer knap 100.000 andelshavere.

At dømme efter det medsendte høringsbrev, har hensigten med forslaget og den udstedte bekendtgørelse netop været, at der skabes ensartede vilkår for de anlæg, der kan nettoafregne og for de fællesanlæg, der kan nettoafregne for det fælles forbrug. Dette er efter ABF's vurdering kun muligt, hvis der tages højde for de udfordringer, der kan være for så vidt angår fællesanlæggenes forbrugssteder, og altså indretter bekendtgørelsens ordlyd i overensstemmelse hermed.

Fællesanlæg

Med forslagets § 1, nr. 7, gives der mulighed for, at fællesanlæg kan nettoafregne til en pris på 145 øre pr. kWh. I forslagets § 1, nr. 4, får ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvilke anlæg, der er fællesanlæg.

Det fremgår af bemærkningerne til de nævnte bestemmelser, at andelsforeninger, som ABF antager også omfatter andelsboligforeninger, "kan få fritagelse for direkte eget forbrug for elafgiften efter elafgiftslovens § 2, stk. 1, litra c, såfremt hver enkelt bolig har deres egen ledning fra VE-anlægget. I langt de fleste tilfælde vil de tekniske og administrative muligheder betyde, at der ikke kan etableres nettoafregning i laug og andelsforeninger mv."

ABF antager, at de tekniske og administrative udfordringer, der omtales, er kravet om etablering af egen ledning fra VE-anlægget og kravet om enstemmighed som forudsætning for etablering af et fællesanlæg, der både omfatter det fælles og de enkelte andelshaveres eget forbrug. Såfremt foreningerne kan løfte disse udfordringer, forstår ABF forslaget således, at der ikke er noget til hinder for, at foreningerne kan nettoafregne for fælles anlæg, der omfatter såvel det fælles som de individuelle forbrug.

Såfremt denne antagelse ikke kan bekræftes, er det ABF's opfattelse, at man ikke har taget fornødent hensyn til andelsboligforeningerne særlig kendetegn, og at man på den baggrund risikerer at fjerne grundlaget for CO2-begrænsende energiltag i form af opsætning af solceller i en ikke uvæsentlig andel af boligmarkedet.

Med venlig hilsen

Jan Hansen
Direktør

Til Energistyrelsen
E-mail: ens@ens.dk , cc. koep@ens.dk

BL - Danmarks Almene Boligers høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Gode hensigter

Af aftalen om omlægning af støtten til solcelleanlæg fremgår, at "hensigten med afregningsreglerne er at sikre ensartede økonomiske vilkår for anlæg, der kan nettoafregne og fællesanlæg". Disse gode intentioner flugter godt med klimaministerens udmelding i pressen kort før aftalen blev indgået:

"Det vil stadig være en rigtig god forretning for parcelhusejere at have et solcelleanlæg. Men vi ønsker samtidig at gøre det attraktivt for den anden halvdel af danskerne at anskaffe sig solcelleanlæg. Det er dem, som bor i andelsboligforening, almennyttige boliger, landsbyfællesskaber eller erhverv for den sags skyld, som gerne vil med i solfesten." (Martin Lidegaard i Ekstra Bladet d. 6/11 2012).

Tilbagebetalingstid

Et nærmere eftersyn af loven og dens forudsætninger afslører desværre, at den hverken vil medføre den tilsigtede forbedring i driftsøkonomien i solcelleanlæg i boligforeninger sammenlignet med i dag eller ensartede støttevilkår for solcelleanlæg hos parcelhuse og boligforeninger. Tværtimod vil det med den foreslåede ændring af støttere reglerne ikke være realistisk for boligforeninger at få økonomien til at hænge sammen, hvorfor investeringer i solcelleanlæg i den almene sektor vil gå helt i stå.

Regeringens kriterium for støtteniveauet til solcelleanlæg er at sikre anlægget en tilbagebetalingstid på 10 år. Dette vil imidlertid ikke være realistisk med de nye støttevilkår for boligforeninger.

Boligforeninger kan ifølge lovforslaget kun nettoafregne for fællesstrømmen. Fællesstrømmen i etageboliger udgør ca. 20 pct. af boligforeningens samlede strømforbrug. En overvejende del af fællesstrømmen går imidlertid til belysning og vaskeri, dvs. elforbrug der altovervejende finder sted, efter solen er gået ned/i vintermånederne.

I lovforslaget skønnes, at ca. 40 pct. af elforbruget på timebasis vil være sammenfaldende med produktion fra et solcelleanlæg. BL tvivler på baggrund af oplysninger fra flere boligforeninger stærkt på, at dette vil gælde boligforeningernes fællesstrøm. Vores forventning er snarere, at maksimalt 20 pct. af fællesstrømmen over et år vil kunne afregnes til den gunstige afregnings-sats inkl. elafgifter.

Andelen vil samtidig variere meget fra afdeling til afdeling afhængig af den eksakte sammensætning af fællesstrømmen, hvilket vil bidrage til en meget betydelig – og unødvendig – investeringsusikkerhed for boligforeninger.

Da et solcelleanlæg opfattes som en forbedring og ikke vedligeholdelse, vil boligforeningerne være nødsaget til at lånefinansiere solcelleanlægget.

Et solcelleanlæg på 50 kW til en etageejendom koster inkl. montering og moms ca. én million kr. Med en lånerente på 3 pct., indebærer det en tilbagebetalingstid på ca. 10 år med de hidtidige årsbaserede støtteregler for et anlæg, som alene producerer fællesstrøm.

Som nævnt ovenfor er der for boligforeningernes fællesstrøm på timebasis over året et meget begrænset sammenfald mellem forbrug og solcelleproduktion, hvorfor overgangen til timebase-ret nettomålerordning vil være ødelæggende for økonomien i nye solcelleanlæg.

Efter BL's vurdering er det helt urealistisk, at der med lovforslagets støtteregler kan opnås tilbagebetalingstider på 10 år i almene boligforeninger. Problemet forstærkes ved, at afregningsprisen for overskudsstrømmen, som jf. ovenfor vil udgøre den altovervejende andel af boligforeningernes solcelleproduktion, aftrappes markant efter 10 år (falder til ca. 1/3).

BL deler endvidere ikke lovforslagets meget optimistiske forudsætninger til udviklingen i prisen på solcelleanlæg og en stigning i el-markedsprisen fra år 2024 til år 2030 på 50 pct. Især det sidste er helt udokumenteret, og vil aldrig kunne anvendes som forudsætning af en investor i et solcelleanlæg.

Ligestilling mellem parcelhuse og boligforeninger

Støtten til solcelleanlæg gives via nettomålerordningen, og den heraf følgende afgiftsfritagelse for energiafgifter. Denne støttemodel giver almene boligforeninger store problemer, da det ifølge loven kun er anlægsejerens elforbrug – dvs. boligforeningens egetforbrug af fællesstrøm – der fritages for elafgift, og dermed opnår støtte.

Dette indebærer en markant forskelsbehandling mellem beboere i boligforeninger og parcelhuse, da førstnævnte ikke kan få afgiftsfritagelse for husholdningens egetforbrug, mens sidstnævnte kan. Dette forsøger lovforslaget at kompensere for i form af en højere afregningspris for den overskydende el-produktion fra fælles anlæg. Et anlæg etableret hos en boligforening i 2013 får således 1,45 kr./kWh i 10 år mod 1,30 kr./kWh for et parcelhus.

Denne kompensation er dog langt fra tilstrækkelig til at kunne opveje den fordel, parcelhusanlæg opnår, ved at en langt højere andel af el-produktionen kan omfattes af nettomålersatsen på 2,20 kr./kWh i *hele* anlæggets levetid.

Ca. 30 pct. af boligerne i den almene sektor er enfamiliehuse (tæt-lavt byggeri) og er således er helt sammenlignelige med private parcel- og rækkehuse. Fællesstrømmen, som støttes via nettomålerordningen, udgør i disse boliger imidlertid kun ca. 5 pct. af elforbruget, bl.a. fordi boligerne har egen vaskemaskine og varmforsyning.

De 5 pct., som fællesstrømmen udgør, består derfor altovervejende af belysning, som i sagens natur næsten udelukkende bruger energi, når solen er gået ned. Derfor vil disse boliger i praksis slet ikke få gavn af den gunstige afregningspris, som nettomålerordningen indebærer i den del af tiden, hvor der på timebasis er sammenfald mellem el-produktion og el-forbrug.

Opgjort over et anlægs levetid på 30 år betyder forskellen, at parcelhusejeren får en gennemsnitlig afregningspris på 0,91 kr./kWh, mens den gennemsnitlige afregningspris i enfamiliehuse i boligforeninger vil være 0,63 kr./kWh, jf. tabel 1.

Det er en markant forskel. En ligestilling af støttevilkårene vil ifølge disse beregninger betyde, at afregningsprisen på overskudsel i boligforeninger skal være 1,70 kr./kWh over en periode på 20 år.

Tabel 1. Sammenligning af støttevilkår for anlæg i lav bebyggelse etableret i 2013.

	Afregningspris for overskudsel	Gennemsnitlig afregningspris set over 30 år
Parcelhus	1,3 kr./kWh i 10 år	0,91 kr./kWh
Boligforeninger	1,45 kr./kWh i 10 år	0,63 kr./kWh
Variationer i afregningsprisen:		
Over 10 år	2,45 kr./kWh	0,91 kr./kWh
Over 20 år	1,70 kr./kWh	0,91 kr./kWh

Note. Der er anvendt ES-elprisprognose. Der er forudsat en levetid på 30 år og en nominel diskonteringsrente på 4 pct. p.a. Det er forudsat at 5 pct. af strømmen er fællesstrøm.

Løsningsmuligheder

Regeringens fornuftige målsætninger om at skabe økonomisk ligestilling mellem parcelhuse og boligforeninger og sikre realistiske tilbagebetalingstider på 10 år gør det helt uomgængeligt, at regeringen genovervejer afregningssatserne og/eller støtteperioden for overskudsel.

Skal der sikres ligestilling mellem boligforeningernes enfamiliehuse (tæt-lavt byggeri) og private parcelhuse, bør boligforeninger kunne afregne ejendommens *samlede* elforbrug – inkl. et forbrug, der svarer til beboernes elforbrug - efter nettomålerordningen. Til gengæld kunne der så indføres et loft over anlæggets størrelse, så det maksimalt kan svare til det gennemsnitlige samlede forbrug i en ejendom. Loftet kunne fx være 4 kW pr. lejlighed inkl. fællesstrøm, hvilket vil være en reduktion i forhold til det eksisterende loft på 6 kW.

En anden mulighed er, at man for boligforeninger erstatter nettomålerordninger med en fast afregningssats pr. kWh for både fælles- og egetforbruget. Også i dette tilfælde kan der fastsættes en overgrænse for anlæggets kapacitet, som tager udgangspunkt i foreningens samlede elforbrug pr. bolig.

Alternativt kunne regeringen etablere en investeringstilskudspulje for fællesanlæg, der som nævnt vil få meget begrænset gavn af en timebaseret nettomålerordning, der samtidig skaber stor investeringsusikkerhed, jf. ovenfor. Puljen kan i første omgang fastsættes til og med 2015, som med fordel kunne omprioriteres fra energiselskabernes energispareindsats, jf. boks 1. Investeringstilskuddet bør for det enkelte projekt tilpasses, så der sikres en tilbagebetalingstid på 10 år, jf. regeringens egen målsætning på dette punkt.

Afregningssatsen kan løbende tilpasses for nye anlæg, så der sikres en tilbagebetalingstid svarende til regeringens målsætninger på 10 år. Ydermere kunne den faste afregningssats differentieres, så der også er tilstrækkelig økonomi i bygningsintegrerede anlæg til gavn for arkitekturen.

En begrænsning på anlæggets kapacitet pr. husstand i boligforeningen på fx 4 kW kan naturligt føre til, at overgrænsen på 400 kW for fællesanlæg ophæves.

Boks 1. Evaluering af energiselskabernes energispareindsats

Ea Energianalyse har netop foretaget en evaluering af energiselskabernes energispareordning. Evalueringen er meget kritisk overfor effekterne inden for boligsektoren:

”Den lave additionalitet inden for husholdninger tyder på, at energiselskabernes spareforpligtelse ikke er det bedste virkemiddel til at fremme varmebesparelser i eksisterende bygninger”

Lav additionalitet betyder, at besparelserne var blevet realiseret også uden energiselskabernes støtte. Det skyldes, at energisparetilskuddet kun udgør en brøkdel af det samlede renoveringsbudget, og derfor ikke har betydning for, om renoveringen gennemføres.

En omprioritering af en mindre del af energispareordningen, så den målrettes etablering af solcelleanlæg i etageboliger vil give en additionalitet på 100 pct., da denne støtte – i modsætning til den nuværende – vil være helt afgørende for at anlægget etableres.

Skattemæssige aspekter

Det skal afslutningsvis nævnes, at nettoafregning på timebasis også har den ulempe, at den risikerer at gøre almene boligforeninger skattepligtige af indtægter fra overskudsstrømmen i de (mange) timer, hvor der ikke er symmetri mellem produktion og forbrug. Dette risikerer i givet fald at medføre væsentlige skattemæssige og administrative udfordringer, da almene boligforeninger generelt er skattefritaget, og derfor ikke umiddelbart kan fratække anlægsudgifter.

Det er afgørende, at der bliver symmetri mellem beskatning af indtægter og mulighed for fradrag for udgifter i forbindelse med erhvervelse af indtægten, dvs. skattemæssige afskrivninger. Dette vil sandsynligvis forudsætte en administrativ opdeling af anlægget på den del af anlægget, der producerer fællesstrøm og den del der producerer overskudsstrøm.

BL anbefaler, at problematikken løses ved, at der defineres en overgrænse for solcelleanlæggets kapacitet på fx 4 kW pr. husstand, som betragtes som intern egenproduktion og derfor ikke beskattes eller kan fradrages som afskrivning i skattemæssig forstand. Dermed undgås administrativt komplicerede konstruktioner, som alligevel ikke vil have nogen umiddelbare skatteprovenumæssige konsekvenser.

Vi går desuden ud fra, at der sikres nødvendige hjemler sideaktivitetsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Direktør for BL

Til Energistyrelsen

Odense, den 26. november 2012

Hørings svar vedrørende forslag til ændring af VE-lov, elforsyningslov og afgifts- og ligningslove.

Et enslydende brev er sendt til ministeren, de energipolitiske ordførere og energipolitisk udvalg.

Vedrørende husstandsvindmøller

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller (BfH) var taknemmelig for, at den politiske aftale af 15. november indeholdt en passus om nærmere analyse af vilkårene for husstandsvindmøller. Det er derfor med stor undren, vi konstaterer, at man i det af 20. november fremsatte lovforslag L 86 fuldstændig ignorerer dette punkt i den politiske aftale.

BfH er af den opfattelse, at vilkårene for husstandsmøller er markant anderledes end for solceller, hvorfor dette bør afspejle sig i lovgivningen.

Realiteten for husstandsvindmøller er:

1. Byggetilladelser gives kun i landzone og enkelte industriområder.

Dette giver i sig selv en naturlig begrænsning i udbygningen. Det er således i "Område 4" dvs. områder uden fjernvarmeforsyning, hvor 38 % af befolkningen er bosat, at husstandsvindmøller naturligt sættes op. I BfH har vi en realistisk forventning om et totalmarked på ca. 3.000 installationer i Danmark. Heraf vil en del være møller solgt til landbrug, gartnerier og lignende virksomheder. Disse virksomheder betaler ikke elafgifter på linje med private forbrugere, og staten har derfor IKKE et nævneværdigt provenutab af den grund.

2. Husstandsvindmøller er i Danmark op til 25 kW.

Det er en udbredt misforståelse, at husstandsvindmøller kun er op til 6 kW i effekt. Realiteten er, at i Danmark betragtes møller op til 25 kW som husstandsvindmøller, og internationalt angiver IEC standarden rotorarealet op til 200 m².

3. Investering i husstandsvindmølle er meget anderledes.

En husstandsvindmølle koster mellem 300.000 og 600.000 kr. Markedsprisen for husstandsvindmøller er ikke - modsat solceller - faldet, og har heller ikke udsigt til det. Alene investeringens størrelse gør, at det hovedsagelig er i erhvervsmæssig sammenhæng, at det giver mening at anskaffe en husstandsmølle over 6 kW. Desuden er der et lovpligtigt periodisk eftersyn, der skal betales for.

4. Nettomålerordningen skaber og fastholder arbejdspladser i Danmark.

En husstandsvindmølle produceret i Danmark skaber eller er med til at sikre arbejdspladser i Danmark. Hvis bare halvdelen af de forventede ca. 3000 møller, der skal opstilles i Danmark, bliver produceret her, vil det skabe over 150 nye arbejdspladser.

5. Nettomålerordningen er med til at skabe vækst med eksportmuligheder.

Med et velfungerende hjemmemarked er der basis for, at der kan skabes eksport af dansk-producerede møller – alene det engelske marked forventes at opstille op mod 400.000 små møller under 50 kW, og der er etableret særdeles attraktive afregningsregler herfor.

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller anbefaler:

Nettomåleordning for husstandsvindmøller bør som minimum bevares med årsnettoafregning og afskrivningsmulighed, men udvides til at gælde alle husstandsvindmøller.

Med venlig hilsen

Morten Victor Petersen
Brancheforeningen for Husstandsvindmøller

Kopi sendt til Karen Ørsted Pedersen, koep@ens.dk, /Energistyrelsen

23. nov. 2012

Til Energistyrelsen

Høringssvar vedrørende forslag til ændring af VE-lov, elforsyningslov og afgifts- og ligningslove.

Et enslydende brev er sendt til ministeren, de energipolitiske ordførere og energipolitisk udvalg.

Vedrørende husstandsmøller

På baggrund af de varslede ændringer af afregningen for solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg vil Danmarks Vindmølleforening – jævnfør den politiske aftale af 15. november – gerne udtrykke tilfredshed med det i aftalen indbyggede forbehold, som indebærer *en nærmere analyse af vilkårene for små husstandsmøller*.

Imidlertid har vi bemærket at de fra Energistyrelsen udsendte lovforslag alligevel ikke tager hensyn til husstandsmøllerne.

Vi tillader os derfor at bidrage til analysen med denne henvendelse inklusive vedlagte beregninger.

Det er vigtigt, at produktudvikling, fremstilling og opsætning af husstandsmøller forsat kan indgå som et element i omlægningen til en bæredygtig energiforsyning.

Fabrikanter, importører og købere af husstandsmøller har i tillid til lovgivningen – der blev ændret så sent som i 2010 - satset på udvikling og opstilling af husstandsmøller. Hvis afregningsreglerne bliver forringet må det forudses, at dette VE-område ikke udbygges og at erhvervsudvikling og tilvejebringelse af arbejdspladser i forbindelse med husstandsmøller falder bort.

Husstandsmøller adskiller sig som produkt væsentligt fra solcelleanlæg. Den kraftige reduktion i etableringsomkostningerne, som er set på solcelleområdet, er ikke sket for husstandsmøllerne.

Desuden anskaffes husstandsmøller typisk af et andet kunde- og befolkningssegment end solceller, nemlig overvejende private husstande og mindre erhvervsdrivende bosiddende i det åbne land og udkantsområderne, hvor rørført energiforsyning ikke er en mulighed.

Danmarks Vindmølleforening vil kraftigt understrege nødvendigheden af, at private forsat kan benytte skattelovgivningens almindelige regler (erhvervsmæssig opgørelse). Disse afskrivningsregler har været gældende i en lang årrække, også før indførelse af 6 kW grænsen.

Desuden anbefaler vi, at nettoafregningen på årsbasis fastholdes for husstandsmøller op til 6 kW.

Til belysning af nødvendigheden af at fastholde de nuværende regler vedlægges bilag med eksempler på økonomien i den nuværende ordning for møller med afskrivning og under nettoafregningsordningen.

Beregningerne vedrører kun møller op til 6 kW, idet vi tillader os, at forudsætte at reglerne for husstandsmøller mellem 6 og 25 kW under alle omstændigheder er uændrede.

Med de nuværende regler er det typisk kun ved meget høje årlige produktionstal, at det er muligt at opnå en tilbagebetalingstid på under 10 år. Det er vores vurdering, at en tilbagebetalingstid på mere end 10 år vil afholde langt de fleste interesserede købere af husstandsmøller fra at foretage investeringen – ligesom det formentlig også er tilfældet på solcelleområdet.

Beregningerne er også gennemført med de foreslåede ændringer for solcellerne, altså ændring af nettoafregning til timebasis og afskaffelse af afskrivningsmuligheder.

Det betyder i givet fald en så voldsom forringelse af økonomien for husstandsmøller, at det ikke vil være muligt at få tilbagebetalt en typisk investering. Konsekvensen vil være at markedet for små husstandsmøller stort set vil forsvinde og udbygningen stoppe.

Det er således vores forslag, at de netop udsendte høringsforslag fra Energistyrelsen til ændring af VE-loven, elforsyningsloven og ændring af afgifts- og ligningslove ikke gælder små husstandsmøller, men at reglerne på dette område fortsætter uændret.

Vore beregninger og vurderinger er foretaget sammen med en lang række importører og fabrikanter af husstandsmøller i Danmark og vi står selvfølgelig til rådighed for en eventuel uddybning eller drøftelse.

Med venlig hilsen

Asbjørn Bjerre
Danmarks Vindmølleforening

Bilag til brev om husstandsmøller, 23.nov.2012
Nuværende regler

Husstandsvindmøllernes økonomi Beregninger – nuværende regler

Som forudsætninger til beregningerne er brugt følgende:

- Produktion henholdsvis 8.000 kWh, 10.000 kWh, 12.000 kWh og 14.000 kWh, forbrug svarende til produktion.
- Etableringsomkostning 300.000 kr.
- Levetid 20 år
- Salgspris for el og til beskatning 0,60 kr./kWh
- Sparede udgifter til køb af el 2,00 kr./kWh
- Omkostninger til service, vedligehold og forsikring 5.000 kr.
- Afskrivningsats 25 %
- AM bidrag 8 %
- Personlig skatteprocent 45
- Inflation 2 %
- Lånerente ved omprioritering af ejendom 4 %
- Tilbagediskonteringsrente 4 %

Resultatet af beregningerne er:

Produktion/ forbrug kWh	Tilbagebetaling lån år	Nutidsværdi af investering	Interne rente af investering
8.000	13	-14.954 kr.	2 %
10.000	10	37.669 kr.	4 %
12.000	9	90.292 kr.	6 %
14.000	8	142.915 kr.	8 %

Som kommentar til beregningerne kan det oplyses at produktionen på en husstandsmølle i langt overvejende grad ligger fra 8 til 12.000 kWh.

Bilag til brev om husstandsmøller, 23. nov.2012
Nye regler, 130 øre/kWh i 10 år

Husstandsvindmøllernes økonomi Beregninger – nye regler med 130 øre/kWh i 10 år

Som forudsætninger til beregningerne er brugt følgende:

- Produktion henholdsvis 8.000 kWh, 10.000 kWh, 12.000 kWh og 14.000 kWh, forbrug svarende til produktion.
- Forbrug fra møllen 40 % af produktion
- Etableringsomkostning 300.000 kr.
- Levetid 20 år
- Simpel skatteordning bundfradrag 7.000 kr.
- Sparede udgifter til køb af el 2,00 kr./kWh
- Omkostninger til service, vedligehold og forsikring 5.000 kr.
- Personlig skatteprocent 45
- Inflation 2 %
- Lånerente ved omprioritering af ejendom 4 %
- Tilbagediskonteringsrente 4 %

Resultatet af beregningerne ved afregning 1,30 kr./kWh i 10 år, derefter markedspris:

Produktion kWh	Nutidsværdi af betalingsrække efter finansiering
8.000	-374.574 kr.
10.000	-318.945 kr.
12.000	-263.316 kr.
14.000	-207.687 kr.

Som kommentar til beregningerne kan det oplyses at produktionen på en husstandsmølle i langt overvejende grad ligger fra 8 til 12.000 kWh. Ud fra de nævnte eksempler vil det aldrig være muligt at få tilbagebetalt investeringen.

Bilag til brev om husstandsmøller, 23. nov.2012
Nye regler, 60 øre/kWh i 20 år

Husstandsvindmøllernes økonomi Beregninger – nye regler med 60 øre/kWh i 20 år

Som forudsætninger til beregningerne er brugt følgende:

- Produktion henholdsvis 8.000 kWh, 10.000 kWh, 12.000 kWh og 14.000 kWh, forbrug svarende til produktion.
- Forbrug fra møllen 40 % af produktion
- Etableringsomkostning 300.000 kr.
- Levetid 20 år
- Simpel skatteordning bundfradrag 7.000 kr.
- Sparede udgifter til køb af el 2,00 kr./kWh
- Omkostninger til service, vedligehold og forsikring 5.000 kr.
- Personlig skatteprocent 45
- Inflation 2 %
- Lånerente ved omprioritering af ejendom 4 %
- Tilbagediskonteringsrente 4 %

Resultatet af beregningerne ved fast afregning 0,60 kr./kWh i 20 år:

Produktion kWh	Nutidsværdi af betalingsrække efter finansiering
8.000	-370.407 kr.
10.000	-332.172 kr.
12.000	-293.937 kr.
14.000	-255.702 kr.

Som kommentar til beregningerne kan det oplyses at produktionen på en husstandsmølle i langt overvejende grad ligger fra 8 til 12.000 kWh. Ud fra de nævnte eksempler vil det aldrig være muligt at få tilbagebetalt investeringen.

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

6

Energistyrelsen
Att: Karen Ørsted Pedersen, koep@ens.dk
Amaliegade 44
1756 København K

26.11.2012

Det Økologiske Råd, WWF, Greenpeace og Danmarks Naturfredningsforenings høringsvar til:

”Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)”.

Vi takker for invitationen til at afgive høringsvar.

Resume

- En sådan reform bør ikke være et nulsumsspil, hvor flere midler til sol betyder færre midler til vindmølleudbygningen. Det gør det så godt som umuligt at føre en fornuftig energi- og klimapolitik.
- Lovforslaget og den bagvedliggende politiske aftale lever ikke op til hensigten om at tænke sol strategisk ind i Danmarks energiforsyning. Solcelleudbygningen tænkes derimod primært ind i finans- og skattepolitikken.
- 100 % VE i 2050 forudsætter, at solceller leverer 10 - 20 % af el-produktionen. Det kræver årlig udbygning på 150-200 MW svarende til den aktuelle udbygningstakst. Den indgåede solcelleaftale burde have opstillet et mål, der fastholdt tempoet.
- Vi støtter PSO-støttemodellen for de rene produktionsanlæg, herunder at store anlæg får en lavere sats og fællesanlæg en højere. Det er dog usikkert, om støtteniveauerne er tilstrækkelige til at sikre investeringer, og om nedtrapningen af støtten sker for hurtigt i forhold til udviklingen i anlægspriser.
- For egenproducenter betyder skiftet fra års- til timebaseret nettoafregning, at solcelleejerne får incitament til at agere efter egenproduktionen frem for efter det generelle prissignal. Dette er *ikke* udtryk for Smart Grid, tværtimod. Ændringen tjener alene skatte- og finanspolitiske hensyn og er ikke til gavn for udviklingen af et intelligent energisystem.
- Vi støtter, at privates mulighed for at anvende de erhvervsmæssige skattefradragregler fjernes.

Uhensigtsmæssig proces og resultat

Vi har i længere tid arbejdet aktivt på at sikre fornuftige rammevilkår for solceller. Vi har fordomsfrit identificeret problemer ved den årsbaserede nettoafregningsordning og givet forslag, til hvordan man bedst muligt kan imødegå disse i en solcellereform, jf. ”Solcellernes rolle i dansk energipolitik”, Det Økologiske Råd, september 2012 og ”Fuld sol over Danmark”, som vi udarbejdede i samarbejde med 14 miljø-, branche- og forbrugerorganisationer. Derfor beklager vi

selv sagt, at det indgåede solcelleforlig ikke tager højde for vores anbefalinger om, hvordan man bedst sikrer en udbygning med solceller, som er i overensstemmelse med omstillingen til et intelligent energisystem baseret på 100 % vedvarende energi.

Af høringsbrevet fremgår det, at *”de foreslåede lovændringer er resultat af en analyse af støtten til sol, der indgik som aftale-element i energiaftalen af 22. marts 2012”*. Såfremt der foreligger en bagvedliggende analyse, burde den have været lagt frem til offentlig debat i god tid før forhandlingerne, og før der blev givet politiske meldinger om, at de gældende regler ville blive afskaffet. De hidtil offentliggjorte små notater og faktaark kan næppe betragtes som fyldestgørende analyser på baggrund af hvilke, der kan træffes beslutninger om solcellernes strategiske rolle i dansk energipolitik. Der står ellers i høringsbrevet, at lovforslaget *”har til hensigt at sikre, at sol tænkes mere strategisk ind i Danmarks energiforsyning”*. Vi mener ikke, lovforslaget lever op til dette formål. I det omfang der kan siges at være tale om strategisk indtænkning, er det en indtænkning af solcelleudbygningens rolle i finans- og skattepolitikken – ikke i energiforsyningen.

Den politiske præmis for reformen har været et nulsumsspil, hvor flere midler til sol – hvad enten de finansieres over PSO eller forsyningssikkerhedsafgiften – betyder færre midler til vindmølleudbygningen. Det finder vi meget uheldigt, da en sådan præmis gør det så godt som umuligt at føre en fornuftig energi- og klimapolitik.

Hele baggrunden for reformen er, som det også beskrives i høringsbrevet, et betydeligt utilsigtet statsligt provenutab som følge af en ikke forudset stigning i antallet af små solcelleanlæg i 2012. At virkeligheden udvikler sig anderledes end forventet i de fremskrivninger, man lavede forud for energiforliget af 22. marts 2012, vil nødvendigvis ske mange gange frem mod 2020. Vi vil derfor opfordre til, at man tager et opgør med dette nulsumsspil, så man ikke energipolitisk ender i samme uheldige situation næste gang, virkeligheden afviger fra modellerne.

Vi har oplevet, at finans- og skattepolitikken skulle passe, og energipolitikken kom i anden række. Men det blev ikke lagt åbent frem, forud for forhandlingerne. I stedet har regeringen søgt at sælge reformen som fornuftig energipolitik. Man har bl.a. fremhævet omlægningen fra års- til timeafregning som et skridt hen i mod Smart Grid – hvad det ikke er, se nedenfor.

På denne baggrund finder vi processen forud for den politiske aftale og fremsættelsen af lovforslaget uhensigtsmæssig.

Solcellernes rolle i dansk energipolitik – Intet intelligent energisystem uden sol

Der er bred politisk enighed om, at vi i Danmark skal omstille vores energisystem til 100 % vedvarende energi i 2050. Et centralt delmål er, at energisystemet senest i 2035 skal levere el og varme 100 % fra vedvarende energikilder. Det er afgørende, at vi indretter vores energisystem med det rette miks af energikilder med et tilhørende intelligent energisystem, hvor produktionen fra de forskellige vedvarende energikilder supplerer hinanden, så vi mindsker behovet for lagring af energien. For el-produktionen satses på en stærkt øget andel af vindproduceret strøm. Det betyder, at Danmark fremover skal planlægge, hvordan en rigelig el-produktion, når det blæser, bedst kan anvendes. Og vi skal sikre, at der er el i nettet, når vinden ikke blæser. Solceller vil være en vigtig brik i fremtidens intelligente energisystem, idet solceller producerer strøm i dagtimerne, hvor el-forbruget også er højest. Hertil kommer, at de producerer mest om sommeren, hvor der er et meget lavt varmeforbrug og dermed dårligere økonomi i at producere strøm på termiske kraftvarmeværker. Endelig producerer solcellerne strøm ude af fase med den dominerende el-

produktion fra vindmøller og hjælper dermed til med at "dække hullerne" i vindproduktionen og mindske behovet for energilagring.

Der er enighed blandt energiplanlæggere om, at elektricitet fra solceller skal levere 10 - 20 % af el-produktionen frem mod 2050 som centralt supplement til den dominerende el-produktion fra vindmøller¹. Selv hvis vi tager udgangspunkt i den lave ende af dette interval – dvs. 10-15 % sol i elforsyningen i 2050 – skal Danmark, ifølge energiplanlæggerne fra Aalborg Universitet, have installeret 1400 MW sol i 2020, hvilket kræver en årlig udbygning på 150-200 MW svarende til den aktuelle udbygningstakst. Den indgåede solcelleaftale burde altså have søgt at fastholde tempoet i den nødvendige solcelleudbygning i Danmark.

Baggrunden for den nuværende situation er, at solceller hidtil ikke har været tillagt nogen nævneværdig rolle i dansk energipolitik. I Klimakommissionens rapport fra september 2010 undervurderes det økonomiske og energimæssige potentiale i solceller markant, hvilket er medvirkende årsag til, at solceller ikke ofres megen opmærksomhed i energiforliget fra marts 2012. Der findes derfor ingen officielle målsætninger for slet ikke at tale om en sammenhængende strategi. Det er en fejl, som solcelleaftalen af 15. november 2012 burde rette op på. Aftalen sætter imidlertid ingen målsætning for solcelleudbygningen, men antager som forudsætning i økonomiberegningerne, at den nye støttemodel vil give 66 MW årligt resulterende i 760 MW i 2020.

Selv hvis dette tal realiseres, lever det langt fra op til de 1400 MW i 2020, som energiplanlæggerne efterlyser. Set i det lys er det godt, at aftalen lægger op til en revurdering af støtten i 2015.

Konkrete elementer i lovforslaget

Vi finder det positivt, at privates mulighed for at anvende de erhvervsmæssige skattefradragregler fjernes. Dermed fjernes den uhensigtsmæssige diskrimination af de bygningsintegrerede solcelleanlæg, som ikke havde denne mulighed. Samtidig er tiltaget en fornuftig reduktion af solcelleudbygningens belastning på de offentlige finanser.

Vi finder den grundlæggende PSO-støttemodel fornuftig i forhold til de rene produktionsanlæg, som ikke tjener selvforsyningsformål, idet de ikke er tilknyttet et forbrugssted. Det er dog usikkert om støtteniveauerne er tilstrækkelige til at sikre investeringer, og om nedtrapningen af støtten sker for hurtigt i forhold til udviklingen i anlægspriser.

Det er godt, at støtteniveauerne varieres, så f.eks. store anlæg på over 400 kW får en lavere sats. Solcelleanlæg er meget velegnet til folkeligt engagement, hvorfor de hovedsageligt bør finde anvendelse på hustagene og ikke på markarealer, hvis anvendelse der i forvejen er rift om. På samme måde er det positivt, at fællesanlæg får en forhøjet afregningspris på 145 øre/kWh, da anlægsplaceringer på tagene af etageejendomme ofte er dyrere i etableringsomkostninger.

At fremstille reformen som en entydig forbedring af vilkårene for fællesanlæg er dog misvisende. De boligforeninger, som ønsker at investere i et solcelleanlæg til dækning af deres fælles el-forbrug

---

¹ Se f.eks. hovedrapporten fra Aalborg Universitet, Henrik Lund m.fl., 2011: "Coherent Energy and Environmental System Analysis", <http://www.ceesa.plan.aau.dk/Publications/work+package+reports/>. Se f.eks. diverse publikationer af Gorm Andresen fra Aarhus Universitet [http://pure.au.dk/portal/da/persons/gorm-bruun-andresen\(e8cce461-f844-4bbf-be14-adcd7aa05ce8\).html](http://pure.au.dk/portal/da/persons/gorm-bruun-andresen(e8cce461-f844-4bbf-be14-adcd7aa05ce8).html) herunder artiklen "Solceller mindsker behov for energilagring", Andresen og Greiner, 5. okt. 2012 <http://ing.dk/artikel/132744-solceller-mindsker-behov-for-energilagring>.

til belysning i opgange mv., får forringet økonomi ved at gå fra årsbaseret til timebaseret nettoafregning.

Hvad angår ordningen for egenproducenter, som investerer i solcelleanlæg med henblik på hel eller delvis selvforsyning, er skiftet fra årsbaseret til timebaseret nettoafregning meget uhensigtsmæssigt. Det betyder, at man kun får glæde af nettoafregningsordningen, hvis man kan flytte sit strømforbrug til dagtimerne. De fleste husstande har imidlertid ikke mulighed for at flytte deres elforbrug til midt på dagen, når solen skinner. Derfor bliver resultatet af aftalen, at almindelige familier fremover kun har incitament til at investere i meget mindre anlæg eller til at spekulere i at lagre strømmen på batterier. Begge dele er uhensigtsmæssigt.

Skiftet er blevet begrundet med at ”vi skal blive bedre til at bruge strømmen, mens solen skinner”, hvorfor en ordning, der giver incitament til at være fleksibel omkring, hvornår man bruger sin strøm, kan siges at være i overensstemmelse med Smart Grid. Det er imidlertid fuldstændigt forkert. Et intelligent energisystem, hvor vi formår at udnytte de fluktuerende mængder VE, kræver, at alle aktører med et fleksibelt forbrug tilpasser deres elforbrug efter prissignalet fra det samlede energisystem. At solcelleejerne får incitament til at agere efter egenproduktionen frem for efter det generelle prissignal er *ikke* udtryk for Smart Grid. Skiftet fra års- til timafregning tjener alene skatte- og finanspolitiske hensyn og er ikke til gavn for udviklingen af et intelligent energisystem.

Man bør i stedet indføre en model, hvor solcelleejeren kan reagere på timeprissignalerne fra energisystemet inden for en årsbaseret nettoafregning. Det ville sikre en solcelleordning som er reelt ”Smart Grid Ready”.

Martin Risum Bøndergaard

Det Økologiske Råd

Hanne Jersild

WWF® *for a living planet*®

Tarjei Haaland

GREENPEACE

Signe Beuse Fauerby

Danmarks
Naturfredningsforening

Fahmeeda Raza

Fra: CO [CO@co-industri.dk]
Sendt: 26. november 2012 10:50
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Karen Ørsted Pedersen; 'Henrik Keinicke' (0000HKE@danskmetal.dk); Keld Høgh
Emne: VS: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven
Vedhæftede filer: Høringsbrev_sol.pdf; Høringsliste 19 11 12.pdf; Lovforslag L 86 - om SOL.pdf; Bekg nr 1068 - om nettoafregning for egenprod af elekt -BG.pdf

CO-industri har ingen bemærkninger til nævnte høring.

Med venlig hilsen

Sussi Lykke Nefling

Kontorassistent

CO-industri 100 år 1912 2012

CO-industri

Vester Søgade 12,2
1790 København V
Telefon dir.:
Telefon: +45 33 63 80 00
sln@co-industri.dk

Fra: Astrid Dybdahl Ovesen [<mailto:ado@ENS.DK>]

Sendt: 20. november 2012 13:03

Til: 'samfund@advocom.dk'; 'agroskat@agroskat.dk'; 'info@noreco.com'; 'mail@arkitektforeningen.dk'; 'ad@affalddanmark.dk'; 'post@energianke.dk'; 'ae@ae.dk'; 'bl@bl.dk'; 'biogas@landbrug.dk'; 'bdk@helgamoos.dk'; 'mail@husstandsvindmolle.org'; 'bfe@bfe.dk'; 'info@businessdanmark.dk'; 'Camilla.vakgaard@batkartellet.dk'; 'bat@batkartellet.dk'; 'info@byggecentrum.dk'; 'bsf@bsf.dk'; Center for Energibesparelser; CO; 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; 'danak@danak.dk'; 'Info@oilgasdenmark.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dtu@dtu.dk'; 'info@dkvind.dk'; 'da@da.dk'; 'office@danskbiotek.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'debra@energibranchen.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'mail@danskfjernvarme.dk'; 'danskgartneri@danskgartneri.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'dgc@dgc.dk'; 'info@ivaerksaetteren.dk'; 'joachim.brons@shell.com'; 'sekretariat@solcelleforening.dk'; 'kontakt@solvarmeplatformen.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'oho@dtl.eu'; 'varefakta@varefakta.dk'; 'mail@danskeadvokater.dk'; 'mk@danskeark.org'; 'regioner@regioner.dk'; 'kontakt@danskeudlejere.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'ruth.dalsgaard@gmail.com'; 'delta@delta.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'itek@di.dk'; 'di@di.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'ds@ds-net.dk'; 'ofj@ds-net.dk'; 'info@ejendomsforeningen.dk'; 'ofr@oliebranchen.dk'; 'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'info@energiforumdanmark.dk'; 'ekn@ekn.dk'; 'et@dera.dk'; 'info@energitjenesten.dk'; 'kundecenter@eon.dk'; 'ecr@europeanenergy.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'mail@fdkv.dk'; 'faba@faba.dk'; 'feha@feha.dk'; 'fri@frinet.dk'; 'fse@fse.dk'; 'vpf@varmepumpefabrikanterne.dk'; 'NG@kristiankroyer.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'hoering.dk@greenpeace.org'; 'info@gts-net.dk'; 'dea@hess.com'; 'hmndirektion@naturgas.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'di@di.dk'; 'ida@ida.dk'; 'ipudm@ipu.dk'; 'eti@danskenergi.dk'; 'itb@itb.dk'; 'kalktegl@mail.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'kto@kto.dk'; 'kl@kl.dk'; 'anw@kl.dk'; 'hoering@if.dk'; 'info@baeredygtigtlandbrug.dk'; 'LCA Center'; 'info@lca-center.dk'; 'lbf@lbf.dk'; 'info@stilhed.eu'; 'osj@maerskoil.com'; 'dca@au.dk'; 'ngf@ngf.dk'; 'noah@noah.dk'; 'pm@folkecenter.dk'; 'sp@nordisksolenergi.dk'; 'sekretariat@parcelhus.dk';

Ahmeeda Raza

Fra: Astrid Dybdahl Ovesen
Sendt: 21. november 2012 08:21
Til: Karen Ørsted Pedersen; Rasmus Zink Sørensen; Betina Gorrissen; Flemming G. Nielsen
Emne: VS: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

T.O.

Astrid Dybdahl Ovesen
 Cand. jur.

Forsyning
 Direkte tlf.: 3392 6842
 E-post: ado@ens.dk

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
 Energistyrelsen
 Amaliegade 44, 1256 København K
 Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening [mailto:DA@da.dk]
Sendt: 20. november 2012 15:22
Til: Astrid Dybdahl Ovesen
Emne: SV: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
 Chefsekretær

Fra: Astrid Dybdahl Ovesen [mailto:ado@ENS.DK]
Sendt: 20. november 2012 13:03
Til: 'samfund@advocom.dk'; 'agroskat@agroskat.dk'; 'info@noreco.com'; 'mail@arkitektforeningen.dk'; 'ad@affald danmark.dk'; 'post@energianke.dk'; 'ae@ae.dk'; 'bl@bl.dk'; 'biogas@landbrug.dk'; 'bdk@helgamoos.dk'; 'mail@husstandsvindmølle.org'; 'bfe@bfe.dk'; 'info@businessdanmark.dk'; 'Camilla.vakgaard@batkartellet.dk'; 'bat@batkartellet.dk'; 'info@byggecentrum.dk'; 'bsf@bsf.dk'; Center for Energibesparelser; 'co@co-industri.dk'; 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; 'danak@danak.dk'; 'Info@oilgasdenmark.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dtu@dtu.dk'; 'info@dkvind.dk'; Dansk Arbejdsgiverforening; 'office@danskbiotek.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'debra@energibranchen.dk'; 'hoerings sager@danskerhverv.dk'; 'mail@danskfjernvarme.dk'; 'danskgartneri@danskgartneri.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'dgc@dgc.dk'; 'info@ivaerksaetteren.dk'; 'joachim.brons@shell.com'; 'sekretariat@solcelleforening.dk'; 'kontakt@solvarmeplatformen.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'oho@dtl.eu'; 'varefakta@varefakta.dk'; 'mail@danskeadvokater.dk'; 'mk@danskeark.org'; 'regioner@regioner.dk'; 'kontakt@danskeudlejere.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'ruth.dalsgaard@gmail.com'; 'delta@delta.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'itek@di.dk'; 'di@di.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'ds@ds-net.dk'; 'ofj@ds-net.dk'; 'info@ejendomsforeningen.dk'; 'ofr@oliebranchen.dk'; 'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'info@energiforumdanmark.dk'; 'ekn@ekn.dk'; 'et@dera.dk'; 'info@energitjenesten.dk'; 'kundecenter@eon.dk'; 'ecr@europeanenergy.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'mail@fdkv.dk'; 'faba@faba.dk'; 'feha@feha.dk'; 'fri@frinet.dk'; 'fse@fse.dk'; 'vpf@varmepumpefabrikanterne.dk'; 'NG@kristiankroyer.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'hoering.dk@greenpeace.org'; 'info@gts-net.dk'; 'dea@hess.com'; 'hmndirektion@naturgas.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'di@di.dk'; 'ida@ida.dk'; 'ipuadm@ipu.dk'; 'eti@danskenergi.dk'; 'itb@itb.dk'; 'kalktegl@mail.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'kto@kto.dk'; 'kl@kl.dk'; 'anw@kl.dk'; 'hoering@lf.dk'; 'info@baeredygtigtlandbrug.dk';

Sendt til

ens@ens.dk

koep@ens.dk

26. november 2012

Høring vedr. støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energianlæg m.v.

Tak for det tilsendte materiale vedr. ovennævnte høring. Dansk Byggeri har følgende kommentarer til materialet:

Mål

Klima-, energi- og bygningsministeren har ved flere lejligheder udtalt, at det er hans ambition at nå en udbygning af solcellekapaciteten, så den i 2020 har et omfang på 700 – 800 MW. Dette underbygges af, at der i aftalen er indbygget en forventning om, at man når en kapacitet på 500 MW i aftaleperioden.

Skal Danmark nå sine mål om fossilfri elproduktion og opvarmning af bygninger i 2035, er det nødvendigt at satse på flere forskellige kilder til vedvarende energi. Det gælder både ud fra et forsyningsikkerhedssynspunkt og ud fra et synspunkt om optimal udnyttelse af landets energiinfrastruktur. Forskere fra Aalborg og Aarhus har beregnet, at det rette forhold mellem sol og vind er 20 pct. energi fra solceller og 80 pct. energi fra vindkraftværker.

For at nå det tal, skal vi i Danmark have installeret en solcellekapacitet på ikke under 5.000 MW i 2035. Dermed er målet om en udbygningstakt på 50 – 100 MW årligt for lavt. Den årlige udbygningstakt bør ikke være under 200 MW, hvilket ville svare til en ambition om at hæve kapaciteten i 2020 til ikke under 1.500 MW.

Mål og midler

Dansk Byggeri har i samarbejde med en række andre organisationer bedt Deloitte gennemregne økonomien i aftaleforslaget. For solcelleanlæg installeret i 2013 med en effekt på under 400 kW vil tilbagebetalingstiden være 21 år. Er der tale om et fællesanlæg, er tilbagebetalingstiden reduceret til 18 år på grund af den højere indfødningspris for disse anlæg.

Dermed er det mere rentabelt at sætte pengene i sikre værdipapirer end i solceller, og vi forventer fuld-
stændig stilstand på markedet for bygningsintegrerede solcelleanlæg.

Dette er i modstrid til aftaleparternes argumentation om en afdæmpet udbygning af private solcelleanlæg
og et løft til fællesanlæggene. Vi forudser som nævnt, at der fremover hverken investeres i private anlæg
eller i fællesanlæg overhovedet.

Dermed er der ikke sammenhæng mellem aftaleparternes mål, og de midler man vælger til at nå målene.

Beregningsforudsætningerne

Aftalen bygger på en antagelse om en markedspris for solcelleanlæg, som lige nu er i balance, og en anta-
gelse om, at stordriftsfordele og videre produktudvikling vil få priserne til at falde yderligere i de kom-
mende år indenfor aftaleperioden. Den aftagende indfødningspris skulle her sikre en nogenlunde ensartet
økonomi i anlæggene uanset, hvilket år de er indkøbt.

Ingen af de to antagelser er sandsynlige. Markedsprisen lige nu er kunstigt lav på grund af overkapacitet og
konkurser på solcelleproduktionsanlæg rundt i verden og især i Kina. Det betyder dels, at producenterne
sælger ud under markedspris lige nu, dels at der er en ophobet kapacitet af strandede solceller på ver-
densmarkedet, som sælges ud til ekstraordinært lave priser.

Når markedet på et tidspunkt kommer i prismæssige balance er det ikke usandsynligt, at det vil ske på et
højere niveau. Sker det ikke, er der til gengæld risiko for, at man vil indføre en EU-toldbeskyttelse på områ-
det og på den måde sikre det "rigtige prisniveau". Formålet er at beskytte den europæiske solcelleproduk-
tion, som dermed vil få mulighed for at følge med op prismæssigt. Dermed vil de højere priser slå igennem
på alle solceller, uanset om de er produceret indenfor eller udenfor EU.

Desuden bygger beregningerne bag aftaleparternes forudsætning om en 10-årig tilbagebetalingstid på en
antagelse om, at 40 pct. af den producerede strøm kan anvendes på produktionstidspunktet. Dansk Byggeri
har ikke kunnet finde dokumentation, som understøtter den antagelse. Tilgængelige undersøgelser peger
på, at mængden af strøm, som kan anvendes på produktionstidspunktet, snarere ligger i intervallet 20 til 30
pct.

Samtidig produktion og forbrug

Med lovforslaget ændres nettomålerordningen fra at være årsafregnet til at være timeafregnet. Det bety-
der, at man giver ejere af solcelleanlæg m.v. et stærkt incitament til at forbruge deres strøm på samme tid,
som de producerer den. Det vil sige midt på dagen og om sommeren.

Det er det modsatte af, hvad ambitionerne om smart energianvendelse går ud på, og vi forstår helt enkelt
ikke, hvorfor man har taget dette skridt. Det er veldokumenteret af bl.a. Dansk Energi, at 0,4 kV-nettet godt

kan håndtere strømmen fra solcellerne, og at det faktisk er en gevinst for nettet og for den nødvendige back-up kapacitet, at der fødes solstrøm ind på tidspunkter, hvor der er stor efterspørgsel efter strøm på nettet.

Med forslaget om timeafregning motiverer man solcelleejerne til suboptimering af strømforbruget indenfor deres egen hæk og til investering i diverse ineffektive og kostbare måder at opbevare energi på.

Forslag til ændringer

Som det fremgår, mener Dansk Byggeri, at forslaget bygger på forkerte forudsætninger, sætter for lave mål for soludbygningen og ikke leverer de nødvendige midler til at nå aftalens mål.

Vi deler aftaleparternes tro på, at en tilbagebetalingstid på 10 år er grænsen for befolkningens investeringslyst. Dermed bliver det afgørende, at netop denne forudsætning holder. Vi vil derfor anbefale, at det indbygges i loven, at befolkningen kan have tillid til, at den forudsatte tilbagebetalingstid også er den reelle tilbagebetalingstid.

Dansk Byggeri foreslår derfor, at der indbygges en garanti for, at beregningsforudsætningerne bag lovforslaget holder. Det vil sige en garanteret egetforbrugsprocent i produktionsøjeblikket på 40 pct. og en garanteret prisudvikling for solcelleanlæggene. Viser disse forudsætninger sig ikke at holde, da skal ministeren sikre sig mulighed for administrativt at justere vilkårene for investering i solcelleanlæg, så tilbagebetalingstiden fastholdes på 10 år.

Som nævnt forstår vi ikke intentionen med at gå fra en årsafregnet til en timeafregnet ordning. Der er ifølge Dansk Energi ikke tekniske problemer forbundet med at sende solstrømmen ud på nettet, vi kan ikke se en provenumæssig begrundelse for konstruktionen, og den er i modstrid med tankerne bag Smart Grid.

Dansk Byggeri foreslår derfor, at man går tilbage til en årsafregnet nettomålerordning, hvor produktionen pålægges en afgift, som kompenserer for det provenutab, det indebærer at skifte tilbage til en årsafregnet model. Dermed har man en mulighed for at bibeholde forbrugernes engagement i deres eget energiforbrug og for at få en "smartere" tidsmæssig anvendelse af energien.

Forslaget efterlader boligforeninger uden væsentlige forbedringer i den forstand, at de fortsat kun har mulighed for at foretage en nettoafregning af fællesforbruget. Det er med til at undergrave økonomien for boligforeningerne og fastholde tilbagebetalingstiden på de alt for høje 18 år.

Dansk Byggeri foreslår, at der sker en ligestilling mellem boligforeninger og private på den måde, at også boligforeningerne enten sikres mulighed for årsbaseret nettoafregning med en afgift på hver produceret kWh som beskrevet ovenfor, eller at der gives mulighed for at også at modregne i de enkelte lejemåls nettoforbrug, så egetforbrugsprocenten i produktionsøjeblikket kan komme op på 40 pct. Af hensyn til det fri valg af elleverandør skal det gøres til en frivillig mulighed for beboerne.

Med forslaget opnår man en fuldstændig opbremsning af solmarkedet, som nu vil dø ud i løbet af det næste ca. halve år, hvor ordreporteføljen fra før 20. november afvikles. Men allerede efter den 20. december vil det blive synligt, at der ikke er noget marked efter aftalen, fordi registreringerne hos energinet.dk vil ophøre. Dermed får man meget hurtigt et meget tydeligt målepunkt, som viser effekterne af aftalen.

Dansk Byggeri foreslår derfor, at en revurdering af aftalen skal fremskyndes, så den ligger medio 2013, hvor vi kan håbe, der fortsat er en hjemlig know how om anvendelse af lokale VE-løsninger og en hjemlig produktion af solprodukter, som lever og dermed kan genstartes.

Afsluttende bemærkninger

Aftalen og lovforslagene er blevet til på grund af statens tab af afgiftsindtægter fra private solcelleanlæg. Dermed skal vi formodentlig glæde os over, at man ikke samtidigt har valgt at straffe borgere, som efterisolerer deres huse, køber energirigtige apparater eller blot spiser et ikke-momsbelagt æble fra haven.

I 2012 har familien Danmark investeret over 3 mia. kroner af deres private midler i solceller og dermed udvist præcis den adfærd, regeringen og økonomer har efterlyst. De har merforbrugt. Og der er netop tale om et merforbrug. Det er ikke sandsynligt, at befolkningen på samme måde ville tage lån i deres ejendom til køb af andre danske produkter og ydelser.

Foruden at bidrage til for egne midler at opfylde Folketingets klimamål, har de private investeringer hjulpet hundredvis af håndværkerfirmaer gennem krisen. Som vi har fremført ved flere lejligheder, vil 4.000 arbejdspladser alene i Danmark gå tabt som følge af dette stop for solcelleudbygningen. Dertil kommer jobtabet i de lande, hvor solcellerne produceres.

De seneste måneders usikkerhed om fremtiden for især nettomålerordningen har ført til en stor hamstring af aftaler om at få opsat solceller. Dermed har kapacitetsudvidelsen i 2012 været unormalt stor. Desuden har befolkningen haft efterlønsmidler til rådighed, hvilket den ikke på samme måde har fremover, og endelig taler solceller især til et særligt segment af befolkningen, som gerne vil VE-løsninger og derfor har været blandt de første til at købe solceller. Alt dette taler for, at udbygningen af solcellekapaciteten fremover selv uden ændringer i rammerne overhovedet, ville opleve en afmatning i 2013 og fremover. De præsenterede ændringer vil efter Dansk Byggeris overbevisning ændre afmatningen til et fuldt stop.

Med venlig hilsen

Torben Kaas

Til
Energistyrelsen

Sendt til: ens@ens.dk, ado@ens.dk, hla@ens.dk,

Dok. ansvarlig: TMP
Sekretær:
Sagsnr: 2011-288
Doknr: d2012-15597-7.1
21. november 2012

Dansk Energis høringssvar til lovforslag nr. L 86 (støtte til solcelleanlæg m.v.)

Dansk Energi takker for muligheden for at kommentere de fremsatte forslag til ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning og lov om afgift af elektricitet og ligningsloven. Dansk Energi skal her fremhæve følgende centrale bemærkninger, som uddybes i det efterfølgende:

- Dansk Energi opfordrer til, at der findes en løsning på afhjælpning af netselskabernes konkrete økonomiske tab i forbindelse med nettoafregningen af solceller
- Dansk Energi peger på, at nettoafregning giver manglende incitament til at agere efter markedsbestemte priser
- Dansk Energi opfordrer til, at tilslutningsreglerne for solcelleanlæg og andre VE-anlæg bliver moderniseret

Dansk Energi opfordrer til, at der findes en løsning på afhjælpning af netselskabernes konkrete økonomiske tab i forbindelse med nettoafregningen af solceller

Den nye lovgivning om støtte til solceller medfører, at elnetselskaberne over de kommende år står til at få et meget stort tab: Dels ved et tab i indtægtsrammerne, der styres af den leverede mængde strøm til kunder, og dels ved øgede omkostninger til administration af solcellekunder.

Tabet i indtægtsrammerne opstår ved, at solcelle-kunden fortsat har behov for fuldt træk på nettet for at balancere deres egenproduktion og forbrug. Det vil sige, at kapaciteten hele tiden skal være til rådighed, hvis der opstår behov (eks: en overskyet og kold vinterdag). Netselskabernes tilladte indtægter til at dække omkostningerne til netydelsen reduceres regulatorisk ikke desto mindre til nul for hver kWh, som egenproducentens forbrug dækkes af produktionen fra eget anlæg – uagtet at der altså er en væsentlig udgift for elselskabet ved at stille kapaciteten til rådighed. Det skyldes, at netselskabernes tilladte indtægter er direkte afhængig af den leverede mængde kWh, og ikke af den kapacitet, der stilles til rådighed for brugere af nettet. Problemstillingen opstår altså ved de nettoafregnede anlæg – uanset om det er års- eller timeafregning.

Hvis netselskaberne fortsat skal have mulighed for at vedligeholde nettet, skal reguleringen af netselskabers indtægtsrammer altså ændres. Det tab af indtægter, som det faldende forbrug med den nuværende reguleringsmodel og solcelleordning giver anledning til, skal udlignes på en måde, som afspejler de udgifter, der opstår ved solcelleejernes meget svingende træk på elnettet.

Vi gør i øvrigt opmærksom på, at nettoafregningsordningen ikke vedrører netselskabernes tariffer. Det gælder både den tidligere og den nye ordning. Lovforslaget fremtræder derfor misvisende, når bemærkningerne omtaler, at anlægsejeren på årsbasis/timebasis gratis kan forbruge elektricitet inden for perioden, når det alene vedrører afgifter og PSO-tariffer.

Prisfastsættelse af netselskabernes ydelser sker efter de gældende regler i elforsyningslovens § 73 efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. Dansk Energi medvirker i den forbindelse gerne til en drøftelse af branchestandarder for måling af elforbrug og produktion hos nettoafregnende kunder, i det de nuværende markedsforskrifter på området ikke sikrer kunderne ensartede vilkår.

Dansk Energi peger på, at nettoafregning giver manglende incitament til at agere efter markedsbestemte priser

Danmark (og resten af Norden) har skabt et effektivt marked for handel med el på elbørsen Nordpool. Via elbørsen genereres en markedsbestemt pris for elektricitet, som er essentiel for at opnå en effektiv produktion af el og for at skabe effektive og gennemsigtige prissignaler til markedsaktørerne. Sådanne prissignaler bliver endnu vigtigere fremadrettet, når forbruget via smartgrid-løsninger i højere grad skal tilpasses mere fluktuerende produktion og eventuelle begrænsninger i nettes kapacitet.

Nettoafregnede kunder bliver ikke udsat for tilsvarende prissignaler. Da deres forbrug blot modregnes i produktionen på årsbasis eller timebasis mindskes incitamentet til at forbruge, når elprisen er lav. En nettoafregnet producent (og forbruger) vil faktisk få en højere pris for sin produktion ved at lægge sit forbrug, hvor der er knaphed på el, da prisen her er højest (og værdien af den modregnede produktion derfor også højest). Det samme gør sig gældende for timenettoafregnede producenter.

Den ny tilskudsordningens udformning betyder dermed, at markedets prissignaler sættes ud af kraft, hvilket igen medfører, at den fremtidige balancering af forbrug og produktion vanskeliggøres.

Dansk Energi finder det mere i overensstemmelse med et velfungerende marked, at nettoafregningen helt blev erstattet af et tilskud pr. produceret kWh (og at anlægsejeren køber den ønskede elektricitet til den aktuelle markedspris inklusive afgifter og moms).

Dansk Energi opfordrer til, at tilslutningsreglerne for solcelleanlæg og andre VE-anlæg bliver moderniseret

De gældende regler for tilslutning af solcelleanlæg og flere andre VE-anlæg er utidssvarende og tager ikke højde for de mange mindre mikroanlæg, som i dag tilsluttes elnettet. Efter de nuværende regler skal anlægsejeren afholde udgiften med at tilslutte anlægget til 10 kV nettet, uanset at anlægget ofte installeres i husstandsinstallationen.

Dansk Energi har tidligere gjort opmærksom på problemstillingen og havde håbet, at der i forbindelse med ændring af solcelleordningen også ville blive fundet en fremtidig løsning på tilslutningsreglerne.

Vores forslag er, at tilslutningsreglerne gøres ensartet for sol, vind og andre VE-anlæg, og at der særligt fokuseres på installationstilsluttede anlæg, som netop er anlæg omfattet af nettoafregningsordningen. Konkret foreslår vi, at princippet for tilslutning af vindmøller skal udvides til at gælde for solceller og andre VE-anlæg.

Dansk Energi opfordrer til, at lovforslaget justeret i overensstemmelse hermed.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Torben Møller Pedersen

Fra: Søren S. Thomsen - Dansk Fjernvarme [sst@danskfjernvarme.dk]
Sendt: 22. november 2012 09:47
Til: Astrid Dybdahl Ovesen
Emne: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Til

Energistyrelsen, Astrid Dybdahl Ovesen

Dansk Fjernvarme takker for høringsmuligheden til det nævnte materiale. Dansk Fjernvarme har ikke bemærkninger her til.

Med venlig hilsen

Søren Schmidt Thomsen | Direktionskonsulent
[cid:image001.jpg@01CDC896.67433600]
Merkurvej 7 | DK-6000 Kolding
Tel. (+45) 7630 8000 | Fax: (+45) 7552 8962 Direkte Tel: (+45) 7630 8032|
mobil: (+45) 2946 6864 www.danskfjernvarme.dk

Fra: Astrid Dybdahl Ovesen [mailto:ado@ENS.DK]
Sendt: 20. november 2012 13:03
Til: 'samfund@advocom.dk'; 'agroskat@agroskat.dk'; 'info@noreco.com';
'mail@arkitektforeningen.dk'; 'ad@affalddanmark.dk'; 'post@energianke.dk';
'ae@ae.dk'; 'bl@bl.dk'; 'biogas@landbrug.dk'; 'bdk@helgamoos.dk';
'mail@husstandsvindmolle.org'; 'bfe@bfe.dk'; 'info@businessdanmark.dk';
'Camilla.vakgaard@batkartellet.dk'; 'bat@batkartellet.dk';
'info@byggecentrum.dk'; 'bsf@bsf.dk'; Center for Energibesparelser; 'co@co-industri.dk'; 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; 'danak@danak.dk';
'Info@oilgasdenmark.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dtu@dtu.dk'; 'info@dkvind.dk';
'da@da.dk'; 'office@danskbiotek.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk';
'de@danskenergi.dk'; 'debra@energibranchen.dk';
'hoeringssager@danskerhverv.dk'; Elna Kjærsgaard - Dansk Fjernvarme;
'danskgartneri@danskgartneri.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'dgc@dgc.dk';
'info@ivaerksaetteren.dk'; 'joachim.brons@shell.com';
'sekretariat@solcelleforening.dk'; 'kontakt@solvarmeplatformen.dk';
'dansk.standard@ds.dk'; 'oho@dtl.eu'; 'varefakta@varefakta.dk';
'mail@danskeadvokater.dk'; 'mk@danskeark.org'; 'regioner@regioner.dk';
'kontakt@danskeudlejere.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'ruth.dalsgaard@gmail.com';
'delta@delta.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'itek@di.dk'; 'di@di.dk';
'dongenergy@dongenergy.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'ds@ds-net.dk';
'ofj@ds-net.dk'; 'info@ejendomsforeningen.dk'; 'ofr@oliebranchen.dk';
'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'info@energiforumdanmark.dk'; 'ekn@ekn.dk';
'et@dera.dk'; 'info@energijtjenesten.dk'; 'kundecenter@eon.dk';
'ecr@europeanenergy.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'hoeringer@fbr.dk';
'mail@fdkv.dk'; 'faba@faba.dk'; 'feha@feha.dk'; 'fri@frinet.dk'; 'fse@fse.dk';
'vpff@varmepumpefabrikanterne.dk'; 'NG@kristiankroyer.dk';

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. mail til ens@ens.dk
med kopi til koep@ens.dk

Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg mv.)

DI takker for modtagelsen af Energistyrelsens høring om støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energianlæg mv.

DI hilser udmøntningen af den politiske aftale af 15. november 2012 mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om strategi for solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energianlæg velkommen.

DI er tilfredse med, at der med lovforslaget etableres en langsigtet og forudsigelig ramme for etablering af solcelleanlæg og øvrige VE-anlæg frem til 2020. I den forbindelse finder DI det betydningsfuldt, at der med lovforslaget etableres en 20-årig overgangsordning for eksisterende anlæg. Som led i overgangsordningen gives der mulighed for, at nye solcelleanlæg på 400 kW eller derunder kan omfattes, såfremt at 1) der er indgået bindende købsaftale inden lovforslagets fremsættelse, 2) at el-netselskabet skal have modtaget anmeldelse af anlægget senest 30 dage efter forslaget fremsættelse, og 3) at anlægget er nettilsluttet senest 6 måneder efter forslaget fremsættelse. DI vil opfordre til, at der gives mulighed for en længere anmeldelsesfrist såvel som frist for nettilslutning, så der sikres et fornuftigt flow hos forhandlere og installatører, og risikoen for fejl minimeres.

DI anerkender, at der har været et særligt behov for at tilpasse rammerne for støtte til solenergi og øvrige VE-anlæg set i lyset af den markedsdækkende udvikling inden for solcelleanlæg mv. DI har længe peget på, at VE-støttesystemet bør tilpasses den teknologiske udvikling og modenhed inden for de enkelte VE-teknologier, så der undgås situationer, der nødvendiggør pludselige og markante ændringer, som det er tilfældet på markedet for solcelleanlæg. DI ser således også frem til, at der gennemføres et eftersyn af tilskuds- og afgiftssystemet på energiområdet, som det er lagt fast i energiaftalen af 22. marts 2012.

DI finder anledning til at udtrykke betænkelighed over dele af finansieringen af lovforslaget. Forslaget peger på stigende PSO-udgifter på op til 70 mio. kr. i 2020 sva-

Postadresse/Postal address

1787 København V
Danmark

(+45) 3377 3377

di@di.dk
di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

Hannemanns Allé 25
København S

Sundkrogskaj 20
København Ø

rende til 0,2 øre pr. kWh finansieret af de danske elforbrugere. Samtidig er der med den energipolitiske aftale besluttet at igangsætte en række billiggørelsestiltag, der svarer til en gennemsnitlig tarifreduktion på 0,7-0,9 øre pr. kWh. Samlet set forventes tarifomkostningerne for elforbrugere at reduceres med mere end 0,5 øre pr. kWh i gennemsnit som følge af aftalen. Dette beror blandt andet på krav til yderligere effektiviseringer af elnetselskaberne på op til 300 mio. kr., som der ikke på forhånd kan garanteres grundlaget for.

Endvidere lægger forslaget op til en nedjustering af den kommende ordning for brug af vedvarende energi i industrien, som kan reduceres med op til 300 mio. kr. i perioden 2015-2020 med maksimalt 50 mio. kr. årligt. Den indsats skal netop bidrage til større uafhængighed af fossile brændsler i industrien fremover som en vigtig del af den grønne omstilling. DI håber derfor på, at der ikke bliver brug for de ovennævnte finansieringselementer.

Vi står naturligvis til rådighed for eventuelle uddybninger.

Med venlig hilsen

Hans Peter Slente
Branchedirektør, DI Energibranchen

Dansk Solcelleforenings forslag til nødvendige ændringer af L 86

Dansk Solcelleforening har følgende konkrete forslag til nødvendige ændringer af L 86.

- Afsnit 1 afdækker en række grundlæggende udfordringer ved den valgte model
- Afsnit 2 fremlægger 6 elementer der er helt afgørende at indpasse for at sikre at modellen kommer til at fungere i praksis, samt har den dynamiske tilpasning der er behov for.

- 1) **Egetforbruget:** > Dansk Solcelleforening foreslår, at ministeren får bemyndigelse til administrativt at fastsætte egetforbrugskvoten til 40 pct. i 2013/14 – opgjort på årsbasis - gældende for de først 10 år.
- 2) **Det midlertidige forhøjede pristillæg:** > Dansk Solcelleforening foreslår, at ministeren får bemyndigelse til, ud fra en tilbagebetalingsberegning - dels at forlænge pristillæggets varighed ud over 10 år - dels at fastfryse nedtrapningen af det midlertidige pristillæg.
- 3) **Boligforeninger og fællesanlæg:** > At de beboere i boligforeningen der frivilligt tilslutter sig samme el-leverandør får mulighed for at modregne deres netto-egetforbrug for lejemålene fra fællesanlægget.
- 4) **400 kW grænsen:** > Der udarbejdes en bekendtgørelse der fastsætter en række faste kriterier hvorpå Energinet.dk kan godkende fællesanlæg og andre anlæg større end 400 kW der har til formål at dække et egetforbrug. Det foreslås endvidere den øvre grænse for tagplacerede anlæg fjernes.
- 5) **Forsøgsordning:** > Ministeren skal have bemyndigelse til at igangsætte forsøgsordninger med andre afregnings- og støttemodeller.
- 6) **Revurdering:** > Ministeren skal have bemyndigelse til at evaluere solcelleordning inden for et år for at sikre at den virker efter hensigten og som led i den strategiske energiplanlægning. Dette kan ske ud fra et fast set af vurderingsparametre, som er fastlagt politisk.

1 Grundlæggende udfordringer ved den nye ordning

1.1 Strategisk og Energipolitisk

Med L 86 sker der en meget kraftig reduktion af rammebetingelserne for solceller for alle segmenter der tidligere var omfattet af nettomålerordningen på årsbasis.

Med § 47 stk. 4 nr. 1 er det kun det umiddelbare egetforbrug på timebasis der kan nettomodregnes. Det vil betyde en kraftig forringelse af anlægsøkonomien for de berørte anlæg. Solcelleforeningen anslår, ud fra data fra allerede eksisterende anlæg, at dette *alene* kan betyde en fordobling af den faktiske tilbagebetalingstid, fra under 10 år til ca. 20 år¹

Det er energipolitisk og strategisk uigennemtænkt at indføre en afhængighed af egetforbruget på time basis på nuværende tidspunkt. For privatsegmentet øges incitamentet til et overforbrug af solcellestøm på tidspunkter af døgnet hvor den samme strøm kan afbalancere elproduktionen i det samlede el-system, når vinden ikke blæser, som påvist i flere forskningsrapporter².

Alt andet lige, øger denne konstellation behovet for enten el-import eller en øget kraftværksproduktion på tidspunkter hvor der ikke er behov for en øget fjernvarme-produktion. Samlet set vil det belaste betalingsbalancen eller relativt øge det danske CO₂-udslip.

For en regering der har som ambition at udarbejde en strategiske energiplanlægning³ for omstillingen til vedvarende energi, er det uforståeligt at en afbalancering af det samlede el-system ikke indgår som et centralt element i udformningen af en langsigtet solcellestrategi.

1.2 Risiko for ø-tankegang og uhensigtsmæssige løsninger

Solceller producerer nu engang elektricitet når solen skinner og det er begrænset hvor meget forbrug f.eks. en husstand kan flytte rundt på tidsmæssigt over døgnet. Derimod opfordrer modellen til at husstanden selv begynder at lagre solenergi i akkumulatører eller ved at opsætte varmpatroner. Samfundsmæssigt er det en »Stupid Grid« løsning, hvor der sker en fordyrende og hel unødvendig suboptimering, hvor der uden grund tabes energi (oplagring).

En forskningsrapport fra Dansk Energi: "Solceller og spændingsvariationer i 0,4 kV net"⁴ har også eftervist, at selv en teoretisk meget høj solcellepenetration vil ikke udfordre 0,4 kV nettet.

Ministerens argument om, at: *»Til gengæld skal vi blive bedre til at bruge strømmen, når solen skinner. Ordningen skal tilgodese dem, der tilpasser deres strømforbrug, så de bruger strøm når solen skinner og anlægget producerer.«*⁵, mangler faglig, strategisk og energipolitisk substans.

¹ <http://www.ft.dk/samling/20121/almdel/KEB/bilag/49/index.htm>

² <https://www.mm.dk/solenergi-kan-blive-en-vigtig-brik-i-danmarks-gr%C3%B8nne-omstilling>

³ <http://www.information.dk/310716>

⁴ <http://www.danskeenergi.dk/Butik.aspx?pid=RA579>

⁵ <http://www.scribd.com/doc/109078113/Ministerpapir-Om-Solcelle-strategi>

2 Konkrete forslag til korrektion

2.1 Egetforbruget

Med den nye solcellemodel bliver forholdet mellem beboernes umiddelbare egetforbrug på timebasis og det forskudte el-forbrug, *helt afgørende* for udregning af totaløkonomien og tilbagebetalingstiderne. For privatsegmentet er der stort set ingen der har et kvalificeret gæt på om forholdet er f.eks. 20/80, 30/70 eller 40/60 over 10 år. Derfor vil mange vælge at tage udgangspunkt i de mest forsigtige fordelingstal og det vil yderligere forringe tilbagebetalingstiden betydeligt, specielt når elprisen stiger og det midlertidige tilskud nedtrappes. For mange vil det med meget stor sandsynlighed betyde et fravalg af solceller.

Med L 86 pålægges privatsegmentet en hel unødvendig og betydelig usikkerhedsfaktor, som de ikke har mulighed for at afdække eller kvalificere. Det er en kæmpe svaghed ved modellen. At Energistyrelsen i deres faktaark uden empirisk begrundelse fastlægger egenforbrugskvoten til 40 pct. understeger blot hvor ubelyst dette er.

> Dansk Solcelleforening foreslår, at ministeren får bemyndigelse til administrativt at fastsætte egetforbrugskvoten til 40 pct. i 2013/14 – opgjort på årsbasis - gældende for de først 10 år.

Begrundelse: *Der mangler i den grad data for hvor stor egetforbrugskvoten reelt er i forskellige boformer og familietyper ved forskellige anlægsstørrelser. Ved at fastsætte en administrativ egetforbrugskvote, afdækkes boernes risiko. Mens det ikke har statsfinansielle konsekvenser, da Energistyrelsen har taget udgangspunkt i dette i deres beregninger. Samtidig er der usikkerhed omkring hvorvidt el-selskaberne overalt i landet vil være klar til at udføre time-til-time aflæsning allerede ved start 2013.*

2.2 Det midlertidige forhøjede pristillæg

Energistyrelsens beregninger af tilbagebetalingstiden tager udgangspunkt i egetforbrugskvoten der stokastisk er fastsat til 40 pct. De resterende 60 pct. får et, ved lov fastsat pristillæg på 130 øre pr. kWh i 2013, som årligt nedsættes med 14 øre over 5 år.

Dansk Solcelleforening mangler grundige beregninger, med realistiske forudsætninger, der efterviser hvorfor den samlede anlægspris kan falde så kraftig over de kommende 5 år. Hvis forudsætningen er en tilbagebetalingstid på 10 år.

Den 8. november 2012 indledte EU-kommissionen en antisubsidieundersøgelse af import af solceller og deres nøglekomponenter (dvs. solceller og solwafere) fra Kina.⁶ Der kan resultere i en antidumpingtold, der ikke kun vil påvirke prisen på de kinesiske solcellepaneler, men også på de europæiske. En politisk besluttet prisforhøjelse på solcellepaneler på f.eks. 20-40 pct. vil totalt ændre alle forudsætningerne for Energistyrelsens beregninger og hvad værre er, forligspartierne har ingen mulighed for at tilpasse støtten, uden at ændre loven.

Pristillægget gives kun i 10 år, hvilket er ualmindelig kort tid og sætter kraftigt pres på

⁶ http://ec.europa.eu/danmark/eu-politik/alle_emner/toldunion/2012/121108_solceller_kina_da.htm

totaløkonomien i en investering. Til sammenligning gives der i Tyskland i 2013 et pristillæg på 0,17 eurocent/ kWh i 20 år samt adgang til billige bank lån.

> Dansk Solcelleforening foreslår, at ministeren får bemyndigelse til ud fra en tilbagebetalingsberegning - dels at forlænge pristillæggets varighed ud over 10 år - dels at fastfryse nedtrapningen af det midlertidige pristillæg.

Begrundelse: Hvis forligspartierne ønsker rimelige strategiske rammebetingelser for solcelleudbygningen i Danmark, må der være mulighed for at støttemodellen kan tilpasses udefra kommende prishop og det forhold at Energistyrelsens forudsætninger er behæftet med en ganske betydelig usikkerhed. Alle forligspartier har ønsket en tilbagebetalingstid på 10 år, men hvis forudsætningerne ikke holder, er det et politisk valg om det skal være muligt at korrigere modellen eller det er solcelleudbygningen der skal stoppe. I et intelligent el-system, må satserne også fastsættes intelligent. Denne praksis udføres i andre laned omkring os og har ikke bevirket kunstigt høje priser, som ministeren har antydnet som en problemstilling.

2.3 Boligforeninger og fællesanlæg

Det er prisværdigt at forligspartierne gerne ser flere større solcelleanlæg opført som fællesanlæg på f.eks. boligforeninger.

§ 47 stk. 4 nr 2. fastlægger et midlertidig pristillæg på 145 øre pr. kWh i 2013 og 10 år frem for fællesanlæg. Sammenlignet med nettomålerordningen på årsbasis er dette en kraftig forringelse af anlægsøkonomien for boligforeningers fællesanlæg, det samme gælder hvis man sammenligner med de tyske støtteordninger for fællesanlæg i større boligbebyggelser. Selv sammenlignet med nettoordningen i § 47 stk. 4 nr. 1 er økonomien dårligere, hvis egetforbruget i den nye nettomodel er over 20 pct.!

Mange af solcelleforeningens medlemmer har gennemregnet fællesanlæg ud fra de erfaringer de har med allerede etablerede anlæg og med forskellige fremtidige prisforudsætninger. Det nedslående resultat er, at det er forventningen at meget få - om nogle - boligforeninger vil gøre brug af modellen for fællesanlæg, når de bliver præsenteret for total-økonomien i modellen.

Da Dansk Solcelleforenings medlemmer meget gerne vil etablere større fællesanlæg i f.eks. det almennyttige, skal vi foreslå:

> At de beboere i boligforeningen der frivilligt tilslutter sig samme el-leverandør får mulighed for at modregne deres netto-egetforbrug for lejemålene fra fællesanlægget.

Begrundelse: Der er ikke noget til hindre for at der laves en frivillig tilvalgsordning, frameldes den kan beboeren ikke længere modregne netto-egetforbruget. Omvendt, så vil boligforeninger med denne forbedring i højere grad ligestilles med de betingelser der gælder for anlæg i f.eks. parcelhuse. Anlæg placeret på mindre boligforeninger er typisk mere besværlige og hermed dyrere at etablere end små private anlæg der er nemme at komme til.

2.4 400 kW grænsen

Hvis en boligforening vil etablere et fællesanlæg der er større end 400 kW, forekommer det ulogisk, at der er denne vilkårlige begrænsning.

> Der udarbejdes en bekendtgørelse der fastsætter en række faste kriterier hvorpå Energinet.dk kan godkende fællesanlæg og andre anlæg større end 400 kW der har til formål at dække et egetforbrug. Det foreslås endvidere den øvre grænse for tagplacerede anlæg fjernes.

Begrundelse: *Hvis en stor boligforening har mulighed for at opsætte et fællesanlæg der kan modsvare deres elforbrug, skal der være mulighed for at ligestille dem med mindre boligforeninger.*

2.5 Forsøgsordning

For at fremtidssikre og intelligent indpasse solceller i Danmarks energiforsyning frem mod 2020 og herfra frem mod 2035 er det vigtigt at med et sundt og praktisk anvendeligt system der motiverer til den rette udbygning. Vi foreslår derfor følgende:

> Ministeren skal have bemyndigelse til at igangsætte forsøgsordninger med andre afregnings- og støttemodeller.

Begrundelse:

Det er afgørende at få indsamlet praktisk erfaring med forskellige modeller. Hvis en langsigtet solcellestrategi for Danmark løbende skal forfines og optimeres.

2.6 Revurdering

I aftalen af 15. november, er parterne endvidere enige om, at denne strategi følges op af en integration af solenergi i de overordnede analyser, der blev aftalt i energiforliget af 22. marts 2012.

Dansk Solcelleforening mener det er afgørende, at den overordnede analyse igangsættes nu, at branchen inddrages og at den bliver færdig medio 2013, på et tidspunkt hvor den nye model har virket 6-7 måneder og der dermed er et empiriske erfaringsgrundlag for at indarbejde solceller med mere præcise mål i den strategiske energiplanlægning, samt vurdere styrker og svagheder i et, også internationalt, helt uprøvet modelkoncept.

> Ministeren skal have bemyndigelse til at evaluere solcelleordning inden for et år for at sikre at den virker efter hensigten og som led i den strategiske energiplanlægning. Dette kan ske ud fra et fast set af vurderingsparametre, som er fastlagt politisk.

Med mange hilsner

Signe Antvorskov Krag
Formand for Dansk Solcelleforening

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
Att.: ens@ens.dk
CC Karen Ørsted Pedersen, koep@ens.dk

Danske Arkitektvirksomheder
Kristen Bernikows Gade 6, 3. sal
1105 København K

Tlf. 32 83 05 00
Fax 32 83 07 30
Bank 3001 - 6737 552

Info@danskeark.dk
www.danskeark.dk

Høringssvar over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven. (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

Dato: 2012-11-26

1/1
Journalnr.: 100
Ref.: MK/um

Tak for muligheden for at afgive svar på høring om lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser.

Vi vil gerne indledningsvis udtrykke anerkendelse for, at det i al væsentlighed er lykkedes at finde en fornuftig løsning på et forholdsvist kompliceret felt med mange modsatrettede interesser. Vi ser modellen som en nødvendig ændring for at sætte en dagsorden hvor forskellige energireduktionstiltag i højere grad sammenlignes og prioriteres så det giver størst samfundsmæssigt nytte også set i et længere tidsperspektiv.

Her vil vi særligt pege på, at opprioriteringen af større anlæg er effektmæssigt og arkitektonisk fornuftigt.

DANSKE ARK har ikke mulighed for fuldt ud at bedømme de økonomiske forudsætninger i modellen, herunder fx i forhold til udbredelsen af større anlæg til fx den almenyttige boligsektor. Her må man være parat til justeringer, hvis udviklingen ikke går som forudset.

Der er en risiko for, at forslaget på et enkelt punkt vil fremme en ufornuftig adfærd. Det drejer sig om principperne for afregning, hvor der er risiko for at forbrugerne vil søge at omdanne el til varme eller på anden måde prøve at lagre energien på matriklen i miljømæssigt dårlige batterier med korte levetider. Man kan formentlig undgå spekulation og u hensigtsmæssig adfærd ved en model hvor der afregnes umiddelbart for al leveret strøm og al købt strøm.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at forslaget favoriserer elpaneler, hvorved fokus fjernes fra det vandbaserede alternativ, som kunne forkorte fyringssæsonen væsentligt uden belastning af det kollektive net. Vandpaneler bør fremmes via støtte eller kampagner der synliggør hvad der virker bedst sammen under forskellige forsyningsformer.

Husstandsmøller er ikke medtaget i forslaget men afventer yderligere analyser. Vi vil her advare mod at der give yderligere støtte i forhold til solceller, ud fra en betragtning om at de er mindre rentable. Dette af såvel arkitektoniske årsager, hvor husstandsmøller allerede er set i bymæssige bebyggelser, men også ud fra den manglende logik i at husmøller kun supplere nettet på det tidspunkt hvor de effektive møller allerede producerer modsat solpanelerne.

Vi vil afslutningsvis henstille, at lovgiver styrker fokus på at sikre høj kvalitet på dette marked både med hensyn til brandrisici, effekt, levetid, montage og samlet æstetisk kvalitet. Vi frygter, at forbrugerne kommer til at lide betydelige tab som følge af dårlig kvalitet og ringe forbrugerbeskyttelse.

Med venlig hilsen

Mikael Koch
Bæredygtighedskonsulent
Danske Arkitektvirksomheder

PS: Bemærk venligst, at vi ikke har modtaget høringsmaterialet direkte, selvom vi står på høringslisten. Noter venligst, at høringsmateriale skal sendes til info@danskeark.dk

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
Att.: Karen Ørsted Pedersen

21. november 2012

Pr. e-mail : ens@ens.dk, koep@ens.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Liselotte Bang
konsulent – cand.jur.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Sendt til: ens@ens.dk
med kopi til: koep@ens.dk

26. november 2012

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2012-112-0142
Sagsbehandler
Mette Hansen
Direkte 3319 3212

Vedrørende høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Ved e-mail af 20. november 2012 har Energistyrelsen anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Idet Datatilsynet forudsætter, at persondataloven¹ vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af lovforslagets bestemmelser, giver udkastet ikke tilsynet anledning til bemærkninger.

Datatilsynet skal for god ordens skyld bemærke, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Mette Hansen

---

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

KOMMUNALE TJENESTEMÆND
OG OVERENSKOMSTANSATTE
LØNGANGSTRÆDE 25, 1
1468 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 97 00 - FAX 33 11 97 07
www.kto.dk - E-mail: kto@kto.dk

17

Energistyrelsen
E-mail: ens@ens og koep@ens.dk

Sagsnr.: 2811.228
SR/l sj
Direkte tlf.nr.: 3347 0624
22. november 2012

Vedr.: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

KTO har ved e-mail af 20. november 2012 modtaget ovenstående i høring med frist for eventuelle bemærkninger den 26. november 2012.

KTO har ikke bemærkninger til forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.), idet den foreslåede lovændring skønnes ikke at have løn- og ansættelsesretlige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

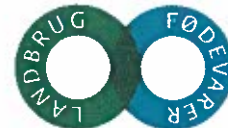
KTO henviser til eventuelle høringssvar fra LO, FTF og AC samt fra KTO's medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Susanne Rehm

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
Att.: Karen Ørsted Pedersen

Høringssvaret er sendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til koep@ens.dk

Høring af ændring af fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at kommentere forslaget til ændring af lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love, jf. henvendelse fra Energistyrelsen af 20. november 2012.

Landbrug & Fødevarer er overordnet set positivt indstillet over for den brede politiske aftale om solceller, som lovforslaget medvirker til at implementere. Aftalen medvirker til at forbedre balancen mellem på den ene side positive incitamenter til grøn omstilling og på den anden side hensynet til en omkostningseffektiv dansk energipolitik.

Landbrug & Fødevarer finder dog, at de foreslåede rammebetingelser på solcelleområdet fortsat primært vil tilgode en udbygning med solceller ved private husholdninger. Lovforslaget vil ikke i sig selv medvirke til at skabe de fornødne rammer for en udbygning med solceller i landbrug, gartnerier og andre produktionserhverv. Landbrug & Fødevarer havde gerne set, at politikerne i højere grad målrettet havde satset på udbygning med solceller i disse sektorer.

En styrket udbygning med solceller i produktionserhverv vil efter vores vurdering have en række yderligere fordele i forhold til den nuværende solcellestrategi. I takt med stigende priser på fossil energi vil konkurrenceevnen i produktionserhvervene styrkes, såfremt energiomkostningerne kan holdes lave eller sågar reduceres. En styrket solcelleudbygning til procesenergi kan derfor have positiv effekt på vækst og beskæftigelse i erhvervslivet i øvrigt.

Samtidigt vil produktionserhvervene sandsynligvis kunne udnytte en højere andel af den producerede strøm ved produktionstidspunktet end private husholdninger. Dette lægges i øvrigt også til grund i Klima-, Energi- og Bygningsministeriets regneeksempler, der medfølger energiaftalen. I kraft af den bedre overensstemmelse mellem produktion og forbrug vil solceller i produktionserhverv derfor spille bedre sammen med det øvrige energisystem, og samtidigt passe bedre med visioner for et fremtidigt smart grid. Endeligt vil samfundets omkostninger ved elproduktion i produktionserhverv være lavere end ved tilsvarende produktion i husholdninger, da en mindre andel af statens afgiftsprovener reduceres. Solceller i produktionserhverv frem for husholdninger er derfor mere omkostningseffektive.

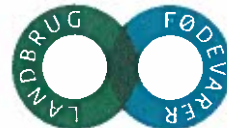
Landbrug & Fødevarer har herudover følgende konkrete bemærkninger til forslaget:

Ændringer på biogasområdet

Landbrug & Fødevarer tager den foreslåede tilføjelse i § 43 a i lov om fremme af vedvarende energi til efterretning. Lovforslagets yderligere ændringer på biogasområdet forstås primært at være tekniske justeringer, som vi herudover ikke har yderligere bemærkninger til.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Da lovforslaget i øvrigt medfører ændringer af reguleringen af pristillægget for biogas, vil Landbrug & Fødevarer imidlertid opfordre til, at fejligheden anvendes til at fjerne uhensigtsmæssigheder ved den nuværende regulering.

VE-lovens nuværende udformning betyder, jf. § 43 c, at virksomheder alene kan opnå tilskud til anvendelse af biogas til procesformål, hvis biogassen benyttes i kedler og dermed til ren varmeproduktion. Det vil imidlertid være mere ressourceeffektivt, såfremt biogassen anvendes i motorer og dermed til en samproduktion af el og varme. Derfor bør den del af biogassen, der udnyttes til elproduktion ligestilles med tilsvarende elproduktion fra decentrale kraftvarmeværker, dvs. med tilsvarende elproduktionstilskud.

Landbrug & Fødevarer vil derfor opfordre til, at formuleringen i § 43 c, stk. 2. ændres fra ordet 'biogas' til ordet 'varme', idet denne sproglige ændring ses at løse problemet.

Muligheder for salg af den fulde strøm til nettet

Landbrug & Fødevarer forstår med udgangspunkt i supplerende politiske udmeldinger lovforslaget således, at ejere af solcelleanlæg, herunder i erhvervslivet, kan vælge at sælge hele den producerede strøm til nettet.

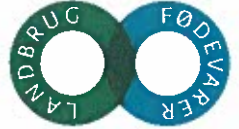
Det vil være en fordel ved opsætning af solceller, hvor den alternative omkostning (indkøb af strøm til eget forbrug) er lavere end værdien af solceller ved salg til nettet, inklusiv det midlertidigt forhøjede pristillæg. Dette er generelt tilfældet i landbrug, gartnerier og andre produktionserhverv, hvor den anvendte elektricitet anvendes til procesenergi.

Det må lægges til grund for denne fortolkning, at denne model eksplicit fremgår af Regeringens udspil af 6. november 2012 til en ny solcelleaftale, og at de politiske partier bag den endelige solcelleaftale formodes at støtte modellen, idet solcelleaftalen eksplicit nævner opstilling af solceller ved landbrug- og gartnerier. Vi må derfor anse det som en politisk prioritet. Det bør også lægges til grund, at det vil medføre lavere omkostninger for staten, hvis der opføres anlæg, hvor den fulde produktion sælges til nettet, end når der opføres anlæg, hvor en del af produktionen modregnes egen rumvarmeafgiftsbelagte produktion.

Landbrug & Fødevarer har ligeledes fået supplerende oplyst af Klima-, Energi- og Bygningsministeriet i forbindelse med fremlæggelse af solcelleaftalen, at man kunne støtte ovenstående fortolkning.

Landbrug & Fødevarer vil derfor opfordre til, at Klima-, Energi- og Bygningsministeriet igen bekræfter ovenstående fortolkning, og at muligheden for at sælge hele den producerede strøm til nettet eksplicit fremgår af lovforslagets bemærkninger f.eks. i afsnit 3.1.12 *Lovforslagets udformning*, hvor de nye vilkår i øvrigt skitseres. Dette afsnit fremstår i det fremsendte uklart for så vidt angår ovenstående model.

Landbrug & Fødevarer har endvidere fået supplerende oplyst, at ejere af erhvervsanlæg efterfølgende kan vælge at overgå fra salg af den fulde strømproduktion til nettet til netto-afregning på timebasis efter de på tidspunktet gældende regler. Dette vil være en fordel på tidspunktet, hvor det midlertidigt forhøjede pristillæg bortfalder, dvs. 10 år efter tidspunktet for nettilslutning.

Landbrug & Fødevarer vil ligeledes opfordre Klima-, Energi- og Bygningsministeriet til at bekræfte denne fortolkning, og vi anbefaler ligedes, at dette så vidt muligt skrives ind i bemærkningerne til lovforslaget.

Ændring af ligningsloven mv.

Landbrug & Fødevarer vil i forhold til ændring af ligningsloven og øvrige skattetekniske ændringer henvise til høringssvaret fra Videncentret for Landbrug.

Ønskes ovennævnte uddybet er I velkomne til at kontakte undertegnede, ligesom vi fra Landbrug & Fødevarers side gerne vil forbeholde os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi finder det nødvendigt.

Med venlig hilsen

Mikkel Stein Knudsen

Klima-, Energi- og Planter

D 33 39 46 57

M 30 83 10 63

E msk@lf.dk

Fahmeeda Raza

Fra: Lea Gyiring [lgy@lo.dk]
Sendt: 26. november 2012 13:04
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Karen Ørsted Pedersen
Emne: LOs bemærkninger til høring vedr. forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven
Vedhæftede filer: Høringsbrev_sol.pdf
Prioritet: Høj

Til Energistyrelsen

LO har modtaget høringsmateriale vedrørende "Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven".

LO har ingen bemærkninger har til det fremsendte.

 Med venlig hilsen

Lea Gyiring

Kontorassistent / Arbejdsmarked & Uddannelse
 Direkte tlf.: 3524 6117 • Mail: lgy@lo.dk

LO • Landsorganisationen i Danmark

Islands Brygge 32D, 2300 København S. • www.lo.dk

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

ErDuOK.dk

Fra: Astrid Dybdahl Ovesen [<mailto:ado@ENS.DK>]

Sendt: 20. november 2012 13:03

Til: 'samfund@advocom.dk'; 'agroskat@agroskat.dk'; 'info@noreco.com'; 'mail@arkitektforeningen.dk';
 'ad@affalddanmark.dk'; 'post@energianke.dk'; 'ae@ae.dk'; 'bl@bl.dk'; 'biogas@landbrug.dk'; 'bdk@helgamoos.dk';
 'mail@husstandsvindmolle.org'; 'bfe@bfe.dk'; 'info@businessdanmark.dk'; 'Camilla.vakgaard@batkartellet.dk';
 'bat@batkartellet.dk'; 'info@byggecentrum.dk'; 'bsf@bsf.dk'; Center for Energibesparelser; 'co@co-industri.dk';
 'info@cepos.dk'; 'cevea@cevea.dk'; 'danak@danak.dk'; 'Info@oilgasdenmark.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dtu@dtu.dk';
 'info@dkvind.dk'; 'da@da.dk'; 'office@danskbiotek.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'de@danskenergi.dk';
 'debra@energibranchen.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'mail@danskjernvarme.dk';
 'danskgartneri@danskgartneri.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'dgc@dgc.dk'; 'info@ivaerksaetteren.dk';
 'joachim.brons@shell.com'; 'sekretariat@solcelleforening.dk'; 'kontakt@solvarmeplatformen.dk';
 'dansk.standard@ds.dk'; 'oho@dtl.eu'; 'varefakta@varefakta.dk'; 'mail@danskeadvokater.dk'; 'mk@danskeark.org';
 'regioner@regioner.dk'; 'kontakt@danskeudlejere.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'ruth.dalsgaard@gmail.com';
 'delta@delta.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'itek@di.dk'; 'di@di.dk'; 'dongenergy@dongenergy.dk';
 'dongenergy@dongenergy.dk'; 'ds@ds-net.dk'; 'ofj@ds-net.dk'; 'info@ejendomsforeningen.dk'; 'ofr@oliebranchen.dk';
 'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'info@energiforumdanmark.dk'; 'ekn@ekn.dk'; 'et@dera.dk';
 'info@energitjenesten.dk'; 'kundecenter@eon.dk'; 'ecr@europeanenergy.dk'; 'mail@finansraadet.dk';
 'hoeringer@fbr.dk'; 'mail@fdkv.dk'; 'faba@faba.dk'; 'feha@feha.dk'; 'fri@frinet.dk'; 'fse@fse.dk';
 'vpf@varmepumpefabrikanterne.dk'; 'NG@kristiankroyer.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'fsr@fsr.dk';
 'hoering.dk@greenpeace.org'; 'info@gts-net.dk'; 'dea@hess.com'; 'hmndirektion@naturgas.dk'; 'hvr@hvr.dk';
 'di@di.dk'; 'ida@ida.dk'; 'ipuadm@ipu.dk'; 'eti@danskenergi.dk'; 'itb@itb.dk'; 'kalktegl@mail.dk';
 'kontakt@kooperationen.dk'; 'kto@kto.dk'; 'kl@kl.dk'; 'anw@kl.dk'; 'hoering@lf.dk'; 'info@baeredygtigtlandbrug.dk';
 LO Hovedpostkasse; 'info@lca-center.dk'; 'lbf@lbf.dk'; 'info@stilhed.eu'; 'osj@maerskoil.com'; 'dca@au.dk';
 'ngf@ngf.dk'; 'noah@noah.dk'; 'pm@folkecenter.dk'; 'sp@nordisksolenergi.dk'; 'sekretariat@parcelhus.dk';
 'mail@realkreditforeningen.dk'; 'B.l.andersen@mail.dk'; 'renosam@renosam.dk'; 'risoe@risoe.dk';
 'schjerning@stofanet.dk'; 'info@skatteborgerne.dk'; 'leo.holm@skat.dk'; 'sbi@sbi.dk'; 'webdk@statoil.com';
 'torbh@statoil.com'; 'statoilgazelle@statoilgazelle.dk'; 'teknig@teknig.dk'; 'andreas.splidt@teknologisk.dk';
 'post@teleindu.dk'; 'vpf@varmepumpefabrikanterne.dk'; 'jorgen.nielsen@vattenfall.com'; 'VE-Byg';
 'tka@danskbyggeri.dk'; 've@ve.dk'; 'veltek@veltek.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'danish@windpower.org'; 'wwf@wwf.dk';

LS STOKER (20)
A VIND ENERGI

Til

Klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard
Folketingets Enerkipolitiske Udvalg
De politiske partiers energiordførere

20. november 2012

Vedrørende husstandsmøller

Kære politikere

På baggrund af de varslede ændringer af afregningen for solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg vil jeg som fabrikant og importør, gerne udtrykke stor tilfredshed med det i aftalen indbyggede forbehold, som indebærer *en nærmere analyse af vilkårene for små husstandsmøller*.

Jeg tillader mig hermed at bidrage til analysen med denne henvendelse inklusive en faglig kompetent indgangsvinkel fra VE-energi branchen, som jeg har beskæftiget mig med i 20 år.

hvorfor husstandsvindmøller

Man må anerkende at befolkningen der bor i landzonen, har ønsket sig en alternativ energi forsyning, det bevidnes af den interesse der er for husstandsvindmøller, selvsagte fordi møllen spiller en central rolle i hele husstandens energi forsyning herunder selve el delen, og evt i samspil med en varmepumpe, også varmes forsyningen, og fremtidig også elbilen, og energi lagringssystemer.

Landdistrikter og vedholdelse af samfundsudviklingen eller afvikling

Husstandsvindmøller er med til at udvikle landdistrikterne, og hindre den fraflytning og det faktum at den onde spiral udvikles, til et tomt landdistrikt uden værdi af nogen art, både syns og samfundsmæssigt, det ønsker ingen sig, mit ønske for landet er at politikerne tør tage ansvar og støtte op om samfundsmæssige nødvendigheder for at få et " helt " samfund og få fjernet ordet den rådne banan, det er altså den politiske dagsorden og jeres beslutninger det baner vejen, og dermed fremtiden for vort land.

Danskernes omstillings parathed

Med netto målerordningen opstod der et helt nyt fænomen i Danmark, danskerne blev omstilling parate, og alle synes omsider at grøn energi -ve energi er noget vi alle er nødsaget til at tage til os for at gøre noget ved de globale miljøproblemer, det er derfor ikke alene en katastrofe at ødelægge nettomålerordningen, det er en hel folke bevægelse mod et bedre og mere miljøbevidst samfund der nu bombes tilbage til 1980....tænk engang hvad betydning det engang har når folket udvikler sig ,,tager noget til sig, det kunne føre til meget mere end vi aner meget hurtigere, el biler i stor stil, energi lagring systemer nye iderige virksomheder og udvikling i den vej vi ALLE ved er påtvungende nødvendig, et bæredygtigt samfund. nettomåler ordningen er startskuddet...og fjernelsen af den også slutskuddet.

Ve-loven ,co2 og global opvarmning mv.

Alle kender hensigten i ve loven, nettomålerordningen er et produkt affødt af ve loven, ka man sige, alle danskere ser og høre om co2 og målsætninger, reduktioner af det ene og det andet, og føler sig næsten skyldig hvis ikke de gør noget af det som alle medier og politikere siger,

Så gør de det!, køber ve energianlæg,

så truer regeringen med at nedlægge ordningen ca 2 år efter den indføres, argumenterne flyver rundt i luften, men den alm dansker forstår intet af det her , de bliver bare endnu mere mistroiske omkring politik.

Er det virkelig det som et dansk demokratisk samfund kan tilbyde, både fabrikanter og forbrugere.

Erhvervspolitik og troværdighed

Jeg har personligt investeret alt min tid ca 80 timer om ugen, i ca 5 år , og har været med til at påvirke virkeliggørelsen af husstandsvindmøllers realisering , jeg har brugt alle mine økonomiske midler på udvikling og indførelse af husstandsvindmøller på det dansk, og nordiske marked, ligeledes har mange af mine dygtige kollegaer gjort.

vi står nu økonomisk på bunden såfremt nettomåler ordningen fjernes uden mulighed for nogen form for indtjening på det som vi i god tro i ve lovens ord fandt erhvervsmæssigt fornuftigt, alle os, og vores 4200 medarbejdere spørger så jer politikere, er det hvad i har at tilbyde af erhvervspolitik til danske virksomheder og dansk arbejdspladser, inden for den vedvarende energi sektor, er det den vej i vil vise andre der påtænker at starte en erhvervs virksomhed, kan man i det hele taget tillade sig det. Har i tænk på det. ordet troværdighed er vigtigt for alle medmennesker, også politikere.

martin lindegårds udtalelse på tv.

Kære martin jeg forstår dig såmænd på mange punkter godt du sidder i en vanskelig klemme, men, at udtale sig på tv om at årsagen til indgriben er at solcelle prisen er halveret, og at det dermed er for god en forretning for folket, det lugter af misundelse, og kan sammen lignedes med at den gennemsnitslige bank direktørs lønning gennem krisen er stegt med hele 21 % og at regeringen der for så også skal gribe ind over for bank direktørers løn og tage ¾ af bankdirektøren løn væk...det holder ikke...det er ikke et argument i sig selv.

Desuden er faktum at prisen på husstandsvindmøller IKKE har faldet i pris, en god dansk 6 kw husstandsvindmølle ligger på 300-350000 kr incl moms, så netop derfor ber vi så inderligt om ikke af sætte os i solcelle ordningen.

Husstandsvindmøller er nødsaget til at have sin helt egen lovgivning for ikke hele tiden at blive væltet omkuld i skiftende strategier på andre ve områder...nu må vi forlange at få ro om vores virksomheder og be om en stabil os langsigtet plan så vi kan udvikle vores virksomheder og eksportere vore energi løsninger, og komme foran, på det felt, det er da indlysende,

vi ber om at få en mulighed for at eksistere på rimelige vilkår, i stedet for at rive arme og ben af os, uden mulighed for omsætning,

som konkret bevis på at jeres forslag betyder at vi mister alt omsætning, kan jeg argumentere at jeg d.d efter fremsættelse af jeres forslag her mistet omsætning på 16 møller til en samlet værdi af 5,28 mio, og banken har allerede været uden med det røde flag....

Husstandsvindmøllers rentabilitet.

jeg forstår af dialogen og teksten fra jer at i gerne ser ve energi forrentet ind på omkring 10 år, det kan jeg godt acceptere, så den model synes jeg i skal forfølge, det er ca 10 år med den gl nettomåler ordning, for de mest effektive møller, på vindrige placeringer.

Transport afgift på net

En god løsning og simpel ,var at indføre en form for transport afgift for den mængde energi som udledes på nettet, det kunne accepteres af alle og vil samfundsmæssigt også balancere betaling af nette kollektivet af alle, og satte man det til ca 20 øre kunne elseskaberne ikke give indvending mod det i det det ca er den rå fremstillingspris...

dansk energi branche forenings lobbyister

vi ved jo alle at det er dem der har, påvirket jer og bombarderet jer med info, det er indlysende, men er det rimeligt, og demokratisk, at blot fordi man er stor og magtfuld, til side sættes et helt lands befolknings ønske om selvforsyning.....kender i selv svaret på det..

ordet "provenutabet" er i sikkert blevet bombarderet med fra dansk energi og skatte ministeriet, og vi ser da også jeres tal i seneste forslag,,,det er blot en total skævvridning af den faktuelle sandhed.

Ganske simpelt, uden de store, og mange tal kan enhver se os forstå, at i selvfølgelig mister nogle afgifter mv, men på den anden side af regnestykke i jeres indkomst fordi i beholder nettomålerordningen ses der jo u anede pengemængder ,,ta bare de 4200 mands arbejde inden for vores område det er alene ca 4.2 mia i omsætning, alene skat af løn og moms, samt alle de affødte omsætninger i andre erhverv, gir en kolossal omsætning, og samtidig beskæftigelse til 4200 mand som ellers vil gå på fagforeningen...., det er da indlysende...

Mærkelig regel...

ny vindmølle teknologi, gør det muligt at sende overskydende peak produktion over 6.0 kw ud på et varmelegeme, og evt lagre i accutank for hensigtsmæssig brug af energien, jeg har af energi net dk(bo ambdi) skriftligt fået besked på at det er ulovligt iht gældende regler at "nyttiggøre " overskydende energi dvs over de max 6.0 kw peak effekt,,,men vi må gerne smide den energi væk i en dump load, ud i det fri ,(til global opvarmning så polerne kan smelte endnu hurtigere)

jeg beder derfor indgående om at få denne u formåls tjenlige regel ophævet,

også med henblik på den situation at vi i dag med vores teknologi allerede er i stand til at oplagre energi på gel batterier, og dermed gøre forbrugeren endnu mere selvforsynende, hvilket vi også har forstået på energinet, (bo ambdi) også er ulovligt. det er ellers teknologi der bruges i vores naboland, power Control.

vi har teknologien og kan gøre brug af den men loven i dk forbyder det.....det er da forrykt.

vi er nødsaget til at bede om en helt ny særskilt lov for husstandsvindmøller ellers vil vi til dommedag ende i andre energianlægs " systemreguleringer "

Må vi be om ro til at drive vores fornuftige virksomheder, under rimelige vilkår for virksomheden og den " private investor" og få en langsigtet plan , og bibeholdelse af nettomålerordningen for husstandsvindmøller på op til 6.0 kw.

Sluttelig håber jeg vores demokrati virker og at i trods min lang henvendelse lytter til et nød råb fra os alle, i husstandsvindmølle branchen og privat kunder.

Ejenhændigt indsendt af fabrikant og importør.

Ls stoker og vind energi

Lars Sørensen

Maltvej 19

9700 Brønderslev

Cvr nr 17 918 931

Tlf 98 80 11 22

NORDISK FOLKECENTER for Vedvarende Energi

Nordic Folkecenter for Renewable Energy

www.folkecenter.net

7760 Hurup Thy
Besøgs-adresse:
Kammersgaardsvej 16. Sdr. Ydby
E-mail: info@folkecenter.dk
CVR.nr. 72 29 12 12
Merkur Bank. 9100 Aalborg
Iban nr. DK92 8401 000 4200 533
SWIFT RIBADK22
Tel. +45 9795 6600 · Fax. +45 9795 6565

Høringsvar vedr. Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven Ydby 26. nov. 2012

Høringsudtalelse

Regeringens udkast til ændring af ordning med solceller og andre mindre vedvarende energianlæg mener vi vil sætte en stopper for den enkeltes husstands mulighed for selvforsyning, og dermed befolkningens mulighed for selv at investere i omstillingen til vedvarende energi.

Solcellerne producerer især om sommeren, hvor elforbruget i de private husholdninger er lavest. I regeringens udspil vil der ske afregning time for time i modsætning til i dag med afregning på årsbasis. For et solcelleanlæg på 6 kW har det som konsekvens, at når anlægget en julidag producerer 55 kWh og forbruget er 4 kWh, får familien max kr. 1,30 for de 51 kWh, hvor den samme produktion i dag med nettoafregningen har en værdi på kr. 2,10. Kun for de 4 kWh får man den fulde pris.

Dermed bliver den meget folkelige selvforsyningsordning reelt likvideret. Oveni købet skal salgsprisen for solcelleelektricitet nedtrappes de næste 5 år til kr. 0,60 pr. kWh. Det vil sætte den meget lovende solcelleopsætning i stå. Det er urealistisk at forestille sig, at solceller, efter at være faldet 75 % i pris i løbet af få år, vil falde yderligere kraftigt. Det skal tages i betragtning, at ud af en anlægspris for et solcelleanlæg på 100.000 kroner udgør solcellemodulernes andel 40-45.000 kroner; resten er installation og andet elektrisk udstyr, som ikke kan forventes at falde i pris.

Når det gælder husstandsvindmøller, er der tale om en ny industriel sektor, hvor der er foretaget store investeringer i udvikling af ny teknologi, hvor Danmark er blevet et foregangsland med et stort potentiale. Der er velfungerende regelsæt. Uden et stabil og voksende hjemmemarked er det ikke realistisk at forestille sig fortsat vækst indenfor husstandsvindmølleindustrien. Derfor anbefaler vi, at de nugældende statslige regler for afregning bevares.

De danske husholdninger har været aktivt med i omstillingen til vedvarende energi siden nettoafregningsordningens start i juni 2010. Familierne har investeret flere milliarder kroner af deres opsavede midler i solceller og husstandsvindmøller, hvilket har skabt omkring 4500 nye arbejdspladser i en erhvervssektor med yderligere vækstmuligheder. Væksten på indenfor denne nye del af energisektoren har især været til gavn for de mindre virksomheder, som er Folkecenterets primære målgruppe.

Samtidig er husholdningerne blevet selvforsynende med elektricitet, er blevet mere bevidste om energibesparelser, sparer CO₂ og har brugt timer og dage på at hente viden på dette for danskeren nye energiområde. En ikke bureaukratisk ordning vil blive afløst af en bureaukratisk, dersom regeringens planer realiseres.

Danmark var på vej til at blive et foregangsland - også indenfor solceller, selv der er langt igen. Den mulighed bliver forpasset med regeringens udspil. Tyskland har således i 2012 31.000 MW solceller, hvor der i Danmark er opstillet 200 MW. For at komme på niveau med nabolandet skulle vi i dag have 2.000 MW solceller og i 2020 3.500 MW, hvor Tyskland planlægger at have 51.000 MW solceller. Så der er god grund til at sætte alle sejl til. Her er regeringens ambitionsniveau med 700 til 800 MW i 2020 alt for beskedent. Tilmed har Danmark bedre muligheder for at indpasse store mængder fluktuerende el-produktion i el-systemet end Tyskland har på grund af den store andel decentral kraftvarme, hvor det er enkelt og billigt at opstille elkedler og varmepumper til anvendelse til regulering og anvendelse af den fluktuerende el-produktion fra solceller og vindmøller.

Vores anbefaling til Folketing og regering er, at princippet om selvforsyning og nettoafregning skal fastholdes, men ordningen bør i forhold til de nugældende regler ændres på enkelte punkter, så princippet om selvforsyning bliver endnu mere tydeligt:

- 1) **Nettoafregning skal ske på årsbasis** (ikke timeafregning som foreslået af regeringen). Det er en folkelig, ubureaukratisk ordning, som har været succesrig.
- 2) **Afskaf den skattemæssige afskrivning.** Husholdningen er ikke el-producent og skal ikke spekulere i afskrivning. Afskrivningsmulighederne var ikke en del af forliget i juni 2010 og har ikke været tilsigtet som en del af selvforsyningen med elektricitet. Samtidig er ordning til særlig fordel for husholdninger med høje indkomster
- 3) **Genindfør brugerbetaling af nettet.** Skal være et omkostningsbestemt beløb som betaling for brug af samfundets infrastruktur og målerleje. Kan være 8 - 25 øre pr. kWh, hvoraf en del eventuelt af el-selskabet skal betales til staten som en infrastruktur- og balanceafgift. Samtidig kan årsafregning opretholdelse.
- 4) **Ingen godtgørelse af for stor egenproduktion.** Understreger at et anlæg er til selvforsyning. Er produktion større end forbruget sker der ingen tilbagebetaling.
- 5) **Sætter man samfundsværdien af en ny arbejdsplads til en million kroner, har solcelleordningen en værdi på 4 milliarder kroner, der er skabt på et år.**
- 6) **Det er ikke sagligt begrundet, at vi kun kan integrere små mængder solcelle-el i Danmark, når man i nabolandene kan indpasse 5 - 10 gange mere.**

- 7) Det er nødvendigt at indse, at der er interessekonflikter, når producenter af fossilbaseret elektricitet mister markedsandele ved udbygning med sol og vind.
- 8) Nettoafregningsordningen retter sig især imod de mere end 1 million én familiebøliger. Den skal suppleres med ordninger for lejeboliger, erhvervsliv og den offentlige sektor, hvilket også indgår i regeringens udspil.
- 9) Nettoafregningsordningen forårsager et provenutab for staten. Kan kompenseres ved øgede afgifter på fossile brændsler. Det indgår øjensynligt ikke i regeringens plan.
- 10) Der er også provenutab, når folk isolerer deres hus, isætter nye vinduer, køber vindmølleandele, anskaffer en varmepumpe, lader bilen stå og så videre.
- 11) Igennem 2 årtier afviste Danmark brug af solceller, fordi de var for dyre. Nu er de faldet med 75 % i løbet af de seneste år. Derfor er det tid til at indføre solceller i stor målestok i DK som led i et fossil frit Danmark.

*Af Jane Kruse, informationsalder; og Preben Maegaard, forstander.
Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, 7760 Hurup Thy*

Denne høringsudtalelse er desuden sendt til energiministeren, Folketingets energipolitiske udvalg og de energipolitiske ordførere.

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K

Pr. email til:
ens@ens.dk

CC.
koep@ens.dk

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Realkreditforeningen har modtaget ovennævnte høring til kommentering med frist for bemærkninger 26. november 2012 kl. 13.00.

Lovforslaget giver ikke anledning til konkrete indholdsmæssige bemærkninger, men til en mere overordnet bemærkning om, at borgere i tiltro til vilkårene for støtte til etablering af fx solcelleanlæg har foretaget investeringer i ikke helt ringe størrelsesorden og med forholdsvis langsigtede tilbagebetalingstider.

Vi anerkender baggrunden for ændringerne, men bemærker samtidigt at det generelt bør undgås at ændre på vilkårene for sådanne allerede etablerede anlæg, hvis de økonomiske forudsætninger for ejeren dermed kan ændres i ikke uvæsentligt omfang.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen

Direkte 3370 1115
tbj@realkreditforeningen.dk

26. november 2012

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

Journalnr. 115/77
Dok. nr. 322478-v1

Lyngby d. 26.11.2012

Hørings svar fra REO vedrørende

forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven
(Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

REO takker for muligheden for at kommentere de fremsatte forslag.

REO har læst de fremsendte dokumenter og har kun en enkelt bemærkning, som imidlertid forekommer meget tungtvejende.

Det er REO's opfattelse, at der burde indføres en passus om, at der ikke må anvendes fødevarer som majs og hvede ved fremstillingen af støtteberettiget biogas.

Et mindre væsentligt punkt er, at læseligheden ikke fremmes ved anvendelse af forskellige enheder i samme sætning, som f. eks. i § 43 e:

Stk. 2. Det i § 43 a, stk. 5, nævnte pristillæg på 26 øre pr. kWh reguleres den 1. januar hvert år fra 2013 med 1 øre pr. kWh for hver krone pr. GJ, det i stk. 1 nævnte tilskud reguleres.

Man kunne et passende sted gøre opmærksom på, at 1 GJ = 277,8 kWh.

Med venlig hilsen

Bertel Lohmann Andersen

formand

Til Energistyrelsen

Skatteudvalget

Formand:

Jesper Kiholm

Skattecenter Tønder

Pioner Allé 1

6270 Tønder

Telefon: 72 38 94 68

E-mail: jesper.kiholm@skat.dk

Tønder, den 26. november 2012

Hørings svar til Forslag til lov om ændring om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

SRF Skattefaglig Forening takker for det modtagne materiale, og kan i den forbindelse meddele, at vi har følgende bemærkninger til det modtagne lovforslag:

SRF hilser det velkomment, at skattereglerne for nye solcelleanlæg forenkles, således at nye anlæg kun kan beskattes efter den skematiske ordning.

Ifølge lovforslagets § 4, nr. 3, om ophævelse af ligningslovens § 8P, stk. 5, afskaffes muligheden for at anvende den erhvervsmæssige ordning således med virkning for energi-anlæg, der købes den 20. november 2012 eller senere. Som følge af ophævelsen af denne bestemmelse bør der efter SRFs opfattelse ske en sproglig tilretning af ligningslovens § 8P, stk. 1, 3 og 4, idet der for nye anlæg ikke længere eksisterer en valgmulighed mellem den skematiske ordning og den regnskabsmæssige ordning.

SRF finder samtidig anledning til at gøre opmærksom på, at adgangen til at anvende virksomhedsordningen (som fortsat gælder for de eksisterende anlæg) medfører muligheder for skatteudskydelse, som måske ikke har været tilsigtet. En erhvervsdrivende, der ophører med sin virksomhed, kan således udskyde beskatningen af opsparet overskud ved at lade solcelleanlægget indgå i virksomhedsordningen. Det kunne derfor efter SRFs opfattelse overvejes at ændre reglerne, således at solcelleanlæg eksempelvis ikke kunne indgå i virksomhedsordningen, eller ved at begrænse muligheden for at udskyde beskatningen af opsparet overskud ved virksomhedsophør.

Med venlig hilsen

Jesper Kiholm
Formand for SRF Skattefaglig Forenings Skatteudvalg

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K.

Sendt til: ens@ens.dk og koep@ens.dk

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
tekniq@tekniq.dk
www.tekniq.dk

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

22. november 2012

Ref CJA
cja@tekniq.dk
Dir 77411551

Energistyrelsen har den 20. november 2012 udsendt ovenstående lovændringer i høring. Lovforslaget udmønter den politiske aftale af 15. november 2012 mellem regeringen (Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om strategi for solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi (VE)-anlæg.

Side 1/2

TEKNIQ skal indledningsvist bemærke, at vi ved flere lejligheder har fremført, at den politiske aftale af 15. november 2012 vil betyde, at solcellemarkedet vil gå helt i stå.

Installationsbranchen har som andre byggeerhverv været glade for, at solcellemarkedet frem til nu har medvirket til aktiviteter i et ellers trængt marked.

Beregninger foretaget af Deloitte viser, at der er skabt ca. 4000 arbejdspladser som følge af solcellemarkedet. Deloitte's beregninger viser også, at rentabiliteten i solceller hos private nu vil blive så dårlig, at markedet vil gå helt i stå her. De forbedrede vilkår for andre typer anlæg fx fællesanlæg og anlæg i erhverv vil efter TEKNIQs opfattelse ikke medføre en efterspørgsel efter anlæg, som kan opveje nedgangen i det private marked.

Vi oplever derfor allerede nu, at vores medlemsvirksomheder ser pessimistisk på fremtiden. Indgrebet er desuden også med til, at vores medlemsvirksomheder vil tænke sig grundigt om, inden de i fremtiden vil investere i energimarkedet herunder i de nye VE-teknologier.

Den politiske aftale af 15. november og dermed lovændringerne bygger på en række forudsætninger som fx den fremtidige udvikling af solcellepriser-

ne, elprisens udvikling, markedets reaktion mm. Disse forudsætninger er forbundet med stor usikkerhed, hvorfor det anbefales, at udviklingen i antal nettilsluttede solcelleanlæg (fordelt på de forskellige typer anlæg) følges nøje fx gennem tilmeldingerne til energiselskaberne og Energinet.dk.

TEKNIQ vil anbefale, at der på denne baggrund sker en revurdering af niveauet for støttesatsen snarest muligt og senest ved udgangen af 2013 og ikke som forudsat først i 2015.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Afdelingschef

TEKNIQ
Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

22. november 2012

Ref CJA
cja@teknig.dk
Dir 77411551

Side 2/2

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg m.v.)

Vodroffsvej 59, 2.
1900 Frederiksberg C
Telefon 33 32 14 00
Telefax 33 91 70 34
veltek@veltek.dk
www.veltek.dk
CVR-nr. 29 09 49 93
Bankkonto 3001 - 4190 152 553

VELTEK har gennemgået høringsmaterialet og skal fremkomme med følgende generelle kommentar:

Det er glædeligt, at der indføres en overgangsordning på 20 år, for alle, der har investeret i et solcelleanlæg eller små vedvarende energianlæg inden fremsættelsestidspunktet for lovforslaget. Dermed straffes forbrugere, der blot gjorde, som de blev opfordret til, ikke økonomisk, og det er helt i tråd med VELTEKs opfattelse af, hvad det er ret og rimeligt.

Desværre vil de øvrige tiltag i den del af forslaget, der vedrører støtte til solcelleanlæg, medføre, at privatmarkedet går fuldstændig i stå, mener vi. Det vil formentlig betyde, at branchen mister 4000 arbejdspladser, hvilket er meget beklageligt. Da vi ikke kan finde andre fremsatte initiativer, som til gengæld kan stimulere væksten i det grønne erhvervsliv, forholder vi os undrende over for regeringens strategi på området.

Ligeledes har vi - på linje med flere almene boligselskaber - svært ved at se, hvordan forslaget skal øge incitamentet til at installere store solcelleanlæg i etagebyggerier. Regnestykket går ganske enkelt ikke op.

Vi håber derfor, at området tages op til revision i den nærmeste fremtid.

Med venlig hilsen

VELTEK

Willy Goldby
Direktør

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Økonomi & Virksomhedsledelse

27

Agro Food Park 15
Skejby
DK 8200 Århus N

T +45 8740 5000
F +45 8740 5010
E vfl@vfl.dk
W vfl.dk

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

26. november 2012

Høringsvar til lovforslag til lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Tak for det modtagne lovforslag i høring.

Videncentret har gennemgået lovforslaget og har følgende bemærkninger.

Ændring af Ligningslovens § 8P

1. Lovforslaget lægger op til, at ejere af allerede net-tilsluttede VE-anlæg senest for indkomståret 2012 skal vælge beskatning efter de skematiske regler, såfremt denne beskatningsform ønskes fremadrettet. Tilsvarende skal ejere af VE-anlæg, hvor der senest den 19. november 2012 er indgået bindende aftale om køb af et VE-anlæg, og hvor anlægget net-tilsluttes i indkomståret 2013, ligeledes vælge den skematiske ordning senest i indkomståret 2013, såfremt de skematiske regler ønskes anvendt fremadrettet.

Denne overgangsordning synes ikke at tage højde for en situation, hvor ejeren af VE-anlægget har forskudt indkomståret. Eksempelvis kan indkomståret 2013 slutte i første halvår 2013, og således er perioden til at få VE-anlægget net-tilsluttet for kort.

2. Når LL § 8P, stk. 5 ophæves, bliver nye VE-anlæg ikke længere automatisk anset for at være erhvervsmæssigt benyttet, hvis de skematiske regler ikke anvendes. Herefter er det de almindelige skatteregler, der skal finde anvendelse ved afgørelsen af om der er tale om erhvervsmæssig virksomhed eller ej. Der bliver dermed tale om en skønsmæssig afgørelse, og derfor kunne det være ønskeligt med en bestemmelse om, at ejeren - i den situation, hvor SKAT, de administrative klage instanser eller domstolene efterfølgende statuerer ikke-erhvervsmæssig virksomhed - har mulighed for at vælge de skematiske regler.

Blandede anlæg – eksempelvis anlæg på en landbrugsejendom, hvor anlægget både leverer elektricitet til bolig og drift

1. Beskatningsgrundlaget for elektricitet, der er anvendt til private formål, sættes i lovforslagets § 4, nr. 5 (indsættes i ligningslovens § 8 P som nyt stk. 9) til en standardpris på 2,20 kr. pr kWh. Satsen reguleres efter nettoprisindekset. Beløbet modsvarer købsprisen for elektricitet inklusive prisen på elektricitet, alle afgifter og moms.

Ifølge momslovens § 38, stk. 2 vil ejeren af anlægget som udgangspunkt ikke være berettiget til fradrag for momsen af udgifter til køb og drift af VE-anlægget i det omfang anlægget leverer elektricitet til virksomheden uvedkommende formål.

Videncentret ønsker bekræftet, at anlægsejeren ved anvendelse af momslovens § 38, stk. 2 da må tillægge den ikke fradragsberettigede moms til anlæggets afskrivningsgrundlag.

I modsat fald skal beskatningsgrundlaget i ligningslovens § 8 P, stk. 9 ikke inkludere moms idet anlæggets ejer.

2. Hvis anlægget er et investeringsgode i medfør af momslovens § 43, stk. 2, dvs. anskaffelsesprisen overstiger 100.000 kr. ekskl. moms, må anlægsejer vælge i stedet for at udøve delvist fradrag i medfør af momslovens § 38, stk. 2, da at foretage fuldt momsfradrag for hele anlæggets pris og i stedet betale udtagningsmoms jf. momslovens § 5, stk. 1.

Momslovens § 28, stk. 1 fastsætter momsgrundlaget til fremstillingsprisen (eller indkøbsprisen, hvilket dog ikke er relevant her).

SKAT har tidligere, gengivet i Juridisk Vejledning afsnit D.A.8.1.2.1, fastsat hvorledes momsgrundlaget opgøres ved "Eget forbrug af elektricitet fra vindmøller".

Videncentret ønsker bekræftet, at den fastsatte opgørelsesmetode fortsat er gældende, og at denne også gælder for solcelleanlæg, idet Videncentret her lægger til grund, at afskrivningsperioden er 5 år idet denne må ansættes i overensstemmelse med investeringsgodereglene.

3. Jf. nr. 2 ønsker Videncentret bekræftet, at anlægsejer ved brug af udtagningsreglerne da må anse udtagningsmomsen som en skattemæssigt fradragsberettiget udgift, idet beskatningsgrundlaget som omtalt i nr. 1 inkluderer moms.

Hvis udtagningsmomsen omtalt i nr. 2 ikke er skattemæssigt fradragsberettiget vil anlægsejer således betale momsen af beskattede midler og bør herefter ikke beskattes af en værdi, der tillige indeholder moms.

4. Skatterådet har i flere bindende svar vedrørende den hidtidige VE-ordning bekræftet, at den elektricitet, der skal henføres til den private beboelse ved blandede an-

læg, skal opgøres i henhold til Skatterådets satser, hvis boligforbruget ikke måles. Se eksempelvis SKM2011.560.SR og SKM2012.544.SR.

Videncentret ønsker bekræftet, at de bindende svar stadig er gældende for nye anlæg, der efter den nye ordning, leverer elektricitet til såvel erhvervmæssige formål som til den private beboelse når alt forbrug på ejendommen aftages over én forbrugsmåler.

Det vil sige, at ejeren af anlægget kan opgøre den samlede elektricitet anvendt på hele ejendommen som summen af produktionen fra det vedvarende energianlæg, der er anvendt direkte, og den fra forsyningselskabet købte elektricitet.

Herefter allokeres den til boligen anvendte elektricitet (fastsat i overensstemmelse med Skatterådets "Værdiansættelse af forskellige skønsposter for erhvervsdrivende") idet denne forlods anses for forbrugt fra solcelleanlægget.

I det omfang der direkte er anvendt mere VE-energi end forbrugt i boligen, allokeres VE-energien herefter til de erhvervmæssige aktiviteter. I det omfang der forbrugt mere energi i boligdelen end der er forbrugt direkte fra VE-anlægget allokeres den resterende andel af elektriciteten fra den elektricitet, der er købt fra forsyningselskabet.

5. Videncentret ønsker bekræftet, at en ejer af en "blandet ejendom", dvs. en ejendom der både tjener som ejers bolig og momspligtige virksomhed må anse et anlæg for fuldt ud privat selvom alt elektricitetsforbrug på ejendommen afregnes over én forbrugsmåler.

I denne forbindelse ønskes bekræftet, at principperne som beskrevet i nr. 4 kan finde anvendelse.

6. I forhold overgangsreglen § 6, stk. 7 ønsker Videncentret bekræftet, at retten til at bruge de hidtidigt gældende regler følger anlægget og ikke ejeren og dermed at en ny ejer, hvis ejendommen sælges da succederer i den hidtidige ejers årsbaserede nettoafregning.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, kan undertegnede kontaktes.

Venlig hilsen

Morten Hyldgaard Jensen
Specialkonsulent

T +45 8740 5187 (direkte)
M +45 30921783
E MJE@vfl.dk

Dato: 26-11-2012

Høring vedr. støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg mv.

Vindmølleindustrien bakker generelt op om en bred satsning på vedvarende energiproduktion, herunder fx solceller. Men Vindmølleindustrien mener ikke, det er hensigtsmæssigt i forhold til at opnå de bedste bud på de kommende havmølleparker, at etableringen og indfasningen af parkerne udskydes. Jo kortere periode de potentielle bydere har til at opføre og nettilslutte parkerne, jo højere risiko er der for flaskehalse i offshoreværdikæden frem mod 2020.

Den nye lovgivning vedr. støtte til solcelleanlæg mv. har Vindmølleindustrien ingen kommentarer til. Derimod vil vi gøre opmærksom på det problematiske i billiggørelsestiltagene som følger af lovforslaget om støtte til solceller mv.

Det er generelt ikke hensigtsmæssigt at udskyde implementeringen af vindenergi, som er blandt de billigste VE-produktionsformer i forhold til Energiaftalens forudsætninger. Udskydelsen af etableringen og indfasningen af både de kystnære havmølleparker og storskala havmølleparkerne Horns Rev 3 og Kriegers Flak indsnævrer de potentielle byderes fleksibilitet i forhold til opførelse og idriftsættelse af parkerne. Dette kan medføre højere budpriser end ellers forventet, som følge af potentielle flaskehalse i offshoreværdikæden i perioden fra 2018 til og med 2020. I denne periode vil der være et stort pres på offshoreværdikæden, når specielt de britiske og tyske havmølleparker skal opføres og tilsluttes for, at de to lande kan opfylde deres VE-målsætning.

Udbudsmaterialet bør for at undgå de potentielle flaskehalse udarbejdes så fleksibelt som muligt i forhold til nettilslutningen således, at de kommende

Høringssvar

havmølleparker kan tilsluttes på de tidspunkter, der medfører de billigste projekter.

Vindmølleindustrien vil endvidere opfordre til, at udbudsvilkårene for både de store havmølleparker og de kystnære havmølleparker snarest muligt annonceres. Dette vil sikre stabile rammer for de potentielle bydere og investorer i de kommende havmølleparker. På denne måde sikres der en klarhed i markedet, således at virksomhederne kan planlægge deres projektportefølje og ressourcer så optimalt som muligt og dermed byde skarpt og konkurrencedygtigt på de kommende havmølleparker.

Vindmølleindustrien står naturligvis til rådighed for uddybning af og spørgsmål til høringssvaret.

Med venlig hilsen

Sune Strøm
Cheføkonom

Fahmeeda Raza

Fra: Karen Ørsted Pedersen
Sendt: 26. november 2012 13:43
Til: 'js@skat.dk'
Cc: 'Jens William Grav'; Fahmeeda Raza
Emne: VS: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

TVF

Karen Ørsted Pedersen
Fuldmægtig

Undergrund og forsyning
Direkte tlf.: 3392 6814
E-post: koep@ens.dk

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44, 1256 København K
Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Fra: ADM Teknat/Sund fakultetskontor [mailto:teknat@adm.aau.dk]
Sendt: 26. november 2012 13:41
Til: Energistyrelsens officielle postkasse
Cc: Karen Ørsted Pedersen; Lis Thygesen; Tina Larsen; Ole Schjødt Kjær
Emne: SV: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven

Til Energistyrelsen,

Det Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet ved Aalborg Universitet har ingen kommentarer til Høring over forslag til Lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven.

Venlig hilsen
p.f.v.

Ellen Bæk

AALBORG UNIVERSITET

Ellen Bæk
Afdelingsleder - Journalen
Kommunikationsafdelingen
Det Sundhedsvidenskabelige og Teknisk-Naturvidenskabelige Fakultet

Aalborg Universitet
Niels Jernes Vej 10, Stuen
9220 Aalborg Øst

Tlf. 9940 9634
E-mail eb@adm.aau.dk

Dato 25 Nov. 2012

Til Klima-, Energi- og Byggeudvalget

Dette er en henvendelse vedr. L 86 og skal betragtes som høringsvar.

Jeg er privat person og har ikke nogen anden interesse i dette end Danmark, Grøn energi og danske arbejdspladser. Jeg er IT-Chef i en Shipping virksomhed i Århus og har ingen relationer til solcelle branchen eller anden interesse gruppe.

Det skuffer mig, at forslags stiller til L 86, ikke selv kan se, at der ikke kommer flere solcelle anlæg på private hus tage. At forslags stiller endvidere fremsætter den påstand, at det stadig er en god investering for private er uhørt og helt forkert.

Jeg skal her, i eksempler fra mit eget ny etablerede anlæg, redegøre og underbygge min påstand om at lovforslags stiller er gået af sted med helt forkerte tal. Og som følge der af, at det i fremtiden er helt uinteressant for private at gøre brug af solceller.

Beskrivelse af mit elforbrug.

Jeg har et hus på 100 m². Der opvarmes med el via varmepumpe, huset er fra 1980, jeg har VGU til opvarmning af brugsvand. Mit forbrug i 2011 var på 12000 Kwh.

Mit elforbrug ligger i april, maj, september og oktober på ca. 20 – 30 Kwh i døgnet, afhængig af hvor koldt det er. For september og oktober kender jeg tallene for min sol-el produktion. Jeg antager at den for april og maj bliver nogen lunde det samme. Juni, juli og august bruge jeg ca. 15 - 20 Kwh i døgnet, der går næsten ingen strøm til varme. Der er altså 4 måneder jeg bruger ca. 1 – 1,3 Kwh i timen og der er 3 måneder hvor jeg bruger ca. 0,6 – 1 Kwh i timen.

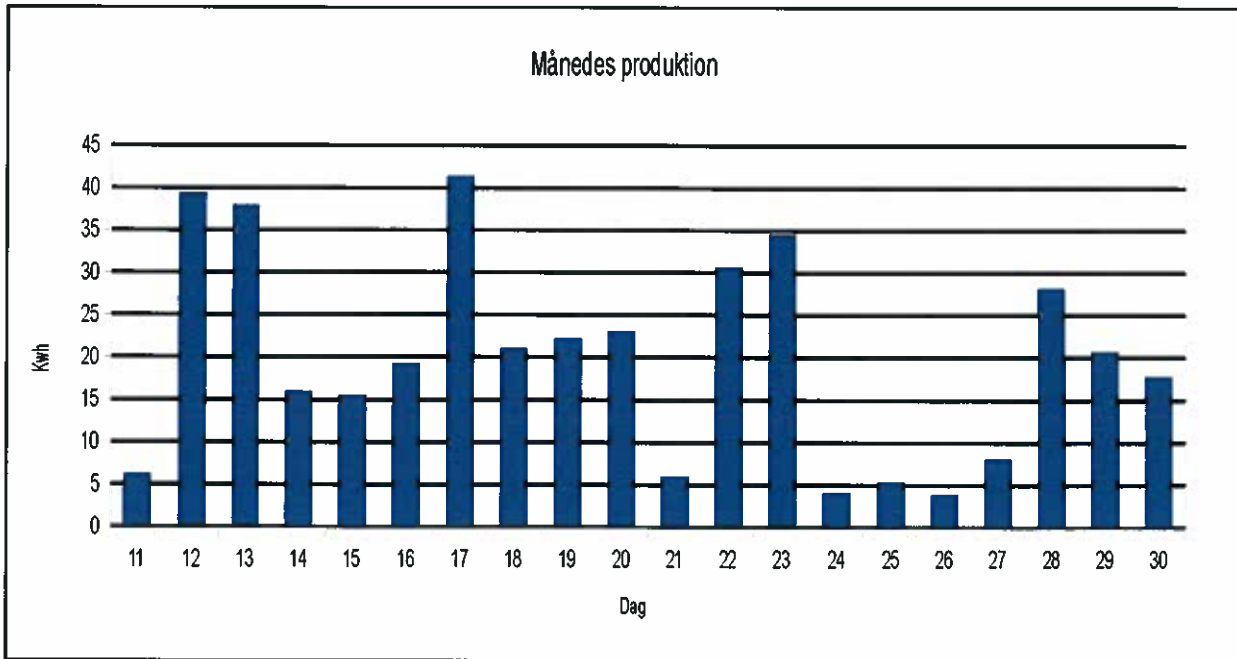
Solcelleanlæg installeret 11 september 2012.

Det giver derfor god mening for mig at få et stort solcelle anlæg i nettomåler ordningen, derfor har jeg investeret 136.000,- kr i et 8,5 Kwh solcelle anlæg med peak begrænsning på 6 Kwh.

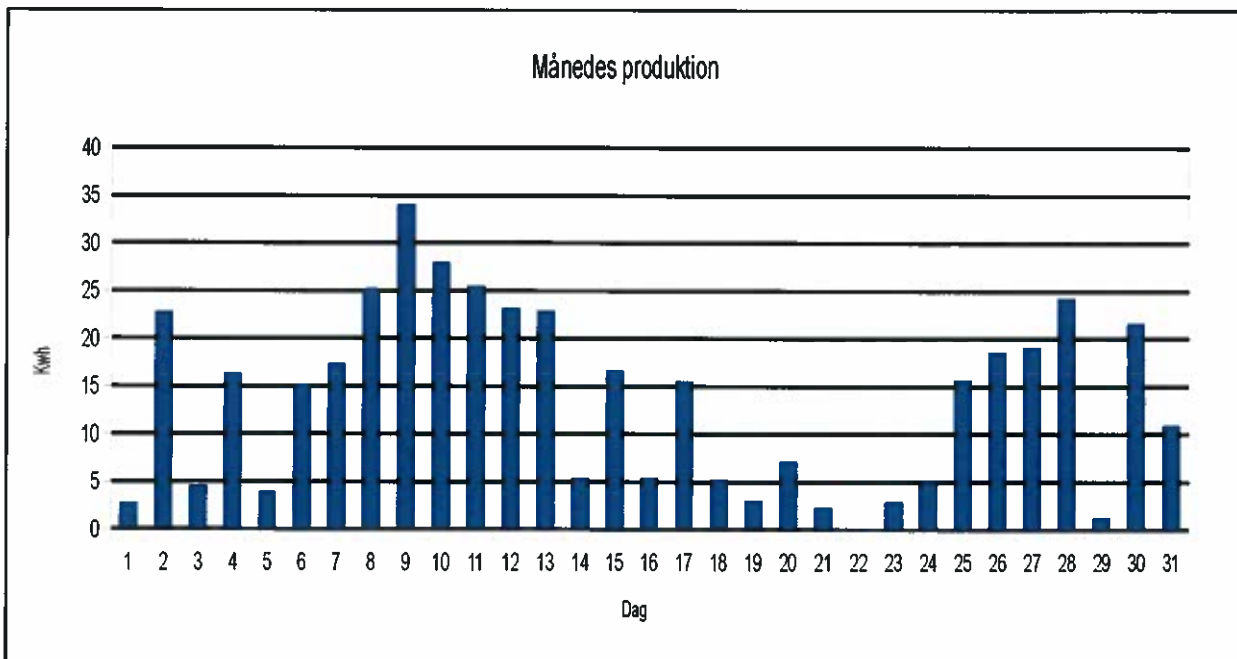
Som det kan ses af ovenstående, har jeg gode forudsætninger for, at bruge alt det strøm jeg producerer, jeg er da også tilfreds med den gamle nettomåler ordning, som var mit udgangspunkt for, at investere i solceller. Det var ikke en nem beslutning, den har været gennemregnet mange gange, for, at sikre at de penge jeg skulle låne også kunne forrentes, med risiko for at garantien ville blive værdiløs ved konkurs hos producent og/eller den lokale montør.

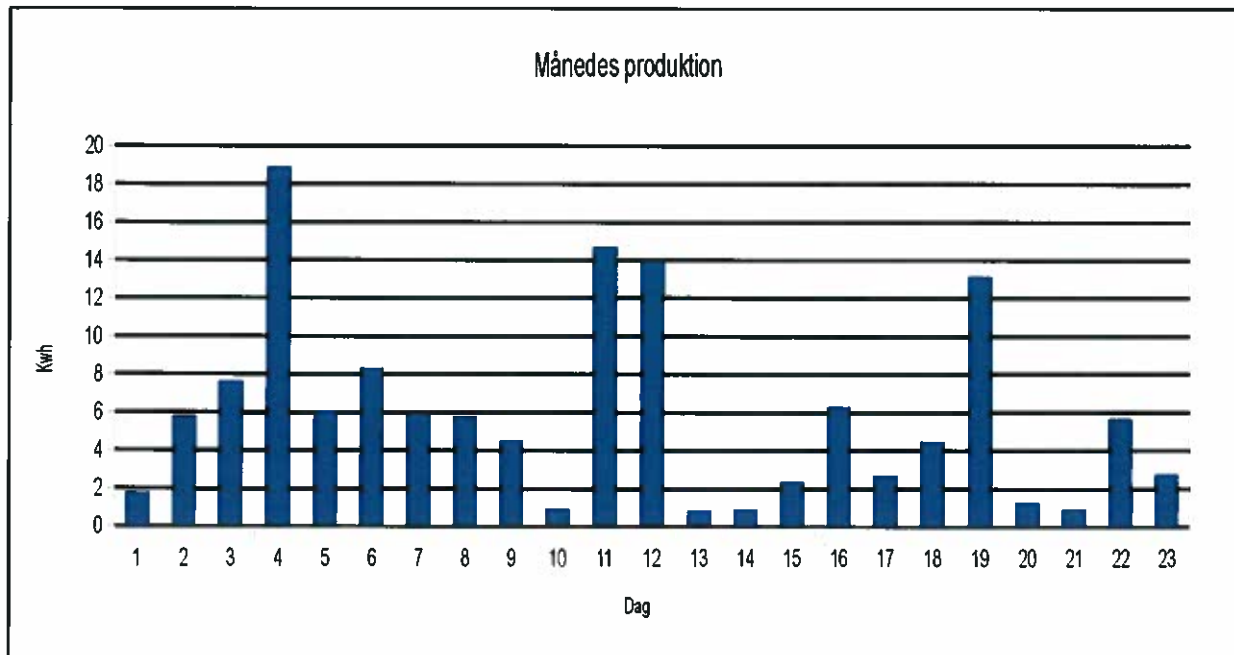
Først vil jeg præsentere nogle produktions grafer for de måneder solcellerne har været i drift, så man kan se, hvad et solcelle anlæg på 8,5 Kwh begrænset til 6 Kwh peak kan lave af strøm.
September 2012:

Oktober 2012:

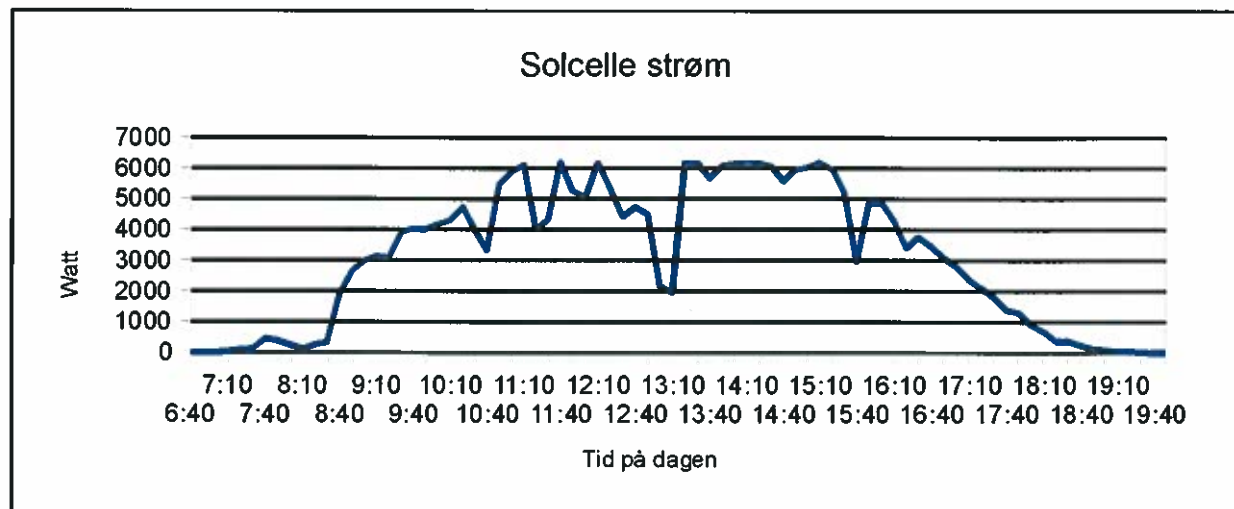
November 2012:

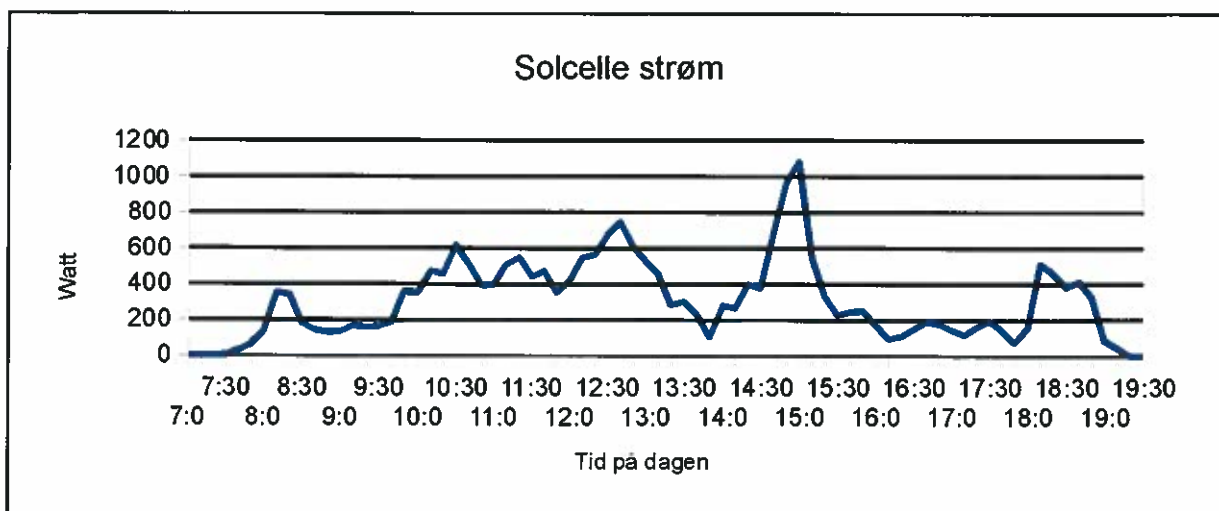
Som det kan ses af graferne, så kan der laves en del strøm, men der er også en markant forskel på gode og dårlige dage. Det kan endvidere ses at max. dag produktion falder jo længere man kommer ind i vinter sæson.

Næste grafer vil jeg vise månedens bedste og dårligste dag.

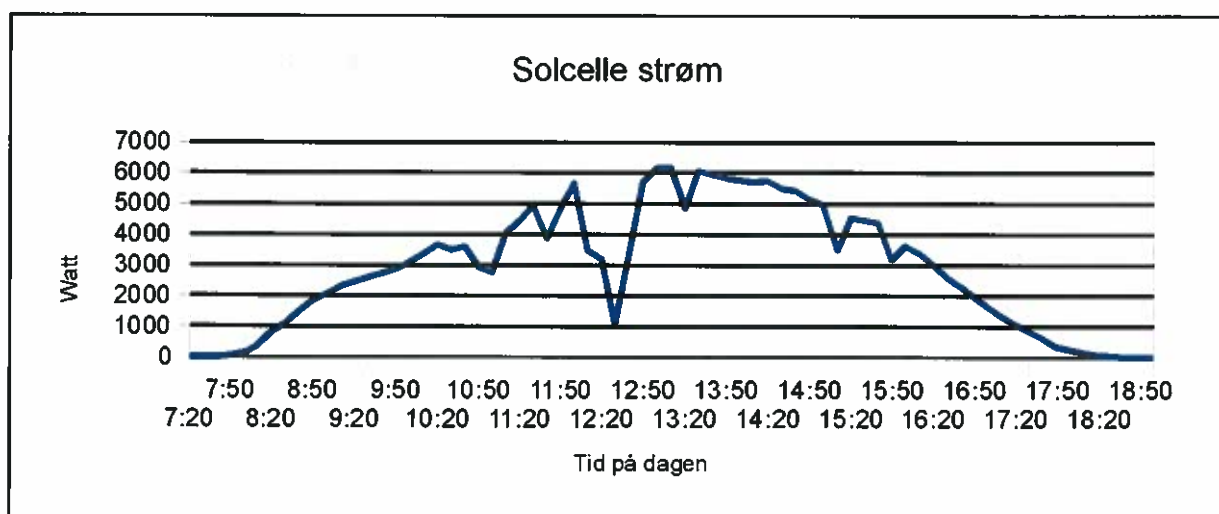
Bedste resultat den 17 september 2012.

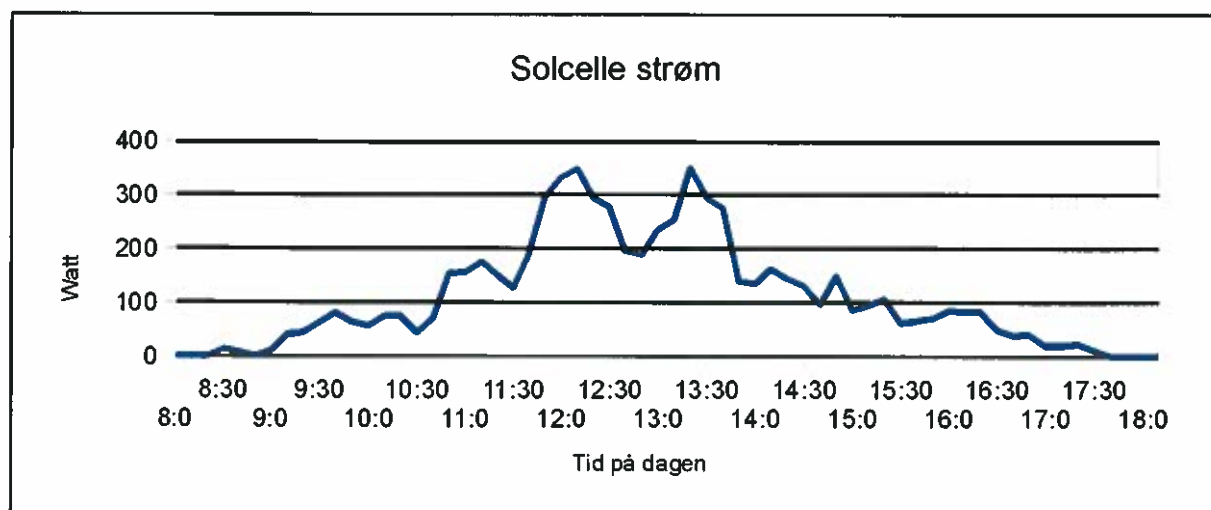
Dårligste resultat den 26 september 2012.

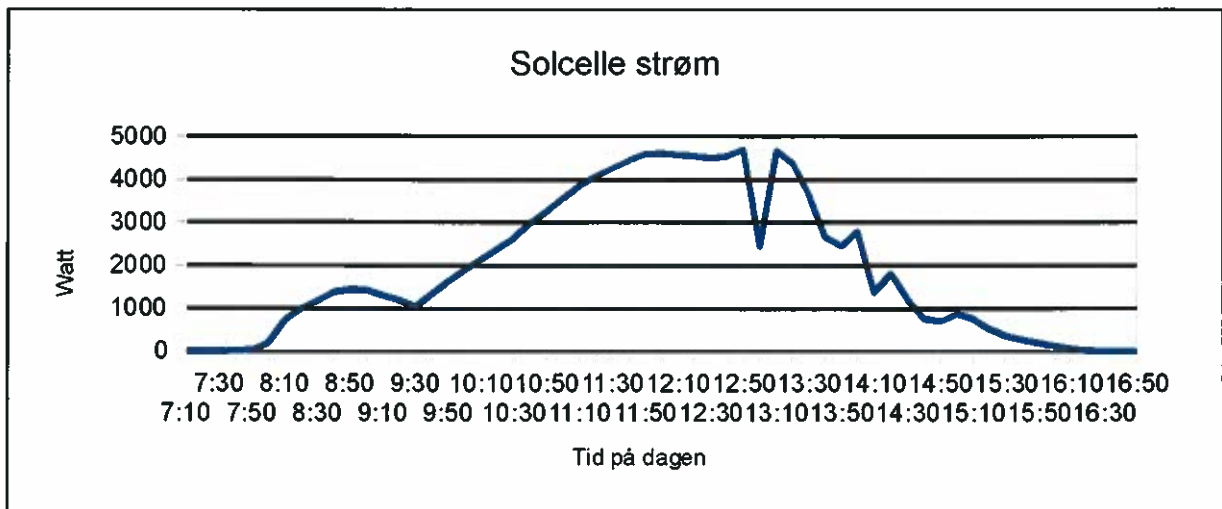
Bedste resultat den 9 oktober 2012.

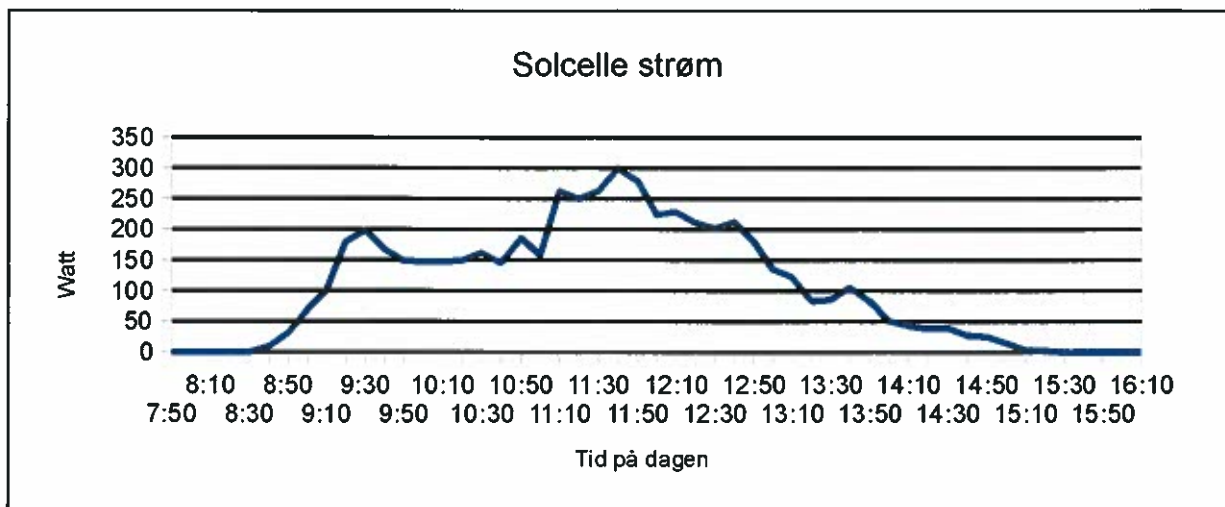
Dårligste resultat den 22 oktober 2012.

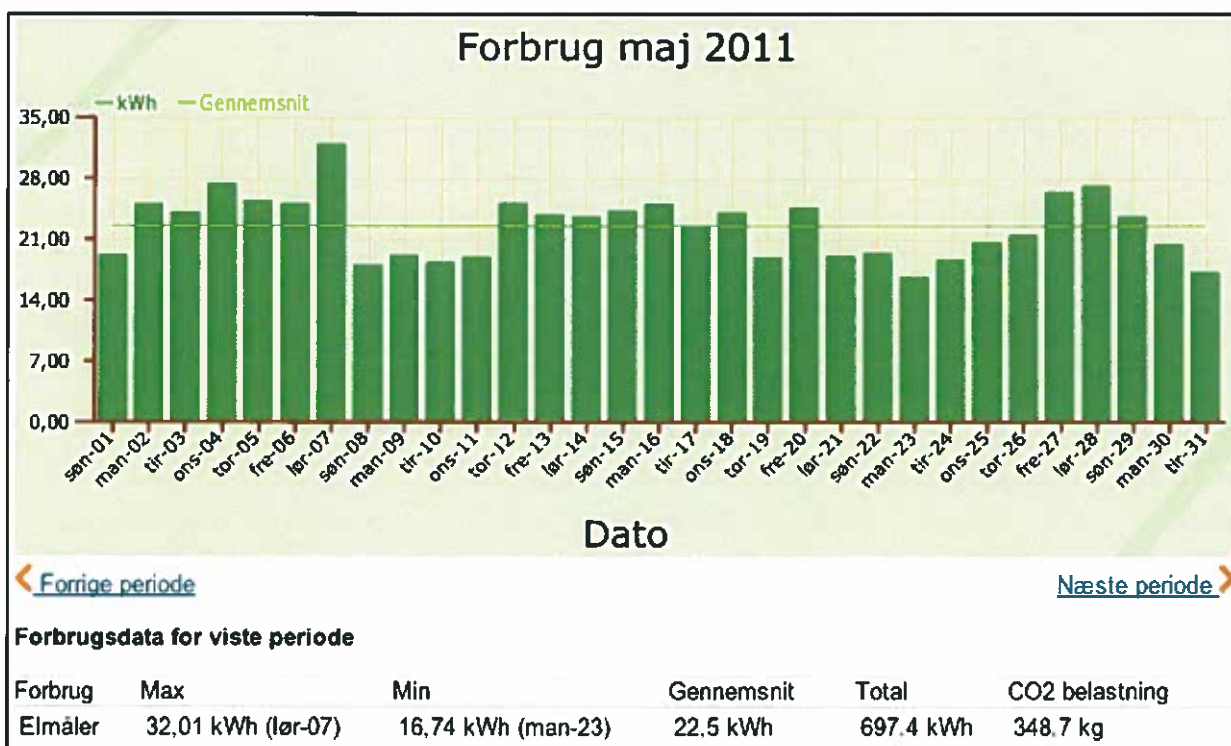
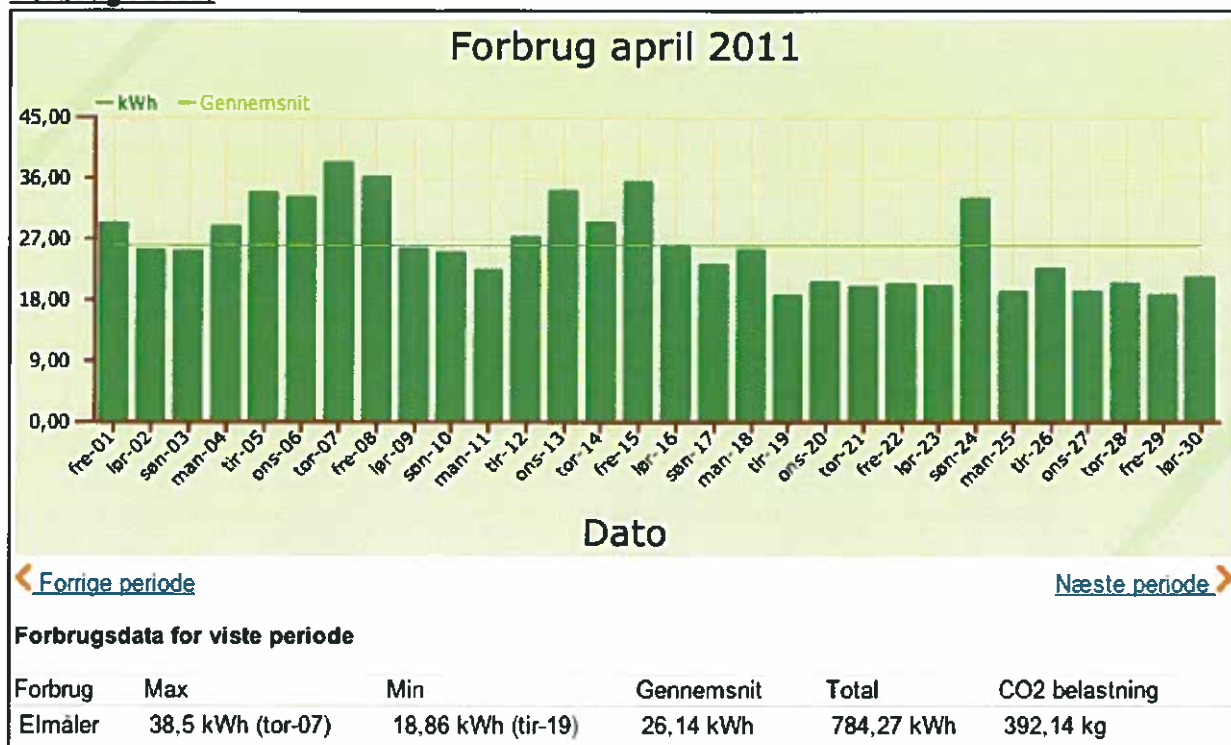
Bedste resultat den 4 november 2012.

Dårligste resultat den 21 november 2012.

Forbrug i 2011:

Forbrug juni 2011

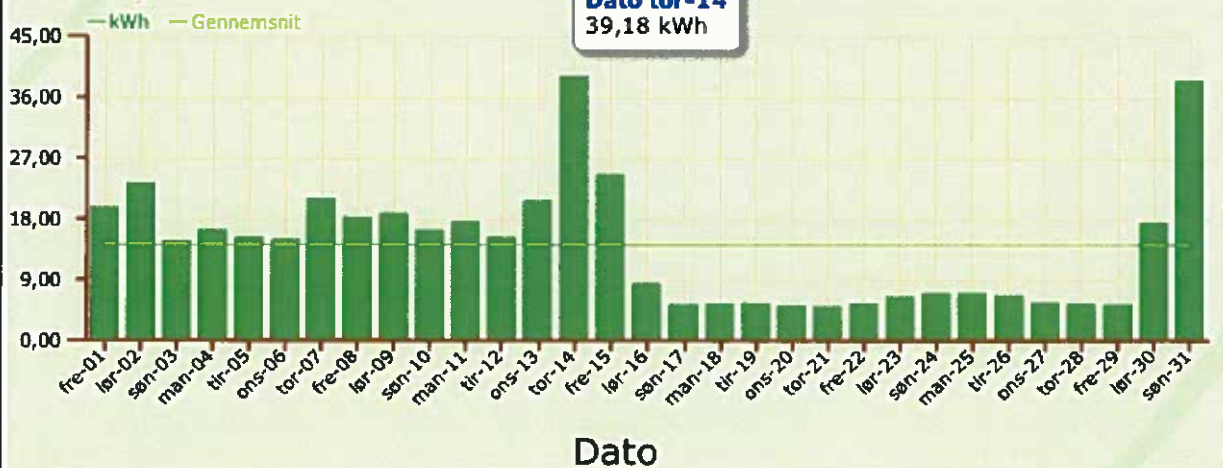
[◀ Forrige periode](#)

[▶ Næste periode](#)

Forbrugsdata for viste periode

Forbrug	Max	Min	Gennemsnit	Total	CO2 belastning
Elmåler	30,93 kWh (tor-16)	12,69 kWh (søn-26)	19,25 kWh	577,5 kWh	288,75 kg

Forbrug juli 2011

[◀ Forrige periode](#)

[▶ Næste periode](#)

Forbrugsdata for viste periode

Forbrug	Max	Min	Gennemsnit	Total	CO2 belastning
Elmåler	39,18 kWh (tor-14)	5,17 kWh (tor-21)	14,16 kWh	438,97 kWh	219,49 kg

Forbrug August 2011

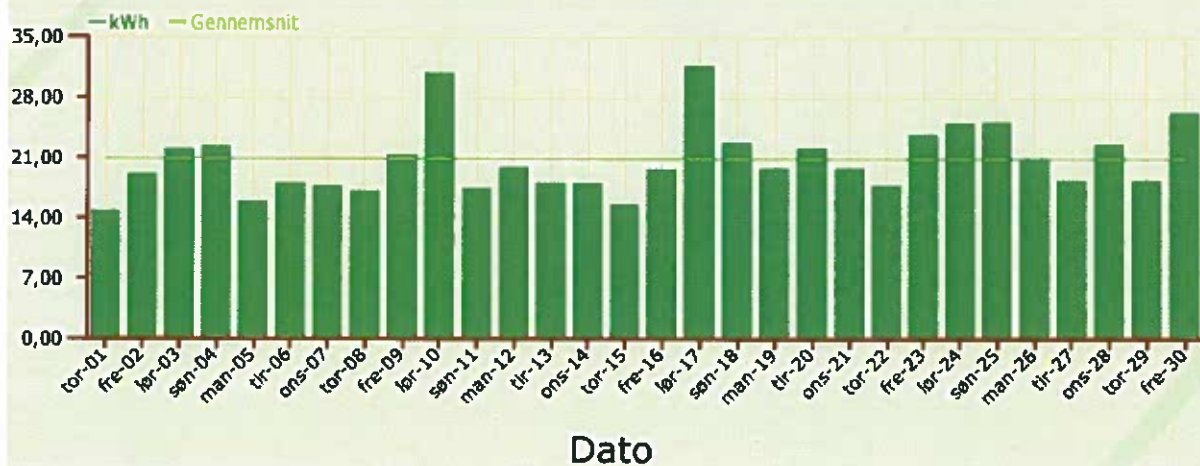
[◀ Forrige periode](#)

[Næste periode ▶](#)

Forbrugsdata for viste periode

Forbrug	Max	Min	Gennemsnit	Total	CO2 belastning
Elmåler	28,07 kWh (fre-05)	12,36 kWh (lør-06)	17,62 kWh	546,09 kWh	273,04 kg

Forbrug September 2011

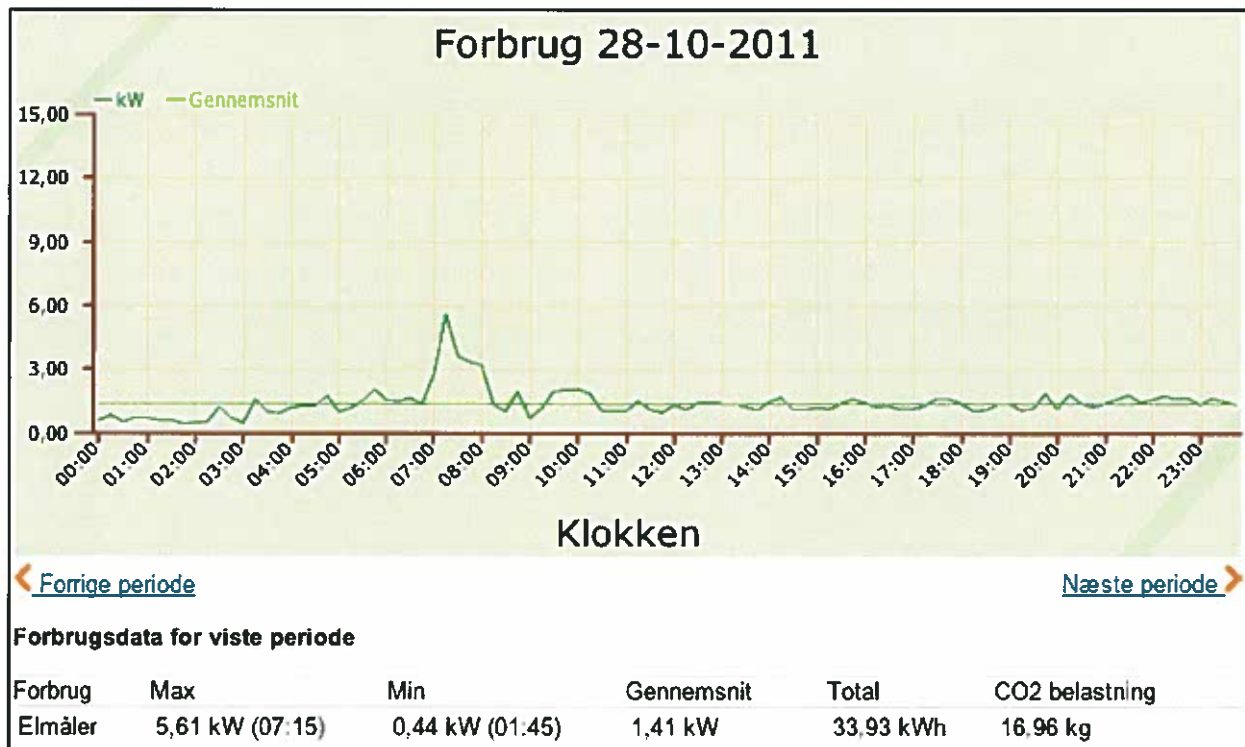
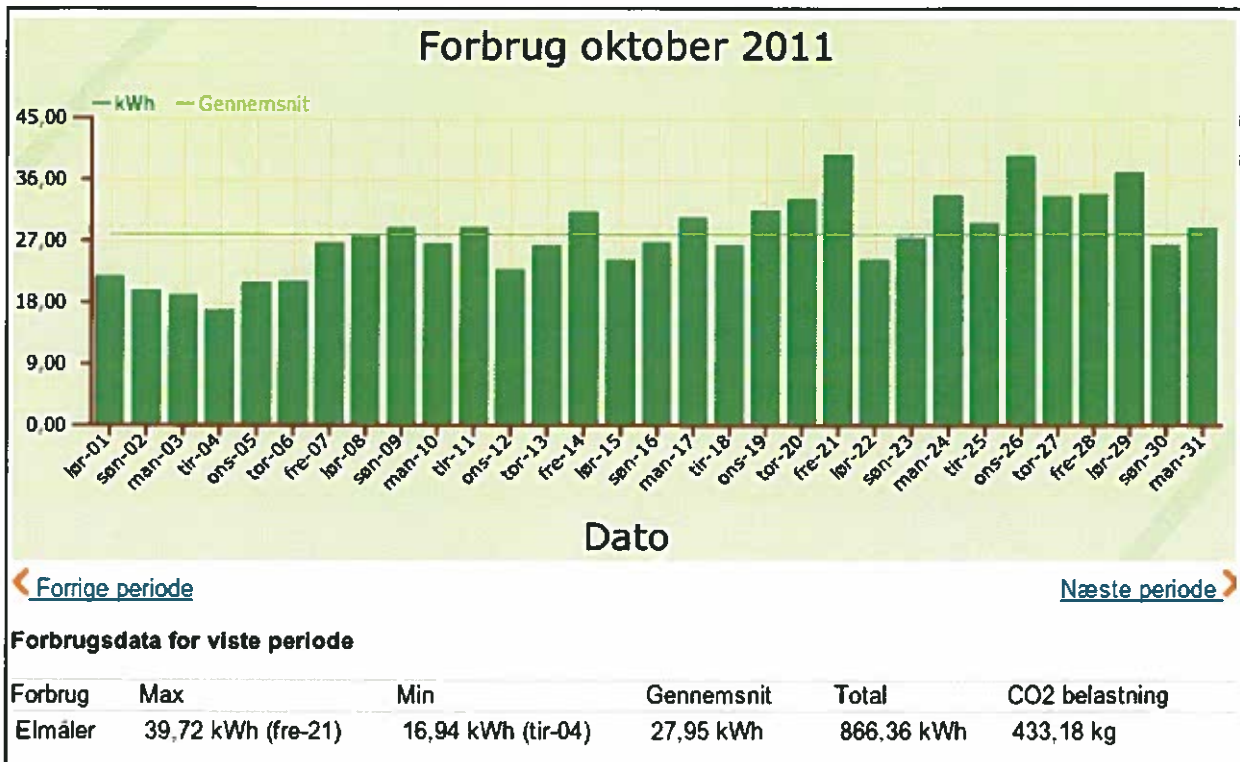

[◀ Forrige periode](#)

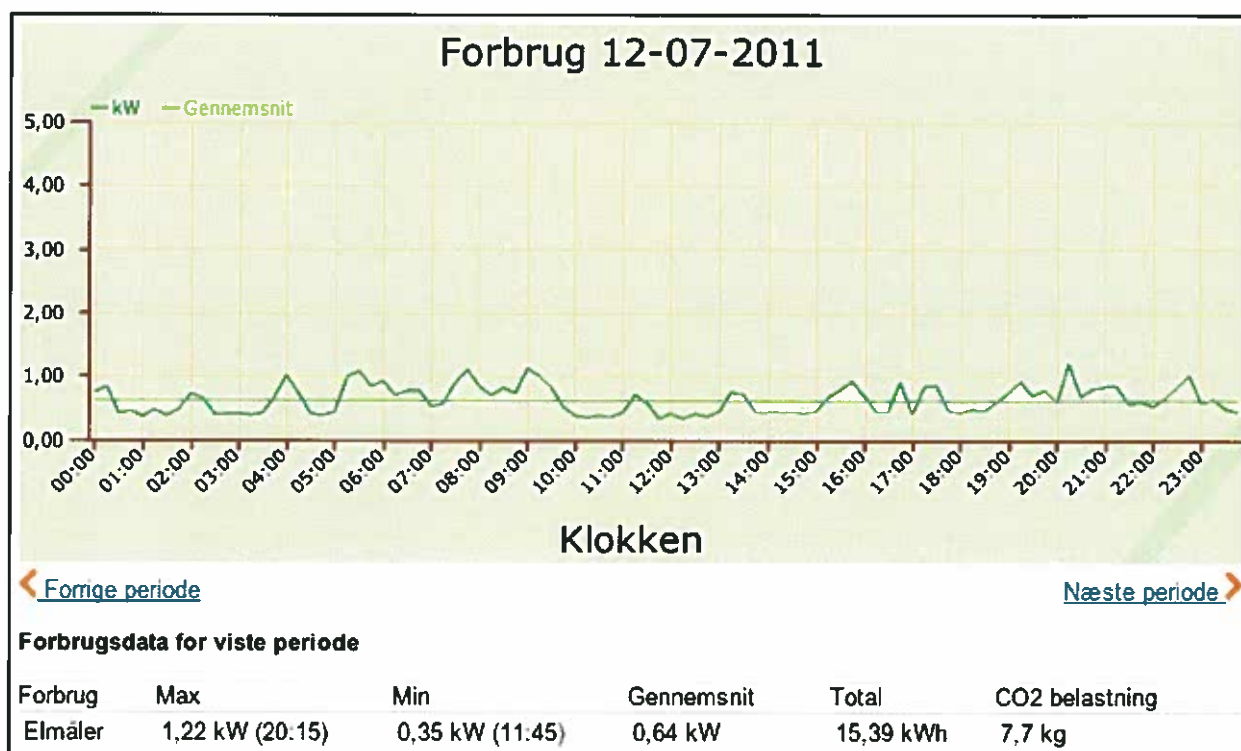
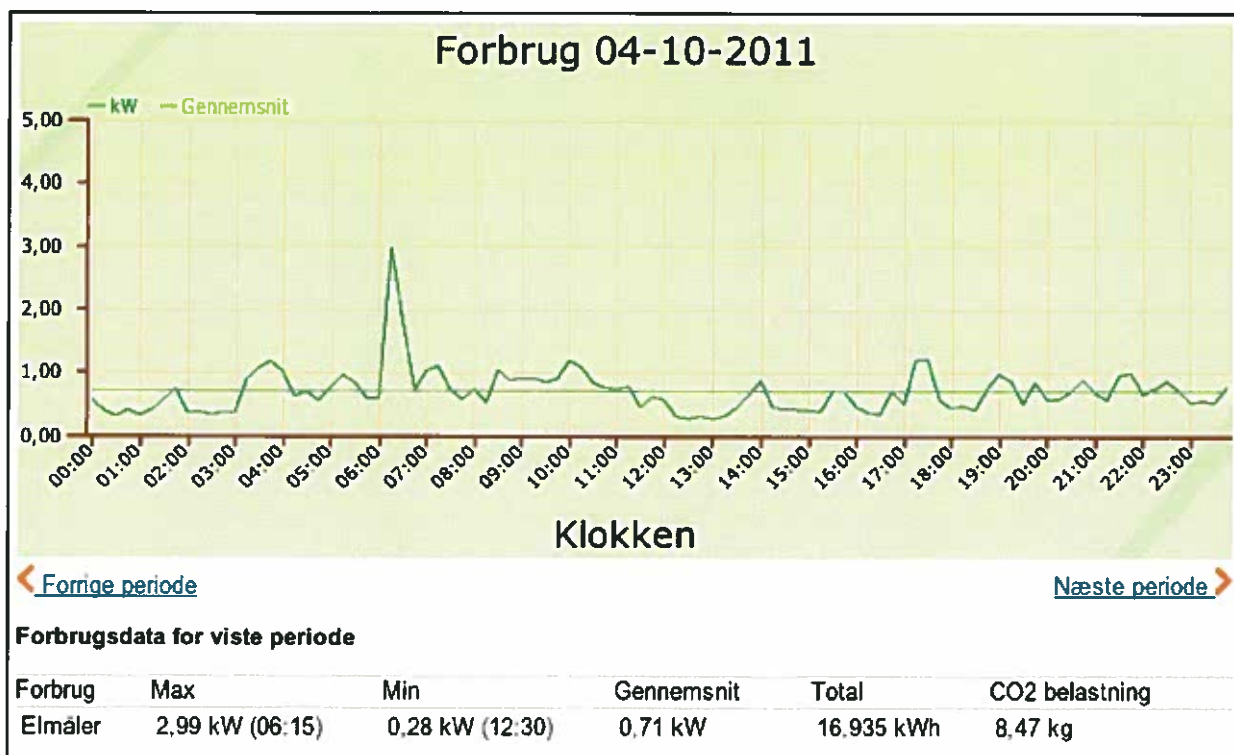
[Næste periode ▶](#)

Forbrugsdata for viste periode

Forbrug	Max	Min	Gennemsnit	Total	CO2 belastning
Elmåler	31,75 kWh (lør-17)	14,89 kWh (tor-01)	20,82 kWh	624,57 kWh	312,29 kg

Grafer og mit forbrug.

Som det kan ses af disse dags grafer, så er der en stor forskel på hvor meget og hvornår der produceres strøm.

På mine forbrugs grafer kan man se, at jeg har et forholdsvist konstant forbrug, jeg bruger 0,6 – 1 Kwh i sommer månederen, juni, juli og august. Start/slut vinter har jeg et forbrug på ca. 1 -1,3 Kwh. Det vil sige, at der på de bedste dage vil der være en voldsom overproduktion, på de dårlige dage, vil jeg ikke få strøm nok, kun ca. det halve af hvad jeg skal bruge.

Jeg har ikke nævnt, at jeg kortvarigt bruger mere til vaskemaskine, opvaskemaskine og komfur disse apparater peaker med 3 – 4 Kwh. Komfur bruges hos mig mest om aftenen mellem kl. 18 og 19. Vaskemaskine bruges normalt en dag i ugen, da min kone går hjemme sker det ofte mellem kl. 9 – 15. På grund af tøj mængden, kan man ikke lige se, om solen skinner og så udsætte vasken, hvis det ikke lige bliver solskin i dag. Det er noget, der skal gøres og kan ikke rigtig udsættes. Opvaskemaskine køre ca. hver anden dag om morgenen, når den er fuld, det kan heller ikke styres af hvordan vejret er.

Nu har jeg af gode grunde ikke nogen produktions grafer for juni, juli og august, men der er ingen grund til at tro, de bliver dårligere end den bedste dag i september, de dårligste dage i juni, juli og august vil nok også blive en del bedre end de dårlige dage i september. Det kan altså forventes, at der er en voldsom overproduktion i disse 3 måneder.

Som man kan se af tendensen i november, så falder produktionen meget. Det er for tidlig, at sige noget konkret om de manglende vintermåneder, men de kommer nok ikke til at blive bedre end det som ses i november.

På graferne kan man også se, at den tid der er sol strøm til rådighed bliver mindre, man skal huske, at der er et skift mellem sommer og vintertid, derfor kan man se, på de gode dage, at der går ca. 1 Kwh ud af anlægget omkring kl. 8.30 +/- i alle 3 måneder der er vist. Men at strømmen forsvinder omkring 18.00 i september, kl. 17.30 i oktober og kl. 15.00 i november.

De manglende vintermåneder vil nok ikke blive bedre end november og jeg vil derfor producere for lidt strøm i de kolde måneder, hvor også mit strøm forbrug vil stige, det vil typisk på de koldeste dage toppe med 80 Kwh på et døgn.

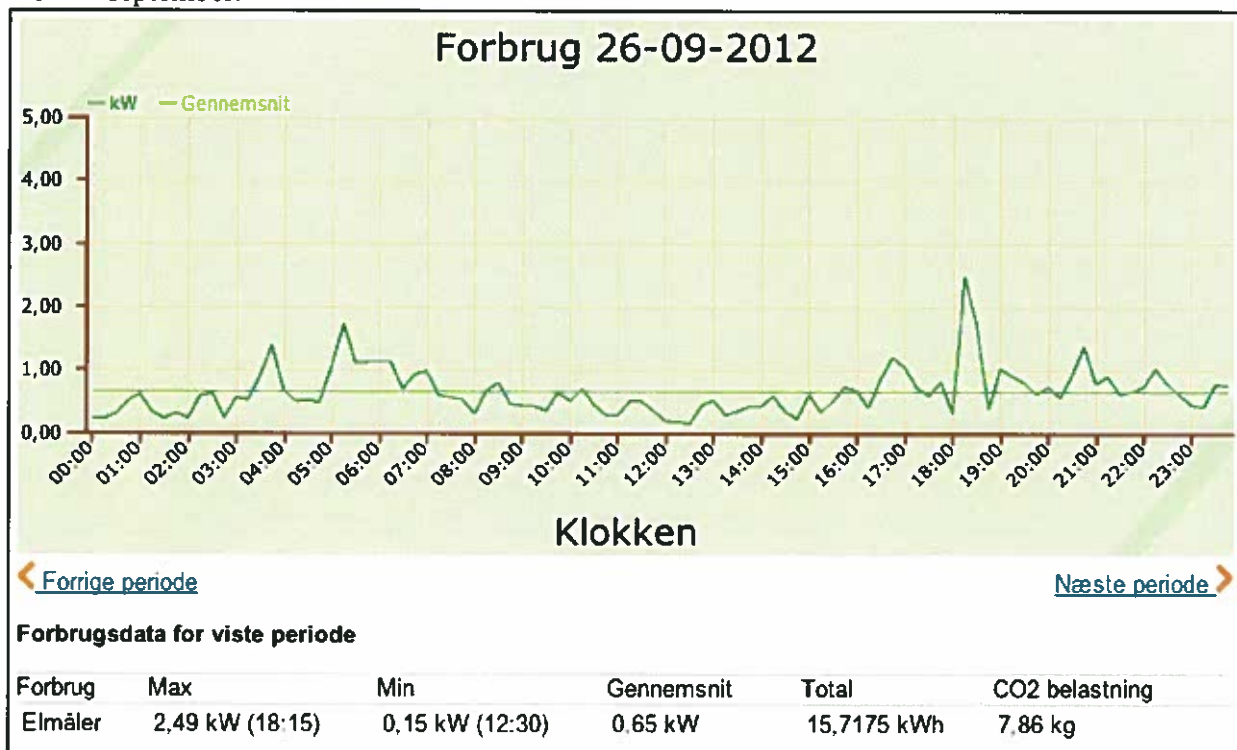
Disse grafer er interessante fordi de viser hvad der sker på mit anlæg hvis der var time afregning.

De er taget for de samme dage hvor jeg har vist min dag produktion.

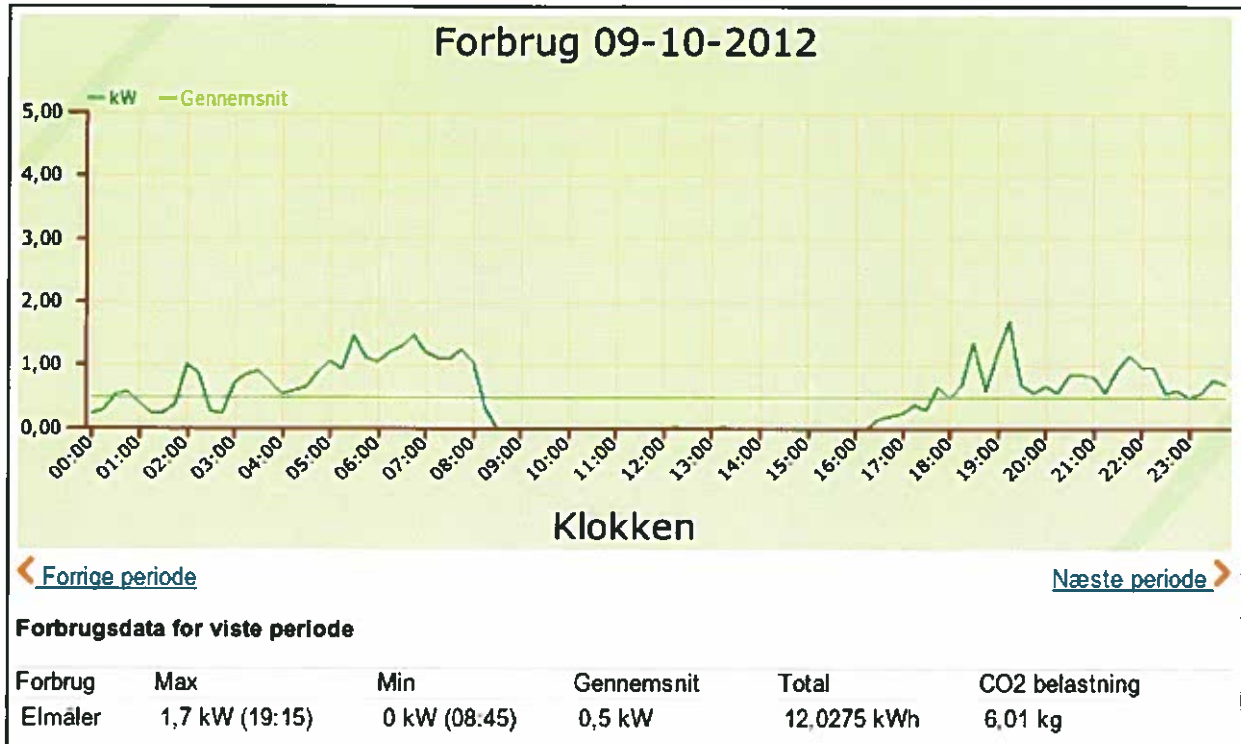
Den 17 september virker grafen desværre ikke fra elskabet derfor har jeg taget den 12 september som er næsten lige så god som den 17:

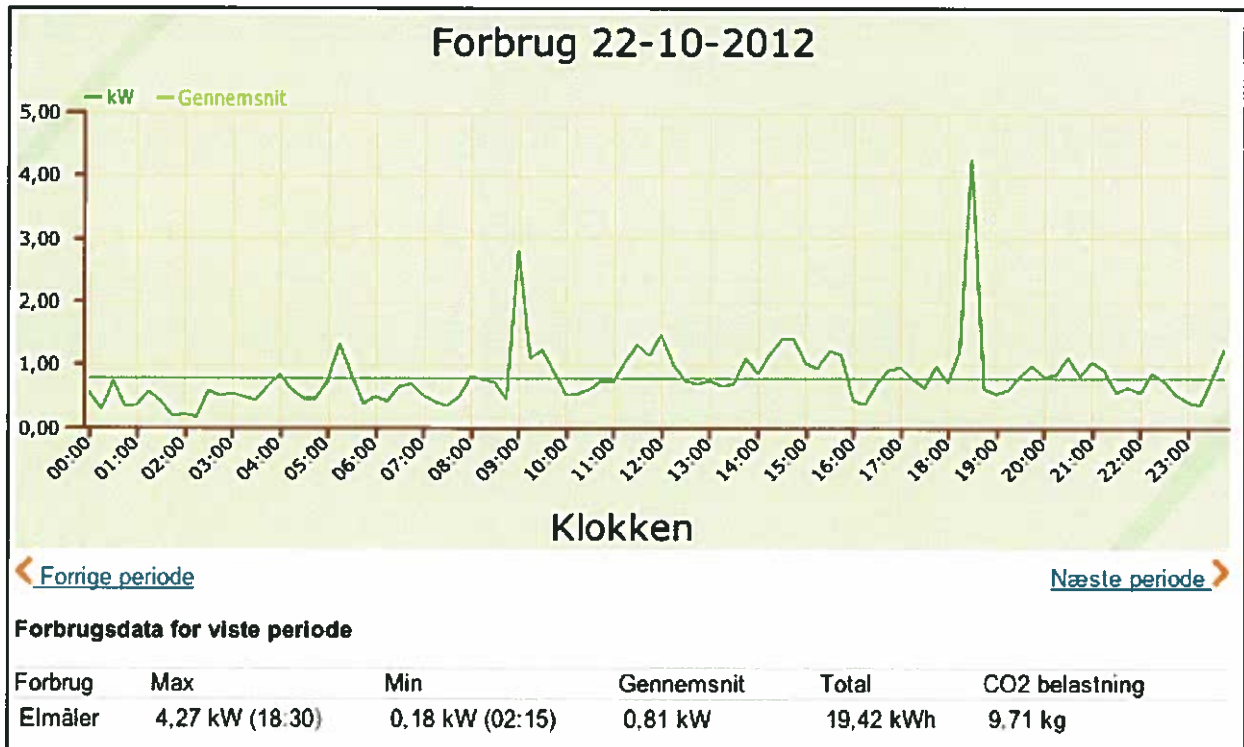
Den 26 september:

Den 9 oktober:

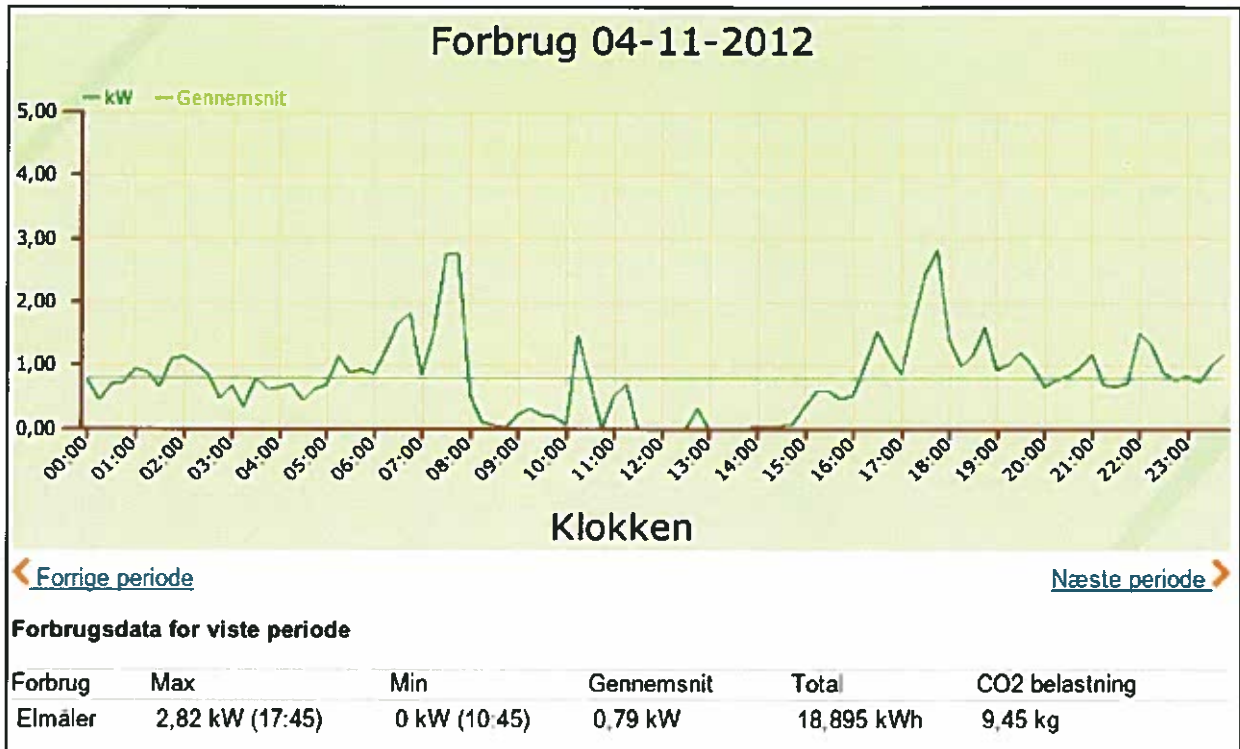

Den 22 oktober:

Den 4 november:

Den 21 november:

For at få noget ud af disse, sidste grafer skal man se dem sammen med de samme grafer for produktion.

Det viser tydeligt hvordan den usminkede virkelighed ser ud.

Konklusion.

Som det tydeligt kan ses, så er mit 8,5 Kwh alt for stort til, at jeg med det samme kan bruge den strøm, jeg producer, jeg er altså helt afhængig af, at jeg er på en nettomåler ordning, hvor jeg lader elselskabet sælge min strøm til mine naboer og får den tilbage om natten og i vinter perioden. Som jeg ser det, er det ikke noget problem, for daginstitutioner, skoler og industri bruger strømmen når jeg overproducer.

Hvis jeg skulle køre efter en time afregning så vil jeg, efter det jeg kan se, ikke komme til at bruge mere end nogle få procent selv, da jeg ikke bruger ret meget i dag timerne. Hvis jeg skulle købe anlæg der passer til timeafregning, så ville det ikke blive større end max 2 Kwh. For at lave et anlæg af den størrelse skal jeg bruge 9 paneler af den type jeg har og det ville koste ca. 13000,- i paneler, dertil skulle jeg bruge en Inverter på 2,5 Kwh til ca. 8.000,- hertil komme montering og tilslutning. Det vill altså være et anlæg der var ca. 75 % mindre end det jeg har, det vil sige, at de produktions grafer jeg har her, skal reduceres med 75 %. På mine "dårlige" dage vil jeg altså ikke få noget strøm overhovedet, det vil kun fungere på de dage, der er gode. Skønsmæssigt vil det give 2000 Kwh om året og jeg ville kunne bruge, måske 30 – 50 % af, hvad det producer i de få timer om dagen det producer nok strøm.

Her skal man huske, at granske mine produktions grafer og sæt dem sammen med de sidste grafer. På mit anlæg skulle der stå 8,5 Kwh (6 Kwh pga begrænser), jeg opnår relativt hurtig max ydelse da der er solceller for 8,5 Kwh. På et 2Kwh anlæg vil det slet ikke kunne opnås og middags ydelsen vil være mere spids, hvor min er mere flad.

Det vil efter min mening ikke kunne betale sig for private forbruger, at invester i et solcelleanlæg. Selvforsyning vil aldrig komme på tale, jeg ville klart få mere ud af at efterisolere og andre spare initiativer.

Der er ikke nogen grupper i samfundet, der vil kunne bruge disse regler til solcelle drift, for uanset hvem og hvordan man dimensioner sit anlæg, så vil det enten være for lille eller meget for stort. Man vil bruge for lidt af sin egen produktion, eller også, ville den være så lille, at det ikke gør nogen forskel.

Det kunne måske ændres.....

Det skal ikke ses, som et forslag, men alt andet lige, så er mindste afregningens perioden et døgn så vil nogle få, måske kunne bruge ordningen. Men det vil stadig være vanskelig, at få til at hænge sammen. Måneds afregning kunne måske gå, hvis det skal handle om kompromis i mellem tabte afgifter og grøn energi. Såfremt man vælger en sådan løsning, så synes jeg også, det vil være på sin plads, at slå fast, at det ikke er en støtte orden, for vi modtager ikke en krone fra staten, vi spare nogen penge, men det gør man også, hvis man køre på cykel på arbejde, eller efterisoler sit hus, det kalder man ikke grøn støtte ordning. Det kalder man sund fornuft og sund økonomi med et islæt af grøn tanke.

Grundlaget for L 86 er efter mine tal helt forkert, der er til L 86 brugt forkerte tal, når man kan konkluder, at det kan betale sig og at et anlæg kan betale sig ind over en periode over 10 år.

Jeg er også sikker på, at det man taber i afgifter, får man ind på skatteindtægter fra det arbejde, der er i salg af solcelle anlæg. Anlægs prisen vil ikke falde, det ved alle. De solceller, der er faldet i pris er kinesiske og er, som EU også har opdaget, solgt til dumping priser, derfor kommer der told på dem og de europæiske kan derfor sælges til den pris, det koster, at lave dem.

For at solcellerne skal falde i pris, så skal der en anden fremstillings teknologi til og den er ikke lige på trapperne. Det produktions apparat, der er etableret, skal lige betales før der kommer et nyt eller også skal der ske en revolution, som kan betale det gamle og det nye produktions apparat. Det er set utallige gange i andre produktions linjer.

Jeg håber at man vil se objektivt på sagen og med en større virkeligheds indtryk.

Med venlig hilsen

Rikard Svenningsen

Smalager 36.
7120 Vejle Ø

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 27. november 2012
SAGSNR.: 2012 - 3819
ID NR.: 210644

ens@ens.dk + koep@ens.dk

Høring - over forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energi-anlæg mv.)

Ved e-mail af 20. november 2012 har Energistyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Indledningsvis bemærkes, at høringsmaterialet er fremsendt med en frist på 7 dage til afgivelse af et svar.

Advokatrådet skal hertil bemærke, at en sådan frist i realiteten udelukker en nærmere stillingtagen til de forslag, der er indeholdt i høringsmaterialet. Det må på den baggrund påregnes, at en række myndigheder og organisationer reelt ikke har mulighed for at udfylde den funktion som høringspart, som det lovforberedende arbejde normalt trækker på som led i kvalitetssikringen af ny regulering og som led i en almindelig, demokratisk proces.

Advokatrådet har de senere år gentagne gange påpeget, at fristerne for at afgive høringssvar i for mange tilfælde reelt udelukker en grundig behandling af de fremsendte forslag. Advokatrådet har i den forbindelse påpeget, at det følger af Justitsministeriets vejledning om god lovkvalitet, at høringsfristen "må afpasses efter de nærmere omstændigheder, men bør være så lang, at de hørte parter har mulighed for at udarbejde et fyldestgørende svar. Der bør herved også tages hensyn til, at bl.a. offentlige myndigheder, der høres, kan have behov for at indhente udtalelser fra underordnede særligt sagkyndige institutioner mv." Advokatrådet kan hertil føje, at en række organisationer er bygget op om kollegiale organer, som på tilsvarende vis som vi har behov for at kunne inddrage en bredere kreds, inden et høringssvar afgives.

Advokatrådet skal desuden henvise til, at regeringen i sit regeringsgrundlag har gjort blandt andet rimelige høringsfrister til et selvstændigt prioriteringsområde. Det hedder således i regeringsgrundlaget under overskriften "God regeringsførelse", at "Regeringen vil derfor forpligte sig til et program for god regeringsførelse, som med

konkrete tiltag skal sikre en bedre lov kvalitet og forbedre de generelle muligheder for at kontrollere regeringens embedsførelse.

Programmet for god regeringsførelse indeholder følgende konkrete initiativer: Regeringen vil i tæt samarbejde med Folketinget sikre høj lov kvalitet gennem rimelige høringsfrister, der sikrer, at organisationer og andre høringsparter har ordentlig tid til at gennemgå lovforslag og udarbejde kommentarer. Samt at hørings svar og et høringsnotat med ministeriets bemærkninger foreligger i god tid forud for førstebehandlingen”.

Advokatrådet er helt enig i denne målsætning, som ikke blot er relevant for nye lovforslag, men også for høring over udkast til anden følgelovgivning, administrative regler mv. Advokatrådet finder det på den anførte baggrund særdeles beklageligt, at man i denne sag har udsendt høringsmaterialet med en så kort frist.

Advokatrådet har i øvrigt følgende bemærkninger til lovudkastet:

De foreslåede ændringer i den gældende § 8 P i ligningsloven indebærer efter Advokatrådets opfattelse, at paragraffen efter den i øvrigt gældende systematik i ligningsloven ikke længere hører hjemme i § 8.

Den hører nu hjemme som en del af de bestemmelser, der er i lovens §§ 7 til 7 Ø.

Dele af bestemmelserne ændrer således nu karakter, hvorved der reelt ikke længere i disse indgår nogen bestemmelse om fradrag i den skattepligtige indkomst. Bestemmelsernes indhold vil fremover kun vedrøre spørgsmål om, hvad der skal medregnes til den skattepligtige indkomst, og hvad der ikke skal medregnes i denne indkomst.

Den overordnede systematik i ligningsloven er, at §§ 7 til 7 Ø omfatter bestemmelser, som gør en række ellers skattepligtige indtægter (jf. SL § 4) helt eller delvist skattefrie.

Reglerne i §§ 7 til 7 Ø, som dermed er særregulering af indtægter, suppleres af reglerne i §§ 8-14, som omfatter ligningslovens særregler om fradrag.

Det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at bryde en fast systematik i en kendt skattelov. Herved risikeres blandt andet, at regler overses eller grundlæggende misforstås.

Bestemmelserne i den gældende § 8 P er efter alt at dømme oprindeligt valgt placeret som en paragraf i kataloget af bestemmelser i §§ 8-14, da den gældende bestemmelse i § 8, stk. 5, er en særregel, der hjemler fradrag. § 8, stk. 5, bestemmer således, at der – uanset at en ejer af et (privat) vedvarende energi-anlæg ikke kan anses for at drive erhvervsmæssig virksomhed efter de almindelige skatteregler – alligevel kan opnå tilsvarende fradrag, som hvis anlægget blev benyttet erhvervsmæssigt.

En af de væsentligste ændringer ved forslaget til ny affattelse af § 8 P er, at § 8, stk. 5, ophæves. Herved fjernes den generelle mulighed for, at ejere af vedvarende energi-anlæg kan opgøre indkomsten fra anlægget efter reglerne om blandt andet fradrag for driftsomkostninger og afskrivninger, som ellers kun gælder for erhvervsdrivende.

Dermed vil der ikke længere være hjemlet særfradrag – eller andre fradrag – i § 8 P.

Derimod vil noget af det væsentligste i bestemmelserne fremover være, at de første 7.000 kr., der tjenes som bruttoindkomst af anlægget, er skattefrie, og at der – af den overskydende bruttoindkomst – kun skal medregnes 60 pct. til den skattepligtige indkomst.

Dermed bliver der tale om, at bestemmelserne indeholder hjemmel til skattefrihed for ellers skattepligtige indtægter. Bestemmelserne i den foreslåede § 8 P hører dermed nu hjemme i §§ 7 til 7 Ø.

Der kan argumenteres for, at lade bestemmelserne – også i den nye affattelse - forblive som indhold i en paragraf med nummeret 8 P. § 8 P er således kendt som "vedvarende energi-paragraffen".

Imidlertid vejer dette hensyn ikke nær så tungt som hensynet til at bevare den overordnede og forståelige systematik i ligningsloven.

Det kan bemærkes, at paragrafnummeret 7 P i ligningsloven faktisk er ledigt – og har været det siden 1998.

Med venlig hilsen

Torben Jensen